

DISPOSICIONS**DEPARTAMENT DE CULTURA****RESOLUCIÓ CLT/2525/2019, de 20 de setembre, per la qual es publiquen termes normalitzats pel Consell Supervisor del TERMCAT.**

L'ús del català en els àmbits socioeconòmic, tècnic i científic requereix l'elaboració i la difusió dels recursos terminològics que permeten designar i definir els nous conceptes que es posen en circulació a la nostra societat.

L'article 12.3 del Decret 108/2006, de 25 d'abril, pel qual s'aprova la modificació dels Estatuts del Consorci del Centre de Terminologia TERMCAT, estableix que el TERMCAT ha de difondre periòdicament els termes procedents dels treballs de normalització formal que hagi aprovat el Consell Supervisor, que tenen caràcter subsidiari respecte a la normativa que estableix la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

L'article 67.1.m) del Decret 164/2019, de 16 de juliol, de reestructuració del Departament de Cultura, estableix que correspon a la Direcció General de Política Lingüística impulsar i coordinar, a través del Centre de Terminologia TERMCAT, les activitats terminològiques relacionades amb la llengua catalana i vetllar per la difusió i l'aplicació de la terminologia que elabora aquest centre.

L'article 2.3 del Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, estableix que en l'ús del català l'Administració de la Generalitat ha d'emprar els termes normalitzats pel Centre de Terminologia TERMCAT per designar en aquesta llengua els conceptes a què es refereixen.

D'acord amb els preceptes esmentats,

Resolc:

—1 Donar publicitat als termes catalans aprovats pel Consell Supervisor del TERMCAT entre el setembre del 2017 i el març del 2019, que apareixen a l'annex d'aquesta Resolució, els quals s'acompanyen de les definicions i d'equivalències en altres llengües.

—2 En virtut del Decret 107/1987, de 13 de març, l'Administració de la Generalitat ha d'emprar els termes de l'annex per designar en català els conceptes a què es refereixen en la seva documentació tècnica i administrativa.

Barcelona, 20 de setembre de 2019

Ester Franquesa i Bonet

Directora general de Política Lingüística

Annex

Termes catalans aprovats pel Consell Supervisor del TERMCAT en el període indicat a l'apartat 1.

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Qualsevol comentari sobre els termes d'aquest annex es pot adreçar al TERMCAT (Mallorca, 272, 1r, Barcelona).

Alimentació. Gastronomia

alimentació complementària *n f*

es alimentación complementaria *n f*

fr alimentation complémentaire *n f*

fr alimentation d'appoint *n f*

fr régime additionnel *n m*

en additional feeding *n*

en complementary feeding *n*

en weaning *n*

de Beikost *n f*

de Zukost *n f*

Alimentació que es proporciona al lactant addicionalment a la llet materna o la llet adaptada, que se sol iniciar després dels sis primers mesos d'alletament exclusiu.

NOTA: L'equivalent anglès *weaning* fa referència, específicament, al procés d'acostumar l'infant a altres aliments a més de la llet materna o la llet adaptada, i els equivalents alemanys *Beikost* i *Zukost* es refereixen als aliments que es proporcionen a l'infant en aquest tipus d'alimentació.

alimentació complementària a demanda *n f*

sin. alimentació complementària a requesta *n f*

es alimentación complementaria a demanda *n f*

es alimentación complementaria autorregulada *n f*

es alimentación complementaria dirigida por el bebé *n f*

es alimentación complementaria regulada por el bebé *n f*

fr alimentation autonome du bébé *n f*

fr diversification alimentaire autonome *n f*

fr sevrage au gré du nourrisson *n m*

en baby-led weaning *n*

en BLW *n*

Mètode d'introducció de l'alimentació complementària consistent a oferir a l'infant aliments sense triturar, adequats a la seva edat i preparats d'acord amb les seves habilitats motores i de deglució, i a deixar que triï els que vol menjar i si se'ls menja amb els dits o amb coberts.

bantxa *n m*

sin. compl. **te de tres anys** *n m*

es bancha *n m*

fr bancha *n m*

fr thé de trois ans *n m*

it bancha *n m*

en bancha *n*

en bancha tea *n*

de Bancha *n m*

ja 番茶 *n*

ja bancha *n*

Te verd japonès procedent de fulles madurades i assecades d'una manera natural durant tres anys, que produeix una infusió amb un contingut de teïna molt baix i amb una forta aroma de palla.

NOTA: 1. El bantxa prové de les collites tardanes (entre finals d'estiu i hivern) i es considera el te japonès de menys qualitat.

2. La denominació *bantxa* prové del japonès. La transcripció de la forma japonesa segons el sistema Hepburn és *bancha*. Significa, literalment, 'te ordinari'.

brocolet *n m*

es Bimi *n m*

fr Asparation *n m*

fr Bimi *n m*

fr broccoletti *n m*

fr Broccolini *n m*

fr brocolette *n m*

fr brocoli nain *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

fr minibrocoli *n m*

it broccoletto *n m*

en Asparation *n*

en baby broccoli *n*

en Bimi *n*

en broccolette *n*

en broccoletti *n*

en Broccolini *n*

en Italian sprouting broccoli *n*

en Sweet baby broccoli *n*

en Tenderstem *n*

en tenderstem broccoli *n*

nc *Brassica oleracea italica x alboglabra*

Hortalissa de la família de les crucíferes derivada de l'encreuament natural entre el bròcoli tradicional europeu (*Brassica oleracea* var. *italica*) i el xinès (*Brassica oleracea* var. *alboglabra*), que presenta uns troncs llargs, prims i tendres rematats per espigalls grocs, molt apreciada en gastronomia pel seu gust dolç i suau amb notes d'espàrrec.

NOTA: 1. El brocolet es cultiva sobretot al Regne Unit, els Estats Units, Kenya i Espanya.

2. Aquesta hortalissa es coneix actualment a casa nostra amb el nom comercial *Bimi*. Les formes *Asparation*, *Broccolini*, *Sweet baby broccoli* i *Tenderstem* són també noms comercials del mateix producte.

col florida xinesa *n m*

sin. compl. **tsaixin** *n m*

sin. compl. **xoi-sum** *n m*

es choy sum *n m*

es choy sum *n m*

fr bok choy sum *n m*

fr choï sum *n m*

fr chou cantonnais *n m*

fr choy sum *n m*

en bok choy sum *n*

en Chinese flowering cabbage *n*

en choy sum *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en choy sum n

en false pak-choi n

en flowering bok choy sum n

en flowering cabbage n

en flowering white cabbage n

en Guangdong cabbage n

en mock pak-choi n

en choisum n m

zh 菜心 n

zh cài xīn n

nc Brassica rapa var. parachinensis

Hortalissa de la família de les crucíferes, de 10 a 40 cm d'alçària, tiges carneses, flors grogues, fulles de color verd clar o fosc, ovalades o ovoides, amb marge serrulat i un sabor semblant al del bròcoli tendre o al dels espinacs però amb un toc coent de mostassa.

encebament *n m*

es cebado n m

es priming n m

fr ajoute de sucre n m

fr édulcoration n f

en priming n

en sugar priming n

en sweetening n

Operació consistent a afegir sucre o most de malta, i eventualment llevats, a la cervesa artesanal abans d'envasar-la hermèticament a fi de produir-hi una segona fermentació, que provocarà la seva carbonatació natural.

guenmaitxa *n m*

sin. compl. **te d'arròs torrat** *n m*

es genmaicha n m

es té de arroz integral n m

fr genmaicha n m

fr genmaïcha *n m*

fr thé de riz brun *n m*

fr thé pop-corn *n m*

en brown rice green tea *n*

en brown rice tea *n*

en genmaicha *n*

en popcorn tea *n*

en roasted rice tea *n*

de Genmaicha *n m*

ja 玄米茶 *n*

ja genmaicha *n*

Te fet d'una barreja de sentxa i grans d'arròs integral torrats i inflats, ocasionalment esclatats, que produeix una infusió amb un contingut de teïna baix i amb un gust que recorda la malta o el cafè.

NOTA: 1. Es pot trobar una versió econòmica de guenmaitxa, que es prepara amb bantxa en comptes de sentxa, i una de gamma alta, en què el sentxa es reforça amb matxa.

2. La denominació *guenmaitxa* prové del japonès. La transcripció de la forma japonesa segons el sistema Hepburn és *genmaïcha*. Significa, literalment, 'te d'arròs integral'.

gula *n f*

sin. **surimi d'angula** *n m*

es angula de surimi *n f*

es gula *n f*

es sucedáneo de angula *n m*

es surimi de angula *n m*

fr gula *n f*

fr succédané de civelle *n m*

fr succédané de civelles *n m*

it gula *n f*

it surrogato di cecoline *n m*

en elver substitute *n*

en gula *n*

en surimi elver *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Sucedani de peix elaborat a base de surimi que imita la forma, la textura i el gust de l'angula.

NOTA: La denominació *gula* prové de la marca comercial *La Gula del Norte* (o *La Gula*), creada per l'empresa Angulas Aguinaga a partir dels noms comuns castellans *angula* i *gula*.

hojitxa *n m*

sin. compl. **te verd torrat** *n m*

es hojicha *n m*

es houjicha *n m*

fr bancha hojicha *n m*

fr hojicha *n m*

en hojicha *n*

de Hojicha *n m*

de Houjicha *n m*

ja ほうじ茶 *n*

ja hōjicha *n*

Te verd japonès, generalment bantxa, sotmès a un procés de torrefacció amb carbó, que produeix una infusió amb un contingut de teïna molt baix i amb un gust lleuger de caramel, que se sol prendre com a acompanyament del sushi.

NOTA: 1. El te de base del hojitxa també és, de vegades, sentxa o kukitxa.

2. La denominació *hojitxa* prové del japonès. La transcripció de la forma japonesa segons el sistema Hepburn és *hōjicha*. Significa, literalment, 'te completament torrat'.

kombutxa *n m*

es kombucha *n f*

es kombucha *n f*

fr kombucha *n m*

fr kombucha *n m*

it kombucha *n m*

pt kombucha *n m, f*

pt kombuchá *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en kombucha n

en kombucha tea n

de Kombucha n m

ja 紅茶キノコ n

ja kōcha kinoko n

zh 红茶菌 n

zh hóngchá n

Beguda probiòtica d'origen probablement manxurià, rica en nutrients, lleugerament carbonatada, d'un gust entre dolç i agre i una olor semblant a la del iogurt o el quefir, que resulta de la fermentació que produeix una colònia simbiòtica de bacteris i llevats en una infusió de te verd o negre amb sucre.

NOTA: 1. S'atribueixen al kombutxa propietats terapèutiques no demostrades científicament.

2. La denominació *kombutxa* prové del japonès (de *konbucha*, que significa literalment 'te d'algues marines') i designa en aquesta llengua un altre concepte, una beguda feta a base d'alga kombu en pols. La designació de la beguda fermentada amb aquesta forma és, probablement, fruit d'un error dels parlants occidentals.

3. La colònia simbiòtica de bacteris i llevats també es denomina *kombutxa*. Els bacteris pertanyen al gènere *Acetobacter*, i els llevats, als gèneres *Brettanomyces* i *Saccharomyces*.

kukitxa *n m*

sin. compl. **te de branquillons** *n m*

es bōcha n m

es kukicha n m

es té de invierno n m

es té en rama n m

es té kukicha n m

fr bocha n m

fr kukicha n m

fr thé de brindilles n m

en bōcha n

en kukicha n

en twig tea n

ja 茎茶 n

ja kukicha n

Barreja de branquillons, tiges, pecíols i, en menys quantitat, fulles de te verd japonès, generalment sentxa, que produeix una infusió amb un contingut en teïna molt baix, cremosa, suau i amb un gust relativament dolç de nous.

NOTA: La denominació *kukitxa* prové del japonès. La transcripció de la forma japonesa segons el sistema Hepburn és *kukicha*. Significa, literalment, 'te de tiges'.

massala txai *n m*

sin. compl. **te de masala** *n m*

sin. compl. **txai** *n m*

es chai *n m*

es Masala chai *n m*

es té chai *n m*

es te de masala *n m*

fr chai *n m*

fr Masala chai *n m*

fr masala chai *n m*

fr thé chai *n m*

fr thé de masala *n m*

fr thé masala *n m*

fr thé tchaé *n m*

fr thé tchai *n m*

fr thé tchaï *n m*

it chai *n m*

it masala chai *n m*

pt chai *n m*

pt masala chai *n m*

en chai *n*

en chai tea *n*

en chi tea *n*

en Masala chai *n*

en spiced chai *n*

en spiced tea *n*

de Masala chai *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Beguda originària de l'Índia, endolcida amb sucre o mel, que es prepara infusionant en llet, aigua o una barreja de totes dues, fulles de te negre i espècies, principalment gingebre molt, beines de cardamom verd, canyella, anís estrellat, pebre negre, clavell, i, de vegades, llavors de fonoll, nou moscada o vainilla.

NOTA: 1. La selecció de fulles de te negre i espècies, al natural o reduïdes a pols soluble, que es comercialitza per a preparar aquesta beguda també s'anomena *massala txai*, *txai* o *te de massala*.

2. La forma *txai* també es fa servir de vegades per a indicar que algunes infusions a base d'altres tes o d'altres plantes contenen espècies: *matxa txai*, *Pu'er txai*, *roibos txai*, *sentxa txai*.

matxa *n m*

sin. compl. **te japonès en pols** *n m*

es matcha *n m*

fr matcha *n m*

fr maccha *n m*

it matcha *n m*

it maccha *n m*

pt matcha *n m*

en matcha *n*

en matcha tea *n*

de Matcha *n m*

ja 抹茶 *n*

ja matcha *n*

Te verd japonès en pols que s'obté de les fulles, netes del pecíol i la nervadura, de plantes cultivades temporalment a l'ombra, que produeix una infusió molt refrescant, amb un contingut de teïna elevat i amb un gust intens, lleugerament amargant però amb un punt de dolçor, que se sol prendre en la cerimònia del te.

NOTA: 1. El matxa també s'utilitza com a aromatitzant i colorant alimentari.

2. La denominació *matxa* prové del japonès. La transcripció de la forma japonesa segons el sistema Hepburn és *matcha*. Significa, literalment, 'te molt'.

sentxa *n m*

es sencha *n m*

fr sencha *n m*

en sencha *n*

de Sencha *n m*

ja 煎茶 *n*

ja sencha *n*

Te verd japonès que es produeix enrotllant i assecant fulles senceres, que produeix una infusió amb un contingut de teïna elevat i amb un gust amargant i aspre, amb notes fresques, perfumades i un punt de dolçor.

NOTA: 1. El sentxa prové de les collites primerenques (de la primavera) i es considera de gran qualitat. És el te més consumit al Japó.

2. La denominació *sentxa* prové del japonès. La transcripció de la forma japonesa segons el sistema Hepburn és *sencha*. Significa, literalment, 'te en infusió'.

surimi *n m*

es surimi *n m*

fr surimi *n m*

it surimi *n m*

en surimi *n*

de Surimi *n n*

Producte alimentari de textura gelatinosa elaborat amb una pasta procedent de carn de peix blanc i de vegades d'aviram a la qual s'afegeixen additius i condiments, que s'utilitza per a fer succedanis de peix o marisc i, en general, per a elaborar menjar processat.

NOTA: La denominació *surimi* prové del japonès i significa, literalment, 'carn picada'.

Biblioteconomia. Documentació

bibliometria *n f*

es bibliometría *n f*

fr bibliométrie *n f*

it bibliometria *n f*

pt bibliometria n f

en bibliometrics n

de Bibliometrie n f

Disciplina que estudia les dades bibliogràfiques per mitjà de mètodes estadístics, amb l'objectiu d'analitzar l'abast, el creixement i la distribució de la bibliografia científica i d'estudiar l'estructura de relacions dels grups que la produeixen i la utilitzen.

bibliometria alternativa *n f*

es altmetría n f

es altmétrica n f

es bibliometría alternativa n f

es métrica alternativa n f

fr altmétrie n f

fr bibliométrie alternative n f

pt altmetria n f

en alternative bibliometrics n

en alternative metrics n

en altmetrics n

en alt-metrics n

de Altmetrik n f

Aplicació de la bibliometria que pren com a elements de mesura de l'impacte dels textos el nombre d'interaccions que generen en línia.

NOTA: 1. Per exemple, la bibliometria alternativa té en compte com a interaccions en línia les visualitzacions en HTML; les descàrregues en PDF; els comentaris a revistes, blogs científics, wikis, Twitter, Facebook i altres mitjans socials; l'emmagatzematge en determinats marcadors socials (Mendeley, CiteULike, etc.); les citacions en la bibliografia acadèmica rastrejada per determinats serveis d'informació científica (per exemple, per Web of Science, Scopus o CrossRef), i les mencions i recomanacions. Es preveu que en un futur se n'incorporin de noves, com ara la presència a YouTube, ResearchGate o Academia. Cada tipus d'interacció és un indicador bibliomètric alternatiu.

2. En la bibliometria alternativa s'utilitza un sistema de càlcul complementari al de la bibliometria estàndard, basat en índexs de citacions, per a establir l'impacte d'un text.

bibliomètric *-a adj*

es bibliométrico -ca *adj*

fr bibliométrique *adj*

it bibliometrico *adj*

pt bibliométrico *adj*

en bibliometric *adj*

de bibliometrisch *adj*

Relatiu a la bibliometria.

Botànica

anona cor de bou *n f*

sin. compl. **xirimoia cor de bou** *n f*

es anón pelón *n m*

es anona colorada *n f*

es anona corazón *n f*

es anona de Cuba *n f*

es anona roja *n f*

es candón *n m*

es corazón de buey *n m*

es mamón *n m*

fr anone coeur de boeuf *n f*

fr cachiman cœur de bœuf *n m*

fr coeur de boeuf *n m*

fr coeur-de-boeuf *n m*

fr corossol *n m*

en bull's heart *n*

en bullock's heart *n*

en bullock's-heart *n*

en custard apple *n*

en ox-heart *n*

en wild-sweetsop *n*

en bullock heart *n*

Fruit comestible de l'anoner cor de bou (*Annona reticulata*), gros, de forma globular o ovoide, irregular, de pell d'un color que va del verd rogenc al groc, reticulada, que es torna marró amb taques vermelles quan madura completament, i polpa carnososa, tova, generalment dolça, aromàtica i una mica àcida, entre blanca i grogosa.

anona pinya *n f*

sin. compl. **ata** *n f*

sin. compl. **xirimoia blanca** *n f*

es anón *n m*

es anona *n f*

es anona blanca *n f*

es anona de Castilla *n f*

es poshte *n f*

es riñón *n m*

es saramuyo *n m*

fr anone écailleuse *n f*

fr atte *n f*

fr pomme canelle *n f*

fr pomme-cannelle *n f*

pt [BR] fruta-de-conde *n f*

en custard apple *n*

en sugar apple *n*

en sweetsop *n*

Fruit comestible de l'anoner pinya (*Annona squamosa*), de 6 a 10 cm de diàmetre, de forma rodona o ovoide, recobert d'esquames verdes molt pronunciades, amb una polpa blanca, dolça i molt nutritiva, que conté llavors marrons i molt llises.

anoner cor de bou *n m*

sin. compl. **xirimoier cor de bou** *n m*

es anón pelón *n m*

es anona cimarrona *n f*

es anona colorada *n f*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es anona de monte n f
es anona de redecilla n f
es chirimoyo de Cuba n m
es jachalí n m
es mamón n m
fr anone cœur de bœuf n f
fr cœur de bœuf n m
fr cachiman n m
fr corossolier réticulé n m
fr suncuyo n m
pt coração-de-boi n m
en bullock's heart n
en bullocks heart n
en custard apple n
de Netzannone n f
nc Annona reticulata

Arbre de la família de les annonàcies, originari de l'Amèrica Central, de fins a 10 m d'alçària, fulles alternes, simples, oblongolanceolades, flors en raïm, trímeres, de color verd grogós, i fruits comestibles.

NOTA: El fruit de l'anoner cor de bou és l'anona cor de bou.

anoner pinya *n m*

sin. compl. **ata** *n m*

sin. compl. **xirimoier pinya** *n m*

es anón n m
es anona n f
es anona azucarada n f
es anona blanca n f
es anona de Castilla n f
es anonillo n m
es anono n m
es atá n m
es até n m
es atemoya n f

es ates n m
es cachimán n m
es candón n m
es candongo n m
es chirimoya n f
es chirimoyo n m
es corazón cimarrón n m
es fruta de condesa n f
es fruta del conde n f
es mocuyo n m
es poshte n m
es riñón n m
es samaralla n f
es saramollo n m
es saramuyo n m
fr annone écailleuse n f
fr atte n f
fr attier n m
fr cachiman canelle n m
fr cachiment canelle n m
fr corossol n m
fr corossolier écailleux n m
fr pomme canelle n f
fr pommier canelle n m
fr pomme-cannelle n f
pt fruta-pinha n f
pt [BR] ata n f
pt [BR] fruta-de-conde n f
pt [BR] fruta-do-conde n f
pt [BR] pinha n f
pt [BR] pinha-ata n f
pt [BR] pinheira n f
en apple bush n
en caneel apple n
en custard apple n
en scaly custard apple n
en sugar apple n

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en sweetsop n

de Rahmapfel n m

de Süßsack n m

de Zimtapfel n m

nc Annona squamosa

Arbre petit de la família de les annonàcies, originari de les Antilles, de 6 a 8 metres d'alçària, fulles alternes i simples, oblongolanceolades, flors en raïm, trímeres, de color groc verdós i taques porpra a la base, i fruits comestibles.

NOTA: El fruit de l'anoner pinya és l'anona pinya.

arbust de la mel *n m*

sin. compl. **ciclòpia** *n f*

es arbusto de miel n m

fr buisson à miel n m

fr buisson de miel n m

en honey bush n

en honeybush n

nc Cyclopia intermedia

Arbust de la família de les fabàcies del gènere *Cyclopia*, principalment *Cyclopia intermedia*, que creix només en àrees reduïdes del sud-oest i el sud-est de Sud-àfrica, amb flors que fan olor de mel i fulles que s'utilitzen per a preparar una infusió de gust dolç.

iuzu *n m*

es yuzu n m

fr citronnier du Japon n m

fr yuzu n m

en yuzu n

de Yuzu n m

nc Citrus × junos

Arbre petit de la família dels cítrics, originari de l'Àsia central, de tronc recte i compacte amb espines grosses,

CVE-DOGC-A-19276031-2019

fulles de limbe el·líptic i marge sencer o lleument dentat que presenten un pecíol alat i són molt aromàtiques, flors de pètals blancs i anteres grogues, i fruits comestibles molt apreciats en la gastronomia oriental.

NOTA: 1. Aquest arbre és un híbrid de *Citrus cavaleriei* i *Citrus reticulata* var. *austera*.

2. El fruit del iuzu també s'anomena *iuzu*.

iuzu *n m*

es yuzu *n m*

fr yuzu *n m*

pt yuzu *n m*

en yuja *n*

en yuzu *n*

de Yuzu *n m*

Fruit comestible del iuzu (*Citrus x junos*), molt aromàtic, que sol fer entre 5 i 8 cm de diàmetre, de forma aplatada, amb una arèola molt marcada, pell rugosa de color verd o groc segons els graus de maduresa, i polpa groga, molt àcida i amb força llavors, molt apreciat com a condiment en la gastronomia oriental.

noni *n m*

es fruta del diablo *n f*

es guanábana cimarrona *n f*

es mora de la India *n f*

es nigua *n f*

es noni *n m*

es piña de puerco *n f*

fr bois douleur *n m*

fr pomme-chien *n m*

en beach mulberry *n*

en cheese fruit *n*

en great morinda *n*

en Indian mulberry *n*

en noni *n*

en painkiller *n*

de indischer Maulbeerbaum *n m*

Fruit comestible del nonier (*Morinda citrifolia*), carnós, de tipus múltiple, de 10 a 18 cm, de forma ovoide, amb força llavors, que primer és verd i a mesura que madura passa a ser groc o gairebé blanc i a adquirir una olor agra, que s'utilitza sobretot per a fer-ne suc.

nonier *n m*

es fruta del diablo n f

es guanábana cimarrona n f

es mora de la India n f

es nigua n f

es noni n m

es piña de puerco n f

fr bois douleur n m

fr nono n m

fr pomme-chien n m

it gelso indiano n m

it noni n m

pt aal n m

pt noni n m

pt nono n m

en aal n

en beach mulberry n

en brimstone tree n

en cheese fruit n

en great morinda n

en Indian mulberry n

en noni n

en painkiller n

en Indian-mulberry n

de indischer Maulbeerbaum n m

de Nonibaum n m

nc Morinda citrifolia

nc Morinda elliptica

Arbre petit de la família de les rubiàcies, originari de l'Índia i d'Austràlia, de 2 a 6 metres d'alçària, tronc recte, fulles perennes, simples, de limbe el·líptic, grans, de color verd fosc, brillants i amb la nervadura ben marcada, flors blanques de forma tubular, i fruits carnosos múltiples de color blanquinós.

NOTA: El fruit del nonier és el noni.

pitahaia *n f*

sin. compl. **pitaia** *n f*

es pitahaya n f

es pitahayo n m

es pitajaya n f

es pitaya n f

fr pitahaya n m

fr pitaya n m

en dragon fruit n

en pitahaya n

en pitaya n

nc Hylocereus, sp.

Planta enfiladissa de la família de les cactàcies del gènere *Hylocereus*, principalment de les espècies *Hylocereus undatus* i *Hylocereus megalanthus*, que presenta tiges pèndules segmentades, verdes i amb tres angles, flors aromàtiques més o menys blanques i comestibles, molt grosses, que només duren una nit i poden servir per a fer-ne infusions, i fruits comestibles.

NOTA: 1. La pitahaia és originària de les àrees de clima tropical de l'Amèrica Llatina, especialment de Mèxic i l'Amèrica Central, i actualment es cultiva també a Israel, el Vietnam i la Xina.

2. El fruit de la pitahaia és la pitahaia.

3. Tot i que tant *pitahaia* com *pitaia* s'utilitzen per a designar aquesta planta, la forma *pitaia* (i igualment en castellà *pitaya*) se sol referir més habitualment a les cactàcies del gènere *Stenocereus*.

4. L'espècie *Hylocereus undatus*, que és la més coneguda a Europa, es coneix en català, concretament, amb el nom *flor de calze*.

5. Els equivalents anglesos (*dragon fruit, pitahaya i pitaya*) s'apliquen, en general, a qualsevol dels cactus grossos i enfiladissos de Mèxic i l'Amèrica Central i del Sud, especialment dels gèneres *Selenicereus, Hylocereus* i *Sternocereus*.

pitahaia *n f*

sin. compl. **fruita del drac** *n f*

sin. compl. **pitaia** *n f*

es fruta del dragón *n f*

es pitahaya *n f*

es pitaya *n f*

fr fruit du dragon *n m*

fr pitahaya *n m*

fr pitaya *n m*

pt pitaia *n f*

en dragon fruit *n*

en pitahaya *n*

en pitaya *n*

en strawberry pear *n*

de Drachenfrucht *n m*

de Pitahaya *n f*

de Pitaya *n f*

Fruit comestible de la pitahaia (*Hylocereus*, sp.), de forma ovoide, arrodonida i allargada, pell entre rosa i vermella amb l'extrem de les bràctees més o menys verdós, sense espines, polpa blanca o groga, de vegades rosada, segons la varietat, amb llavors petites i negres, emprada també com a saboritzant i colorant de suc i begudes alcohòliques.

NOTA: 1. Tot i que tant *pitahaia* com *pitaia* s'utilitzen per a designar aquest fruit, la forma *pitaia* (i igualment en castellà *pitaya*) se sol referir més habitualment als fruits de les cactàcies del gènere *Stenocereus*.

2. La forma *fruita del drac* s'aplica especialment als fruits de l'espècie *Hylocereus undatus*.

3. Els equivalents anglesos (*dragon fruit*, *pitahaya* i *pitaya*) s'apliquen, en general, al fruit de qualsevol dels cactus grossos i enfiladissos de Mèxic i l'Amèrica Central i del Sud, especialment dels gèneres *Selenicereus*, *Hylocereus* i *Sternocereus*.

pitaia *n f*

sin. compl. **pitahaia** *n f*

es pitahaya *n f*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es pitaya *n f*

fr sténocéréus *n m*

en dragon fruit *n*

en pitahaya *n*

en pitaya *n*

nc *Stenocereus*, sp.

Planta de la família de les cactàcies del gènere *Stenocereus*, principalment de les espècies *Stenocereus queretaroensis*, *Stenocereus pruinosus* i *Stenocereus stellatus*, amb tiges columnars, costades, no segmentades, flors amb pètals blancs, grosses i aromàtiques, i fruits comestibles.

NOTA: 1. La pitaia es cultiva exclusivament a les zones àrides i semiàrides de Mèxic i l'Amèrica Central.

2. El fruit de la pitaia és la pitaia.

3. Tot i que tant *pitaia* com *pitahaia* es fan servir per a designar aquesta planta, la forma *pitahaia* (i igualment en castellà *pitahaya*) se sol referir més habitualment a les cactàcies del gènere *Hylocereus*.

4. Els equivalents anglesos (*dragon fruit*, *pitahaya* i *pitaya*) s'apliquen, en general, al fruit de qualsevol dels cactus grossos i enfiladissos de Mèxic i l'Amèrica Central i del Sud, especialment dels gèneres *Selenicereus*, *Hylocereus* i *Stenocereus*.

pitaia *n f*

sin. compl. **pitahaia** *n f*

es pitahaya *n f*

es pitaya *n f*

en dragon fruit *n*

en pitahaya *n*

en pitaya *n*

Fruit comestible de la pitaia (*Stenocereus* sp.), de forma ovoide o semiarrodonida, pell entre verda i vermellova, amb espines, polpa blanca, vermella, rosa, taronja, groga o lila, segons la varietat, molt dolça i amb moltes llavors negres.

NOTA: 1. Tot i que tant *pitaia* com *pitahaia* es fan servir per a designar aquest fruit, la forma *pitahaia* (i igualment en castellà *pitahaya*) se sol referir més habitualment als fruits de les cactàcies del gènere *Hylocereus*.

CVE-DOGC-A-19276031-2019

2. Els equivalents anglesos (*dragon fruit*, *pitahaya* i *pitaya*) s'apliquen, en general, al fruit de qualsevol dels cactus grossos i enfiladissos de Mèxic i l'Amèrica Central i del Sud, especialment dels gèneres *Selenicereus*, *Hylocereus* i *Sternocereus*.

Ciències de la salut

beneficent *adj*

es beneficente *adj*

fr bienfaisant -ante *adj*

en beneficent *adj*

Dit d'una actuació sanitària, d'un professional de la salut o d'un medicament que aporta benestar a una persona atesa.

diagnòstic genètic preimplantacional *n m*

sigla **DGP** *n m*

es diagnóstico genético preimplantacional *n m*

es diagnóstico preimplantacional *n m*

es DGP *n m*

fr diagnostic génétique préimplantatoire *n m*

fr diagnostic préimplantatoire *n m*

fr DGP *n m*

fr DPI *n m*

en preimplantation diagnosis *n*

en preimplantation genetic diagnosis *n*

en PGD *n*

en PID *n*

Conjunt de proves diagnòstiques que es fan en el material genètic dels embrions obtinguts per fecundació in vitro, amb l'objectiu de seleccionar, abans d'implantar-los, els embrions suposadament lliures de malalties genètiques o cromosòmiques, o bé els embrions histocompatibles amb un familiar amb una malaltia greu que requereix un trasplantament de cèl·lules o de teixits.

embrió preimplantacional *n m*

sin. compl. **preembrió** *n m*

es embrión preimplantacional *n m*

es embrión preimplantatorio *n m*

es preembrión *n m*

fr embryon préimplantatoire *n m*

fr pré-embryon *n m*

en pre-embryo *n*

en preembryo *n*

en preimplantation embryo *n*

Embrió producte de la fecundació natural o d'un procés de reproducció assistida que encara no s'ha implantat a l'úter.

NOTA: 1. L'estadi d'embrió preimplantacional va des de la fecundació fins a sis dies després, si bé no es pot confirmar la implantació fins al catorzè dia de gestació.

2. La denominació *preembrió* és pròpia de l'àmbit jurídic i s'utilitza per a designar, específicament, l'embrió fruit d'un procés de fecundació *in vitro* des de la fecundació fins al catorzè dia de gestació.

drets dels animals *n m pl*

sin. compl. **drets animals** *n m pl*

es derechos animales *n m pl*

es derechos de los animales *n m pl*

es derechos del animal *n m pl*

fr droits animaux *n m pl*

fr droits de l'animal *n m pl*

fr droits des animaux *n m pl*

it diritti degli animali *n m pl*

en animal rights *n pl*

Conjunt de drets essencials reconeguts a animals que els garanteixen una vida digna conforme a la seva naturalesa.

CVE-DOGC-A-19276031-2019

NOTA: 1. Els drets dels animals poden situar-se en l'àmbit moral, com a reivindicació moral, o bé en l'àmbit legal, en la legislació de cada estat.

2. Els drets dels animals inclouen el dret a la vida, el dret a la llibertat o el dret a no ser torturat, entre d'altres.

experimentació amb animals *n f*

sin. compl. **experimentació animal** *n f*

es experimentación animal *n f*

es experimentación con animales *n f*

es experimentación en animales *n f*

fr expérimentation animale *n f*

fr expérimentation sur l'animal *n f*

fr expérimentation sur les animaux *n f*

en animal experimentation *n*

Experimentació que es basa en l'ús d'animals com a recurs per a la recerca científica.

experimentació amb humans *n f*

sin. compl. **experimentació humana** *n f*

es experimentación en humanos *n f*

es experimentación humana *n f*

fr expérimentation humaine *n f*

en experimentation on humans *n*

en human experimentation *n*

Experimentació que es basa en l'ús d'éssers humans com a recurs per a la recerca científica.

farmacomodulabilitat *n f*

sin. **modulabilitat farmacològica** *n f*

es accesibilidad farmacológica *n f*

es drogabilidad *n f*

es modulabilidad farmacológica *n f*

fr druggabilité *n f*

en druggability *n*

Capacitat d'una diana terapèutica d'allotjar una molècula més petita que pot de regular-ne o modificar-ne l'activitat o la funció.

NOTA: Poden ser dianes terapèutiques les proteïnes, les macromolècules o una regió genòmica.

farmacopotencialitat *n f*

sin. potencialitat farmacològica *n f*

es farmacopotencialidad *n f*

es potencialidad farmacológica *n f*

fr druggabilité *n f*

fr pharmacopotentialité *n f*

fr potentialité pharmacologique *n f*

en drugability *n*

en druggability *n*

en pharmacological potentiality *n*

Capacitat d'una molècula de ser utilitzada com a fàrmac.

fútil *adj*

es fútil *adj*

es inútil *adj*

fr futile *adj*

fr inutile *adj*

en futile *adj*

Dit de l'actuació sanitària que es preveu que no serà efectiva per a aconseguir l'objectiu que s'ha plantejat en

un cas concret, malgrat la seva eficàcia merament fisiològica.

NOTA: Les actuacions sanitàries que es consideren fútils no s'haurien d'iniciar ni de continuar. Al final de la vida, moltes actuacions que fins llavors havien estat útils esdevenen fútils i s'haurien de retirar. Per exemple, és una actuació sanitària fútil continuar la hidratació artificial d'una persona per a la qual s'ha pactat una sedació pal·liativa.

futilitat *n f*

es futilidad *n f*

fr futilité *n f*

fr inefficacité médicale *n f*

fr inutilité *n f*

en futility *n*

en medical futility *n*

Manca d'efectivitat previsible d'una actuació sanitària per a aconseguir l'objectiu que s'ha plantejat en un cas concret, malgrat la seva eficàcia merament fisiològica.

germà seleccionat genèticament | germana seleccionada genèticament *n m, f*

sin. compl. **germà donant | germana donant** *n m, f*

es bebé medicamento *n m*

es hermano salvador | hermana salvadora *n m, f*

es hermano seleccionado genéticamente | hermana seleccionada genéticamente *n m, f*

fr enfant donneur | enfant donneuse *n m, f*

fr enfant sauveur | enfant sauveuse *n m, f*

fr enfant-médicament *n m*

en saviour baby *n*

en saviour child *n*

en saviour sibling *n*

Infant concebut a partir d'un embrió obtingut per fecundació in vitro i seleccionat entre diversos embrions mitjançant diagnòstic genètic preimplantacional, amb l'objectiu que sigui histocompatible amb un germà que presenta una malaltia greu i pugui fer-li de donant de cèl·lules o teixits.

gestació per substitució *n f*sin. **gestació subrogada** *n f**es* gestación por sustitución *n f**es* gestación subrogada *n f**es* maternidad de alquiler *n f**es* maternidad subrogada *n f**fr* gestation pour autrui *n f**fr* maternité de substitution *n f**fr* GPA *n f**en* surrogacy *n**en* surrogate motherhood *n**en* surrogate pregnancy *n*

Procés en què una dona gesta un infant destinat a ser criat com a fill per algú altre.

NOTA: 1. En la gestació per substitució, segons la motivació de cada situació, l'embaràs de la gestant per substitució es pot aconseguir bé per inseminació artificial (ja sigui amb gàmetes del pare d'intenció o d'un donant) bé per fecundació in vitro (ja sigui amb gàmetes dels dos pares d'intenció, amb gàmetes d'un dels pares d'intenció i d'un donant, o amb gàmetes de dos donants). Segons el cas, doncs, la gestant per substitució i els pares d'intenció poden tenir vinculació genètica amb l'embrió o no tenir-ne, si bé actualment s'aconsella que no hi hagi vinculació genètica entre la gestant per substitució i l'infant.

2. La pràctica de la gestació per substitució només està permesa en la legislació d'alguns països, ja que planteja diverses qüestions ètiques, com ara la manca de drets de la gestant per substitució sobre l'infant.

gestant per substitució *n f*sin. **gestant subrogada** *n f**es* gestante por sustitución *n f**es* madre de alquiler *n f**es* madre portadora *n f**es* madre subrogada *n f**es* madre sustituta *n f**fr* mère de substitution *n f**fr* mère porteuse *n f**en* surrogate *n*

en surrogate mother n

Dona que duu a terme la gestació en un procés de gestació per substitució.

injecció intracitoplasmàtica d'espermatozoide *n f*

sigla **ICSI** *n f*

es inyección intracitoplasmática de un espermatozoide n f

es inyección intracitoplásmica de espermatozoide n f

es inyección intracitoplásmica de espermatozoides n f

es ICSI n f

fr injection intracytoplasmique d'un spermatozoïde n f

fr injection intracytoplasmique de spermatozoïde n f

fr ICSI n f

fr IICS n f

en intracytoplasmic sperm injection n

en ICSI n

Tècnica de fecundació in vitro consistent a injectar un espermatozoide en el citoplasma d'un oòcit madur mitjançant una micropipeta.

NOTA: 1. La injecció intracitoplasmàtica d'espermatozoide és una tècnica àmpliament utilitzada, especialment en casos d'infertilitat masculina o idiopàtica.

2. La sigla *ICSI* correspon a l'equivalent anglès *intracytoplasmic sperm injection* ('injecció intracitoplasmàtica d'espermatozoide').

maleficent *adj*

es maleficente adj

fr malfaisant -ante adj

en maleficent adj

Dit d'una actuació sanitària, d'un medicament o d'un professional de la salut que causa un efecte negatiu involuntari en una persona atesa.

CVE-DOGC-A-19276031-2019

NOTA: Les actuacions sanitàries maleficents poden ser el resultat d'una manca de coneixements del professional de la salut, d'una negligència o d'una reacció adversa de l'actuació.

panel de gens *n m**es* panel de genes *n m**fr* panel de gènes *n m**en* gene panel *n**en* multigene panel *n*

Prova genètica basada en la seqüenciació massiva, que permet analitzar simultàniament i amb rapidesa un gran nombre de gens, generalment associats a una determinada malaltia.

perilocutiu -iva *adj**es* perilingual *adj**es* perilingüístico -ca *adj**es* perilocutivo -va *adj**fr* perilingual -ale *adj**fr* périlinguistique *adj**fr* périlocutif -ive *adj**it* perilinguale *adj**it* periverbale *adj**en* perilingual *adj*

Que correspon al període d'adquisició del llenguatge oral.

perilocutiu -iva *adj**es* perilingual *adj**es* perilocutivo -va *adj**fr* perilingual -ale *adj**it* periverbale *adj**en* perilingual *adj*

Que pateix una sordesa perilocutiva.

permanència *n f*

sin. compl. **romanència** *n f*

es remanencia *n f*

es sustantividad *n f*

es substantividad *n f*

fr rémanence *n f*

fr substantivité *n f*

en substantivity *n*

Capacitat d'un medicament o d'un cosmètic d'aplicació tòpica de mantenir-se adherit a la superfície de determinats teixits, generalment la pell, els cabells o les mucoses, per a garantir una activitat prolongada.

NOTA: Per exemple, es pot parlar de la permanència d'un col·lutori, un col·liri o un protector solar davant l'efecte de la saliva, les llàgrimes i l'aigua o la suor, respectivament.

postlocutiu -iva *adj*

es poslingual *adj*

es poslocutivo -va *adj*

es postlingüístico -ca *adj*

es postlingual *adj*

es postlingüístico -ca *adj*

es postlocutivo -va *adj*

fr postlingual -ale *adj*

fr postlinguistique *adj*

fr postlocutif -ive *adj*

it postlinguale *adj*

it postverbale *adj*

en postlingual *adj*

Que correspon al període posterior a l'adquisició del llenguatge oral.

postlocutiu -iva *adj**es* postlingual *adj**es* postlingüístico -ca *adj**es* postlocutivo -va *adj**es* postlingual *adj**es* postlingüístico -ca *adj**es* postlocutivo -va *adj**fr* postlingual -ale *adj**it* postlinguale *adj**it* postverbale *adj**en* postlingual *adj*

Que pateix una sordesa postlocutiva.

prelocutiu -iva *adj**es* prelingual *adj**es* prelingüístico -ca *adj**es* prelocutivo -va *adj**fr* prélingual -ale *adj**fr* prélinguistique *adj**fr* prélocutif -ive *adj**it* prelinguale *adj**it* preverbale *adj**en* prelingual *adj*

Que correspon al període anterior a l'adquisició del llenguatge oral.

prelocutiu -iva *adj**es* prelingual *adj**es* prelingüístico -ca *adj**es* prelocutivo -va *adj*

fr prelingual -ale *adj*

it prelinguale *adj*

it preverbale *adj*

en prelingual *adj*

Que pateix una sordesa prelocutiva.

principisme *n m*

es principialismo *n m*

es principismo *n m*

fr principalisme *n m*

fr principisme *n m*

en principlism *n*

Corrent de pensament que s'estructura al voltant dels principis de la bioètica, presos com a referència per a la resolució de problemes.

NOTA: El principisme es basa tradicionalment en quatre principis: el principi d'autonomia, el principi de beneficència, el principi de justícia i el principi de no-maleficència.

promoció de malalties *n f*

es invención de enfermedades *n f*

es promoción de enfermedades *n f*

fr façonnage de maladies *n m*

fr invention de maladies *n f*

it commercializzazione della malattia *n f*

it mercificazione della malattia *n f*

en disease mongering *n*

Estratègia consistent a canviar la percepció pública de la salut i la malaltia i a ampliar les fronteres de la malaltia tractable o prevenible, amb l'objectiu d'expandir el mercat de nous productes farmacèutics i serveis sanitaris.

NOTA: La promoció de malalties, per exemple, pot convertir un problema personal o social en una malaltia, pot convertir un procés fisiològic en un problema mèdic, pot transformar un factor de risc en una malaltia o pot maximitzar la prevalença estimada d'una malaltia.

prova genètica de portadors *n f*

es estudio de portadores n m

es estudio genético de portadores n m

es prueba de portadores n f

es test genético de portadores n m

fr test génétique de porteur n m

en carrier test n

en carrier testing n

en genetic carrier test n

en genetic carrier testing n

Prova genètica que es duu a terme amb l'objectiu de determinar si una persona, generalment asimptomàtica, és portadora d'alguna mutació patològica causant d'una malaltia monogènica que pugui transmetre a la descendència.

prova genètica directa al consumidor *n f*

sin. compl. **prova genètica DAC** *n f*

es prueba genética de consumo n f

es prueba genética directa al consumidor n f

es prueba genética DTC n f

fr test génétique en accès libre n m

fr test génétique en vente libre n m

fr TGAL n m

en direct-to-consumer genetic testing n

en DTC genetic testing n

Prova genètica que un laboratori ofereix als consumidors sense la prescripció, la recomanació ni l'assessorament genètic d'un professional de la salut.

NOTA: Les proves genètiques directes al consumidor només estan permeses en la legislació d'alguns països, ja que s'oposen als estàndards ètics i professionals.

sordesa perilocutiva *n f**es sordera perilingual n f**es sordera perilocutiva n f**fr surdit   p  rilinguale n f**fr surdit   p  rilinguistique n f**fr surdit   p  rilocutive n f**it sordit   perilinguale n f**it sordit   periverbale n f**en perilingual deafness n**en perilinguistic deafness n**en perilocution deafness n*

Sordesa que es manifesta durant l'edat en qu   s'adquireix el llenguatge oral, habitualment entre els tres i els quatre o cinc anys.

NOTA: La sordesa perilocutiva   s menys greu que la sordesa prelocutiva, per   t   una freq  ncia notable a causa de l'otitis serosa, una patologia molt habitual en aquesta edat.

sordesa postlocutiva *n f**es sordera poslingual n f**es sordera posling  stica n f**es sordera poslocutiva n f**es sordera postlingual n f**es sordera postling  stica n f**es sordera postlocutiva n f**fr surdit   postlinguale n f**fr surdit   postlinguistique n f**fr surdit   postlocutive n f**it sordit   postlinguale n f**it sordit   postverbale n f**en postlingual deafness n**en postlocution deafness n*

Sordesa que es manifesta en una edat en qu   ja s'ha adquirit el llenguatge oral, habitualment despr  s dels cinc o sis anys.

sordesa prelocutiva *n f**es sordera prelingual n f**es sordera prelingüística n f**es sordera prelocutiva n f**fr surdit  pr linguale n f**fr surdit  pr linguistique n f**fr surdit  pr locutive n f**it sordit  prelinguale n f**it sordit  preverbale n f**en prelingual deafness n**en prelocution deafness n*

Sordesa que es manifesta abans de l'edat en qu  s'adquireix el llenguatge oral, habitualment abans dels dos o tres anys.

NOTA: La sordesa prelocutiva pot ser cong nita o adquirida.  s m s greu que la sordesa postlocutiva, per  menys freq ent.

Dret. Pol tica. Sociologia**contracte de llic ncia** *n m**es contrato de licencia n m**fr contrat de concession de licence n m**fr contrat de licence n m**en licence agreement n**en license contract n*

Contracte en virtut del qual el titular d'un dret autoritza alg  altre a explotar aquest dret d'acord amb unes condicions determinades, sigui per a la fabricaci , l'aprofitament o l' s d'una cosa.

desescalada del conflicte *n f*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es desescalada del conflicto *n f*

fr désescalade du conflit *n f*

en conflict de-escalation *n*

Disminució progressiva de la intensitat d'un conflicte com a conseqüència del restabliment de la comunicació entre les parts i la consegüent baixada gradual de la confrontació, després d'un període d'estancament.

desescalar *v intr*

sin. **desescalar-se** *v intr pron*

es desescalar *v intr*

es desescalars *v intr pron*

fr désescalader *v intr*

en de-escalate, to *v intr*

Disminuir progressivament en intensitat, un conflicte, com a conseqüència del restabliment de la comunicació entre les parts i la consegüent baixada gradual de la confrontació, després d'un període de bloqueig.

desescalar *v tr*

es desescalar *v tr*

fr désescalader *v tr*

en de-escalate, to *v tr*

Fer que un conflicte disminueixi progressivament en intensitat mitjançant el restabliment de la comunicació i la consegüent baixada gradual de la confrontació, després d'un període d'estancament.

dret dur *n m*

es derecho duro *n m*

es hard law *n m*

fr droit dur *n m*

fr hard law *n*

en hard law *n*

Conjunt d'instruments normatius de caràcter obligatori.

NOTA: 1. L'incompliment del dret dur comporta la responsabilitat internacional del subjecte internacional que el comet.

2. El dret dur inclou, per exemple, el dret imperatiu, els tractats internacionals (bilaterals i multilaterals), el dret internacional consuetudinari o les resolucions d'organitzacions internacionals obligatòries.

dret tou *n m*

es derecho blando *n m*

es derecho en agraz *n m*

es derecho indicativo *n m*

es soft law *n m*

fr droit souple *n m*

en soft law *n*

Conjunt d'instruments normatius de caràcter no obligatori però amb efectes jurídics, que són susceptibles de contribuir a la creació de noves normes vinculants.

NOTA: Són exemples de dret tou les recomanacions tècniques, els codis de conducta, les declaracions, els programes o els estàndards no obligatoris.

empoderament *n m*

sin. compl. **apoderament** *n m*

es empoderamiento *n m*

fr appropriation de ses pouvoirs *n f*

fr autonomisation *n f*

fr empowerment *n m*

fr renforcement des capacités *n m*

it empowerment *n m*

pt autonomização *n f*

pt capacitação *n f*

pt empoderamento *n m*

en empowerment *n*

de Befähigung n f

de Empowerment n n

de Ermächtigung n f

Procés pel qual una persona o un grup social aconseguixen la força o els mitjans necessaris per a enfortir el seu potencial en termes econòmics, polítics, socials o laborals.

empoderar *v tr*

sin. compl. **apoderar** *v tr*

es empoderar v tr

fr autonomiser v tr

fr rendre autonome v tr

fr renforcer l'autonomie [de] v prep

it dare potere [a] v prep

it far sentire più forte v tr

it incoraggiare v tr

it mettere nelle condizioni di fare v tr

pt empoderar v tr

en empower, to v tr

Fer que una persona o un grup social aconseguixin la força o els mitjans necessaris per a enfortir el seu potencial en termes econòmics, polítics, socials o laborals.

empoderar-se *v intr pron*

sin. compl. **apoderar-se** *v intr pron*

es empoderarse v intr pron

fr autonomiser, s' v intr pron

fr rendre autonome, se v intr pron

pt empoderarse v intr pron

en empower, to v tr

en self-empower, to v intr

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Aconseguir la força o els mitjans necessaris per a enfortir el propi potencial en termes econòmics, polítics, socials o laborals.

enginyeria social *n f**es* ingeniería social *n f**fr* ingénierie sociale *n f**it* ingegneria sociale *n f**pt* engenharia social *n f**en* social engineering *n*

Conjunt de mesures planificades destinades a aconseguir un canvi social i a regular el desenvolupament i el comportament futur d'una societat o d'un grup social determinat.

enrocament *n m**es* enrocamiento *n m**es* enroque *n m*

Bloqueig d'un conflicte com a conseqüència de l'immobilisme obstinat d'una de les parts, o de totes dues, respecte de la seva posició.

enrocament *n m**es* enrocamiento *n m**es* enroque *n m*

Immobilisme obstinat d'una de les parts d'un conflicte, o de totes dues, respecte de la seva posició.

enrocar-se *v intr pron**es* enrocarse *v intr pron*

Mantenir-se obstinadament immòbil, una de les parts d'un conflicte o totes dues, respecte de la seva posició.

enrocar-se *v intr pron*

es enrocar-se v intr pron

Bloquejar-se, un conflicte, com a conseqüència de l'immobilisme obstinat d'una de les parts, o de totes dues, respecte de la seva posició.

NOTA: El verb *enrocar* també s'utilitza de vegades com a transitiu, referit a un conflicte o bé a una posició o una actitud. Per exemple: *Han aconseguit enrocar el conflicte* o *Un debat que només aconsegueix enrocar les posicions*.

escalada del conflicte *n f*

es agravación de conflicto n f

es escalada del conflicto n f

fr aggravation de conflit n f

fr escalade de conflit n f

fr escalade du conflit n f

en conflict escalation n

Augment progressiu de la intensitat d'un conflicte com a conseqüència de la confrontació creixent entre les parts, motivada sovint per la dinàmica d'acció i reacció que protagonitzen.

NOTA: Quan l'escalada del conflicte arriba al punt màxim, es produeix l'estancament del conflicte, que pot anar seguit d'una desescalada del conflicte.

escalar *v intr*

sin. **escalar-se** *v intr pron*

es escalar v intr

es escalarse v intr pron

fr augmenter v intr

fr escalader v intr

fr escalader, s' v intr pron

en escalate, to v intr

Augmentar progressivament en intensitat, un conflicte, com a conseqüència de l'increment creixent de la confrontació entre les parts.

escalar *v tr*

es escalar *v tr*

fr escalader *v tr*

en escalate, to *v tr*

Fer que un conflicte augmenti progressivament en intensitat mitjançant l'increment creixent de la confrontació.

estat brètol *n m*

es Estado canalla *n m*

es Estado rebelde *n m*

fr État hors-la-loi *n m*

fr État paria *n m*

fr État voyou *n m*

en rogue state *n*

Estat que rebutja obertament algunes normes del dret internacional públic i pot representar, des de la perspectiva d'altres estats, una amenaça per a la seguretat internacional, l'ordre internacional i, en general, el sistema internacional establert.

NOTA: El concepte d'estat brètol (*rogue state*, en anglès) va sorgir als Estats Units d'Amèrica i és emprat bàsicament, amb connotacions negatives, pels països occidentals hegemònics.

estudis de pau i conflictes *n m pl*

sin. compl. **irenologia** *n f*

es estudios de la paz *n m pl*

es estudios de paz *n m pl*

es estudios de paz y conflictos *n m pl*

es estudios para la paz *n m pl*

es irenología n f

fr étude sur la paix n m

fr études de la paix et des conflits n m pl

fr études sur la paix et les conflits n m pl

fr irénologie n f

it irenologia n f

it scienze per la pace n f pl

it studi per la pace n m pl

en irenology n

en peace and conflict studies n

en peace studies n

en peace study n

Disciplina que s'ocupa d'investigar la manera d'apaivagar o resoldre els conflictes existents amb mitjans pacífics i de detectar els conflictes latents o emergents per evitar que es desenvolupin, sota la concepció que la pau és l'absència de tota mena de violència, incloent-hi els desequilibris estructurals i les injustícies socials.

irenisme *n m*

es irenismo n m

fr irénisme n m

pt irenismo n m

en eirenicism n

en irenicism n

Corrent de pensament que considera la pau com a estat normal de la societat i propugna per damunt de tot conciliar les discrepàncies.

llicència *n f*

es licencia n f

fr licence n f

en licence n

en license n

Autorització que el titular d'un dret concedeix a algú altre per a explotar aquest dret d'acord amb unes condicions determinades, sigui per a la fabricació, l'aprofitament o l'ús d'una cosa.

NOTA: Són objecte de llicència, per exemple, les patents, els models d'utilitat o els dissenys industrials, dins l'àmbit de la propietat industrial, i el programari, dins l'àmbit de la propietat intel·lectual.

llicenciador | llicenciadora *n m, f*

sin. **llicenciant** *n m, f*

es llicenciador | llicenciadora *n m, f*

es licenciante *n m, f*

fr bailleur de licence | bailleresse de licence *n m, f*

fr concédant de licence | concédante de licence *n m, f*

fr donneur de licence | donneuse de licence *n m, f*

it licenziante *n m, f*

it licenziatore | licenziatrice *n m, f*

en licenser *n*

en licensor *n*

Titular d'un dret que autoritza algú altre a explotar aquest dret d'acord amb un contracte de llicència.

NOTA: La persona autoritzada és el llicenciatari o la llicenciària.

llicenciar *v tr*

es licenciar *v tr*

fr accorder une licence [*pour*] *v prep*

fr concéder une licence [*pour*] *v prep*

it licenziare *v tr*

pt licenciar *v tr*

en license, to *v tr*

Autoritzar, d'acord amb un contracte de llicència, l'explotació d'un dret del qual es té la titularitat, sigui per a la fabricació, l'aprofitament o l'ús d'una cosa.

NOTA: Es poden llicenciar, per exemple, patents, models d'utilitat o dissenys industrials, dins l'àmbit de la propietat industrial, o el programari, dins l'àmbit de la propietat intel·lectual.

llicenciatari | llicenciària *n m, f**es* licenciatario | licenciataria *n m, f**fr* concessionnaire de licence *n m, f**it* licenziatario | licenziataria *n m, f**en* licensee *n*

Persona autoritzada pel titular d'un dret a explotar aquest dret d'acord amb un contracte de llicència.

NOTA: La persona que autoritza és el llicenciadador o la llicenciadora, o el llicenciant o la llicenciant.

nimbisme *n m**es* actitud NIMBY *n f**es* NIMBYismo *n m**es* Nimbyismo *n m**fr* attitude NIMBY *n f**fr* nimbisme *n m**fr* nimbyisme *n m**fr* phénomène NIMBY *n m**en* NIMBYism *n**en* nimbyism *n**en* Nimbyism *n*

Tendència social consistent a oposar-se a la ubicació de determinades instal·lacions o infraestructures en un lloc específic al qual s'està vinculat, sovint a la vora del domicili propi, amb l'argument que són perilloses, insegures o, en general, que tenen un impacte indesitjable en l'entorn, malgrat que se'n pugui reconèixer la necessitat o el benefici públic.

nimby *n m, f**es* nimby *n m, f**fr* NIMBY *n m, f**it* nimby *n m, f**en* Nimby· *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en not in my backyard n

en NIMBY n

Persona que s'oposa a la ubicació de determinades instal·lacions o infraestructures en un lloc específic al qual se sent vinculada, sovint a prop del seu domicili, amb l'argument que són perilloses, insegures o, en general, que tenen un impacte indesitjable en l'entorn, malgrat que en pugui reconèixer la necessitat o el benefici públic.

NOTA: 1. La denominació *nimby* és un acrònim procedent de la forma anglesa *not in my backyard* (literalment, 'al pati de casa meva, no').

2. El plural del substantiu *nimby* és *nimbys*.

nimby *n m*

es sí, pero aquí no n m

es NIMBY n m

es SPAN n m

fr pas dans mon jardin n m

fr pas de ça chez moi n m

fr NIMBY n m

fr PDMJ n m

en nimby n

en Nimby n

en not in my backyard n

en NIMBY n

Oposició d'un grup de persones a la ubicació de determinades instal·lacions o infraestructures en un lloc específic al qual se senten vinculades, sovint a la vora del domicili propi, amb l'argument que són perilloses, insegures o, en general, que tenen un impacte indesitjable en l'entorn, malgrat que se'n pugui reconèixer la necessitat o el benefici públic.

NOTA: La denominació *nimby* és un acrònim procedent de la forma anglesa *not in my backyard* (literalment, 'al pati de casa meva, no').

nimby *adj*

es sí, pero aquí no adj

es NIMBY adj

es SPAN adj

fr pas chez moi adj

fr pas dans ma cour adj

fr pas dans mon jardin adj

fr pas de ça chez moi adj

fr NIMBY adj

fr PDMJ adj

it nimby adj

en Nimby adj

en nimby adj

en not in my backyard adj

en NIMBY adj

Relatiu al nimby o als nimbys.

NOTA: 1. La denominació *nimby* és un acrònim procedent de la forma anglesa *not in my backyard* (literalment, 'al pati de casa meva, no').

2. El plural de l'adjectiu *nimby* és *nimby*.

pare d'intenció | mare d'intenció *n m, f*

es padre comitente | madre comitente n m, f

es padre de intención | madre de intención n m, f

fr parent d'intention n m

fr parent intentionnel n m

fr père d'intention | mère d'intention n m, f

en commissioning parent n

en intended father [m] | intended mother [f] n

en intended parent n

Persona que en un procés de gestació per substitució està previst que sigui el pare o la mare legal.

poder dur *n m*

es poder duro n m

fr hard power *n m*

fr pouvoir de contraindre *n m*

fr puissance forte *n f*

en hard power *n*

Poder d'un actor internacional basat en la coerció.

NOTA: 1. El poder dur es fonamenta en l'ús de la força, l'amenaça de l'ús de la força, les sancions econòmiques o, secundàriament, la denegació d'incentius.

2. El concepte de poder dur va ser formulat pel políticòleg nord-americà Joseph Nye.

3. El poder dur s'oposa al poder suau.

poder suau *n m*

es poder blando *n m*

es poder no coactivo *n m*

fr pouvoir de convaincre *n m*

fr puissance douce *n f*

fr soft power *n m*

en soft power *n*

Poder d'un actor internacional basat en la convicció, la seducció i la persuasió.

NOTA: 1. El poder suau es fonamenta en la influència de recursos intangibles, com ara la cultura, els valors o la ideologia, o, secundàriament, en la influència de recursos tangibles, com ara els diners.

2. El concepte de poder suau va ser formulat pel políticòleg nord-americà Joseph Nye.

3. El poder suau s'oposa al poder dur.

Economia. Empresa. Màrqueting

assistent personal de compres | assistenta personal de compres *n m, f*

es asistente de compras personales | *asistent*a de compras personales *n m, f*

es asistente personal de compras | *asistent*a personal de compras *n m, f*

fr assistant d'achats personnels | *assistent*e d'achats personnels *n m, f*

fr commis aux commandes personnelles *n m*

fr commis aux commandes personnelles | *commis*e aux commandes personnelles *n m, f*

en personal shopper *n*

Persona que, com a empleat d'una botiga o com a professional independent, ofereix un servei d'assessorament en la tria d'objectes personals i altres productes, ja sigui roba, regals d'aniversari, regals d'empresa, etc., o s'encarrega de comprar-los directament per a algú altre.

botiga insígnia *n f*

es tienda insignia *n f*

fr magasin étendard *n m*

fr magasin phare *n m*

fr magasin porte-drapeau *n m*

fr magasin porte-étendard *n m*

fr magasin vedette *n m*

en flagship *n*

en flagship store *n*

Botiga de disseny acurat, generalment de grans dimensions i situada en un edifici significatiu o en un lloc emblemàtic d'una ciutat, que té com a objectiu prioritari transmetre els valors de la marca o l'empresa que representa i promoure'n la imatge.

botiga conceptual *n f*

es tienda conceptual *n f*

es tienda de concepto *n f*

es tienda especializada *n f*

fr magasin concept *n m*

fr magasin-concept *n m*

en concept store *n*

Botiga que ofereix una selecció de productes presentats d'acord amb la concepció i el gust personal del

creador.

botiga temporal *n f*

es tienda efímera *n f*

es tienda pasajera *n f*

es tienda temporal *n f*

fr boutique éphémère *n f*

fr magasin éphémère *n m*

it negozio a tempo *n m*

en flash retailing *n*

en pop-up retail *n*

en pop-up shop *n*

en pop-up store *n*

Botiga que obre durant un període de temps volgudament curt, amb una finalitat estratègica determinada.

NOTA: La botiga temporal pot tenir com a objectiu vendre un producte de temporada, liquidar estocs, ser una prova per a l'obertura d'una botiga permanent posterior o bé, simplement, atreure l'atenció dels mitjans de comunicació.

brànding *n m*

sin. **construcció de marca** *n f*

es branding *n m*

es construcción de marca *n f*

fr branding *n m*

fr construction de marque *n f*

en branding *n*

Disciplina especialitzada en la creació, el desenvolupament i la gestió estratègica de marques a fi d'aconseguir que tinguin una presència rellevant, diferenciada i duradora en el mercat.

brànding personal *n m*

sin. construcció de la identitat personal *n f*

es branding personal n m

fr management de soi n m

fr marketing de soi n m

fr personal branding n m

en personal branding n

Branca del brànding que s'ocupa de les marques personals.

NOTA: Quant a la identitat verbal, el brànding personal afecta especialment l'elecció del nom, els missatges i el to de veu que s'utilitzen durant el desenvolupament de la marca personal.

brànding sonor *n m***sin. construcció de la identitat sonora** *n f*

es audiobranding n m

es branding acústico n m

es branding auditivo n m

es branding sonoro n m

fr branding auditif n m

fr branding sonore n m

en acoustic branding n

en audio branding n

en sonic branding n

en sound branding n

Branca del brànding que s'ocupa de la identitat sonora de les marques.

brànding verbal *n m***sin. construcció de la identitat verbal** *n f*

es branding verbal n m

fr branding verbal *n m*

en verbal branding *n*

Branca del brànding que s'ocupa de la identitat verbal de les marques.

cerca de tendències *n f*

es caza de tendencias *n f*

fr recherche de nouvelles tendances *n f*

fr recherche sur les tendances *n f*

en coolhunting *n*

Tècnica d'investigació de mercats consistent a detectar les tendències emergents en els hàbits de consum, especialment entre els joves, a fi d'anticipar-se i adaptar el disseny, els productes i la comunicació de màrqueting a les noves preferències o necessitats.

cercatendències *n m, f*

es cazador de tendencias | cazadora de tendencias *n m, f*

es cazatendencias *n m, f*

es rastreador | rastreadora *n m, f*

fr chasseur de tendances | chasseuse de tendances *n m, f*

en coolhunter *n*

Persona que, generalment amb finalitat empresarial, s'ocupa d'observar, analitzar i investigar les tendències futures en els hàbits de consum, especialment dels joves.

NOTA: La tècnica d'investigació de mercats utilitzada pels cercatendències és la cerca de tendències.

col·laboratiu -iva *adj*

es colaborativo -va *adj*

fr collaboratif -ive *adj*

en collaborative *adj*

Que es fa d'una manera col·lectiva i oberta, especialment mitjançant eines informàtiques preparades per a

compartir i intercanviar informació.

creació de noms de marca *n f*

es creación de nombres de marca *n f*

es naming *n m*

es nominología *n f*

fr création de nom de marque *n f*

fr création de noms *n f*

en naming *n*

Activitat creativa i estratègica consistent a denominar empreses, productes, serveis, dominis d'internet o d'altres amb noms apropiats des del punt de vista del màrqueting i des del punt de vista lingüístic, cultural i legal.

criptomoneda *n f*

sin. compl. **moneda criptogràfica** *n f*

es criptomoneda *n f*

es moneda criptográfica *n f*

fr cryptomonnaie *n f*

fr cybermonnaie *n f*

fr monnaie chiffrée *n f*

it criptomoneta *n f*

it criptovaluta *n f*

it crittomoneta *n f*

it crittovaluta *n f*

it moneta crittografica *n f*

it valuta crittografica *n f*

pt criptomoeda *n f*

pt moeda criptográfica *n f*

en cryptocurrency *n*

de Kryptowährung *n f*

Moneda digital independent de qualsevol autoritat que basa la seva seguretat en mecanismes criptogràfics i de consens entre els usuaris.

NOTA: La criptomoneda més coneguda és el bitcoin, que va aparèixer l'any 2009. Són també monedes virtuals el zcash, el monero, el litecoin, el peercoin, el terracoin, el primecoin i el dogecoin, entre d'altres.

desmarcament *n m*

es debranding *n m*

es desmarquización *n f*

fr debranding *n m*

fr démarquage *n m*

en debranding *n*

Acció tàctica de màrqueting d'una empresa consistent a suprimir el logotip d'una marca en els seus productes o en les seves activitats comercials i mantenir només altres elements de la identitat visual que fan recognizable la marca.

NOTA: Es pot considerar una acció de desmarcament quan Coca-Cola va eliminar temporalment dels envasos dels productes el seu logotip i el va substituir per noms de persona.

economia col·laborativa *n f*

es economía colaborativa *n f*

fr économie collaborative *n f*

fr économie du partage *n f*

en collaborative economy *n*

en peer-to-peer economy *n*

en sharing economy *n*

Model econòmic basat en l'intercanvi i la posada en comú de béns i serveis entre particulars o comunitats, especialment mitjançant l'ús de plataformes digitals en entorns d'igual a igual.

establiment reclam *n m*

es almacén ancla *n m*

es locomotora *n f*

es tienda ancla *n f*

es tienda gancho *n f*
fr locataire majeur *n m*
fr locataire prédominant *n m*
fr locomotive *n f*
fr magasin pilier *n m*
fr magasin pivot *n m*
en anchor *n*
en anchor store *n*
en anchor tenant *n*
en draw tenant *n*
en generator store *n*
en key tenant *n*
en lead tenant *n*
en leading tenant *n*
en magnet *n*
en major tentant *n*

Establiment d'un centre comercial o d'un carrer comercial que, per la seva capacitat d'atracció de visitants, garanteix l'afluència de consumidors al lloc on està situat.

fonestema *n m*

es fonestema *n m*
es fonoestema *n m*
fr phonaesthème *n m*
fr phonesthème *n m*
en phonaestheme *n*
en phonestheme *n*

Fonema o grup de fonemes que se solen associar a un significat, tot i no constituir un morfema, pel fet que apareixen en un nombre de paraules del mateix camp semàntic

NOTA: 1. Per exemple, el grup consonàntic *cr-* es relaciona amb paraules que tenen a veure amb el soroll (*crec, cruixir, crepitar, catacrac*), o el grup *gl-* en anglès es relaciona amb noms que tenen a veure amb la llum (*glow, glare, gloom, glint*).

2. El terme *fonestema* va ser encunyat per John R. Firth (1890-1960), lingüista i fonetista britànic.

fonosimbolisme *n m**es fonosemántica n f**es fonosimbolismo n m**es simbolismo fonético n m**es simbolismo sonoro n m**fr phonosémantique n f**fr phonosymbolisme n m**fr symbolisme phonétique n m**en phonesthesia n**en phonetic symbolism n**en phonosemantics n**en sound symbolism n*

Propietat d'una seqüència de sons sense valor morfològic de suggerir uns trets semàntics determinats.

NOTA: El fonosimbolisme d'un nom de marca pot influir en la seva percepció i en la del producte que designa. En l'àmbit de la creació de noms de marca, per exemple, un nom de marca que contingui sons oclusius sords (p, t, k) pot resultar adequat per a un cotxe esportiu o per a un insecticida, i un nom de marca que contingui sons fricatiu sonors (s, l, m), per a un xampú infantil o per a un balneari.

fotoreclam *n m**es photocall n m**es sesión fotográfica n f**fr séance de photo n f**fr séance de photographie n f**fr séance de photographies n f**fr séance de photos n f**en photo op n**en photo opportunity n**en photo session n**en photo shoot n**en photocall n**en photo call n*

Sessió concertada, en el marc d'un acte publicitari, una presentació cinematogràfica o un altre esdeveniment

CVE-DOGC-A-19276031-2019

social, en què els mitjans audiovisuals fotografien o enregistren les persones famoses que hi assisteixen, generalment amb finalitat de promoció.

fotoreclam *n m**es photocall n m*

Espai reservat i degudament condicionat, en el marc d'un acte publicitari, una presentació cinematogràfica o un altre esdeveniment social, on els mitjans audiovisuals fotografien o enregistren les persones famoses que hi assisteixen, generalment amb finalitat de promoció.

NOTA: Per extensió, *fotoreclam* també designa qualsevol escenari preparat en un espai públic o un esdeveniment social destinat a fer-s'hi fotografies.

guarda de marca *n m, f**es brand guardian n m, f**es guardián de marca | guardiana de marca n m, f**fr gardien de la marque | gardienne de la marque n m, f**en brand guardian n**en brand guardianship n*

Persona que s'encarrega de vetllar perquè una marca s'expressi, en qualsevol punt de contacte, d'una manera consistent i d'acord amb els principis establerts en la plataforma de marca i en el llibre de marca.

guarda de marca *n f**es brand guardian n m**es guardián de marca n m**fr gardien de la marque n m**en brand guardian n**en brand guardianship n*

Funció de gestió d'una marca consistent a vetllar perquè s'expressi, en qualsevol punt de contacte, d'una manera consistent i d'acord amb els principis establerts en la plataforma de marca i en el llibre de marca.

identitat sonora *n f**es* identidad acústica *n f**es* identidad sonora *n f**fr* identité acoustique *n f**fr* identité sonore *n f**en* acoustic identity *n**en* brand sound identity *n**en* corporate sound identity *n**en* sound identity *n*

Conjunt d'elements sonors que identifiquen una marca i la diferencien d'altres marques, com ara el logotip sonor, la cançó de marca, les melodies publicitàries o la veu corporativa.

identitat verbal *n f**es* identidad verbal *n f**fr* identité verbale *n f**en* verbal identity *n*

Conjunt d'elements verbals que identifiquen una marca i la diferencien d'altres marques, com ara el nom, els eslògans, la veu de marca, el to de veu, el vocabulari o els missatges.

innovació frugal *n f**es* innovación frugal *n f**es* innovación inversa *n f**fr* innovation frugale *n f**en* frugal engineering *n**en* frugal innovation *n*

Innovació centrada en la descoberta de nous models de negoci, la reconfiguració de les cadenes de valor i el redisseny de productes, amb l'objectiu d'adaptar-se, amb pocs recursos, a les necessitats i al poder adquisitiu d'usuaris amb grans restriccions econòmiques.

marca de ficció *n f*

es marca de ficción *n f*

fr marque fiction *n f*

fr marque fictive *n f*

en fictional brand *n*

en fictitious brand *n*

Marca imaginària que apareix en llibres, pel·lícules, sèries de televisió o altres obres de ficció.

NOTA: Són exemples de marques de ficció *Big Kahuna Burger*, que apareix en diferents pel·lícules de Quentin Tarantino, o *Acme*, marca de tota mena de productes en les sèries d'animació *Looney Tunes*.

marca personal *n f*

es marca personal *n f*

fr marque personnelle *n f*

en personal brand *n*

Imatge pública d'una persona en l'àmbit individual i professional, com a resultat de l'aplicació d'estratègies i accions de branding personal.

moneda digital *n f*

sin. compl. **moneda virtual** *n f*

es moneda digital *n f*

es moneda virtual *n f*

fr monnaie numérique *n f*

fr monnaie virtuelle *n f*

it moneta digitale *n f*

it moneta virtuale *n f*

en digital currency *n*

en virtual currency *n*

Unitat monetària que només pot ser objecte de transaccions per internet.

CVE-DOGC-A-19276031-2019

NOTA: Sovint, la forma *moneda virtual* (i les denominacions corresponents en les altres llengües) s'associa, específicament, a la moneda digital que no és convertible en moneda real i que s'utilitza únicament en entorns virtuals particulars o de ficció, com ara en els videojocs.

nom de marca estranger *n m**es* extranjerismo *n m**es* nombre extranjero *n m**fr* nom étranger *n m**en* foreign brand name *n*

Nom de marca pres directament d'una llengua que no és pròpia del territori d'origen de la marca o la sonoritat i la grafia del qual evoquen un origen geogràfic estranger, amb la finalitat d'augmentar-ne el valor percebut.

NOTA: Són exemples de noms de marca estrangers *Foster's Hollywood*, una cadena espanyola de restaurants de menjar americà, o *Häagen-Dazs*, una marca de gelats fundada a Nova York, la sonoritat de la qual evoca un origen escandinau.

plataforma de marca *n f**es* plataforma de marca *n f**fr* plateforme de marque *n f**en* brand platform *n*

Document estratègic de creació i gestió d'una marca que sintetitza els elements principals de la seva identitat, utilitzat com a marc per a guiar les decisions i accions que puguin influir en la marca i assegurar-ne la coherència i la consistència.

NOTA: Els elements que integren una plataforma de marca poden variar, però solen incloure la missió, la visió, els valors, el propòsit, el posicionament, els beneficis, la promesa de marca la personalitat de marca i el to de veu.

promesa de marca *n f**es* promesa de marca *n f**fr* promesse de marque *n f**en* brand promise *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Benefici rellevant, distintiu i durador al qual es pretén que els consumidors associïn una marca.

raó per creure *n f**es* razón para creer *n f**fr* justificatif *n m**fr* support de la promesse *n m**en* reason to believe *n**en* RTB *n*

Enunciat breu i concís que expressa la raó que dona suport o credibilitat a la promesa de marca o a un benefici d'un producte.

verbalització de marca *n f**es* brandverbing *n m**fr* brand verber *n m**fr* brand verbing *n m**en* brandverbing *n*

Acció de transformar un nom de marca en verb per mitjà dels procediments morfològics propis de la llengua.

NOTA: 1. *Tuitar*, de la marca *Twitter*, és un exemple de verbalització de marca.

2. La verbalització de marca és una forma de generalització del nom de marca.

veu de marca *n f**es* voz de marca *n f**fr* voix de marque *n f**en* brand voice *n*

Expressió única, diferenciada i distingible d'una marca com a resultat del llenguatge, l'estil, el to de veu, els missatges i el vocabulari usats en la comunicació oral i escrita.

NOTA: La veu de marca s'estableix fonamentalment a partir de la definició de la personalitat de la marca.

Educació. Serveis socials

criança de dia *n f*

en childminding *n*

de Kindertagespflege *n f*

Servei d'atenció i cura d'infants que ofereix una mare de dia.

llar de criança *n f*

es casa nido *n f*

fr maison d'assistant maternel *n f*

fr maison d'assistants maternels *n f*

en daycare center *n*

Espai degudament condicionat on una mare de dia acull els infants de qui té cura, sovint el domicili propi.

mare de dia *n f*

es asistente maternal *n f*

es madre de día *n f*

fr assistante maternelle *n f*

fr maman de jour *n f*

it assistente materna *n f*

it Tagesmutter *n f*

en childminder *n*

en parental assistant *n*

en child minder *n*

de Tagesmutter *n f*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Persona que ofereix, habitualment en el domicili propi, un servei professional i personalitzat d'atenció i cura a infants en edat preescolar, generalment menors de tres anys, en grups molt reduïts i en un ambient familiar.

NOTA: 1. El servei d'atenció i cura d'infants que ofereix una mare de dia és la criança de dia, i l'espai en què es duu a terme, la llar de criança.

2. La forma *mare de dia* és un genèric que tant pot designar una dona com un home. L'home que fa de mare de dia, però, s'anomena, específicament, *pare de dia*.

pare de dia *n m*

es asistente maternal *n m*

es padre de día *n m*

fr assistant maternel *n m*

fr papa de jour *n m*

en childminder *n*

en chil minder *n*

de Tagesvater *n m*

Home que fa de mare de dia.

Esports

futbol sala *n m*

sin. **futsal** *n m*

es fútbol sala *n m*

es futsal *n m*

fr futsal *n m*

it calcetto *n m*

it calcio a cinque *n m*

it futsal *n m*

pt futebol de salão *n m*

pt futsal *n m*

en futsal *n*

de Futsal n m

de Hallenfußball n m

Variant del futbol practicada en una pista de joc de superfície llisa i dura, amb unes dimensions de 25 a 42 m de llargada i de 16 a 25 m d'amplada, entre dos equips de cinc jugadors.

vestit d'ales *n m*

es mono de alas n m

es traje aéreo n m

es traje de alas n m

fr combinaison ailée n f

fr combinaison volante n f

it tuta alare n f

it wingsuit n m, f

pt traje planador n m

pt wingsuit n m

en wingsuit n

en wing suit n

de Flügelanzug n m

de Wingsuit n m

Vestit de paracaigudisme d'una sola peça, proveït de seccions de tela entre els camals i entre les mànigues i el cos, que permet planar, gràcies a la força de sustentació afegida que aporta l'augment de superfície.

vol amb vestit d'ales *n m*

es caída libre con traje aéreo n f

es salto con traje de alas n m

es traje de alas n m

es vuelo con traje de alas n m

es wingfly n m

es wingsuit n m

fr combinaison ailée n f

fr combinaison volante n f

fr vol en combinaison ailée n m

fr vol en wingsuit *n m*

it wingsuit *n m*

pt queda-livre com traje planador *n f*

en wingsuit flying *n*

en wingsuit jumping *n*

en wingsuiting *n*

Modalitat de paracaigudisme practicada amb un vestit d'ales que consisteix a saltar des d'una aeronau o un indret elevat i baixar planant i, generalment, fent acrobàcies fins a arribar a una distància determinada de terra en què s'atura la caiguda lliure obrint el paracaigudes.

Fustes

amarant *n m*

es amaranto *n m*

es nazareno *n m*

fr acajou de Cayenne *n m*

fr amarante *n m*

fr bois porpre *n m*

fr bois violet *n m*

pt guarabu *n m*

pt ipe roxo *n m*

pt jatobazinho *n m*

pt pau roxo *n m*

pt roxinho *n m*

en amaranth *n*

en purpleheart *n*

en violetwood *n*

de Amarant *n m*

de Violetholz *n n*

Fusta procedent de l'Amèrica Central i del Sud, principalment del Brasil i de la Guaiana, que s'obté de diverses espècies d'arbres del gènere *Peltogyne* (família de les fabàcies), sobretot de les espècies *Peltogyne paniculata*, *Peltogyne purpurea* i *Peltogyne venosa*, pesant, dura, de fibra recta, amb el duramen de color violeta més o menys fosc i l'albeca entre rosa pàl·lid i blanc grisós, emprada en fusteria, ebenisteria, fabricació de parquets i obra civil.

avet de Douglas *n m*sin. compl. **douglas** *n m*sin. compl. **oregon** *n m*sin. compl. **pi d'Oregon** *n m**es abeto de Douglas* *n m**es abeto Douglas* *n m**es Douglas* *n m**es pino de Oregón* *n m**es pino Oregón* *n m**fr Douglas* *n m**fr douglas vert* *n m**fr sapin d'Oregon* *n m**fr sapin Douglas* *n m**en British Columbian pine* *n**en Douglas fir* *n**en Oregon pine* *n**de Douglasie* *n f*

Fusta procedent de l'Amèrica del Nord, principalment de la Colúmbia Britànica i de la costa del Pacífic dels Estats Units, que s'obté de l'avet de Douglas (*Pseudotsuga menziesii*, família de les pinàcies), semipesant, semidura, de fibra generalment recta o de vegades ondulada o en espiral, amb el duramen d'un color entre groc i vermell ataronjat o vermell i l'albeca d'un color entre blanc o blanc crema i blanc vermellós, rica en resina i emprada en fusteria de qualitat.

banús africà *n m*sin. compl. **eben africà** *n m**es ébano* *n m**es ébano africano* *n m**es ébano de África* *n m**fr ébèn d'Afrique* *n m**fr ébène* *n f**fr ébénier d'Afrique* *n m**pt ébano* *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en African ebony *n*

en black ebony *n*

de afrikanisches Ebenholz *n n*

de schwarzes Ebenholz *n n*

Fusta procedent de l'Àfrica equatorial i de Madagascar que s'obté de diverses espècies d'arbres del gènere *Diospyros* (família de les ebenàcies), principalment de l'espècie *Diospyros crassiflora*, molt pesant, molt dura, de fibra recta o ocasionalment entrelaçada, amb el duramen negre i l'albeca clara, de vegades amb vetes blanques, emprada principalment en la fabricació de talles, peces tornejades i instruments musicals.

NOTA: Atès que l'espècie *Diospyros crassiflora* comença a escassejar, aquesta fusta s'obté també d'espècies afins, sobretot *Diospyros dendo*, *Diospyros mespiliformis* i *Diospyros perrieri*.

banús de Macassar *n m*

sin. compl. **eben de Macassar** *n m*

sin. compl. **macassar** *n m*

es ébano de Asia *n m*

es ébano de la India *n m*

es ébano de macassar *n m*

es ébano de Macassar *n m*

es ébano de Tailandia *n m*

es ébano macasar *n m*

es macassar *n m*

fr ébène veinée d'Asie *n f*

fr macassar *n m*

en amara ebony *n*

en coromandel *n*

en macassar *n*

en Macassar ebony *n*

en striped ebony *n*

de gestreiftes Ebenholz *n n*

de Makassar Ebenholz *n n*

Fusta procedent del sud-est asiàtic que s'obté de l'arbre *Diospyros celebica* (família de les ebenàcies), pesant, dura, de fibra recta o de vegades entrelaçada, amb el duramen de color cafè o negre i l'albeca de color or pàl·lid, amb vetes pronunciades, emprada principalment en ebenisteria i en la fabricació d'instruments musicals.

NOTA: L'especificador *de Macassar* fa referència a la ciutat portuària principal de l'illa de Sulawesi, d'on és endèmic l'arbre de què s'obté aquesta fusta.

banús negre asiàtic *n m*

sin. compl. **banús ver** *n m*

sin. compl. **eben negre asiàtic** *n m*

sin. compl. **eben ver** *n m*

es ébano de Asia *n m*

es ébano de Ceilán *n m*

es ébano de la India *n m*

es ébano negro de Asia *n m*

fr ébène de Ceylan *n f*

fr ébène noire d'Asie *n f*

fr ébénier d'Asie *n m*

fr ébénier de Ceylan *n m*

fr ébénier vrai *n m*

en Ceylon ebony *n*

en East Indian ebony *n*

en Sri Lanka ebony *n*

de Ceylon Ebenholz *n n*

Fusta procedent del sud i el sud-est asiàtics que s'obté de l'arbre *Diospyros ebenum* (família de les ebenàcies), molt pesant, dura, de fibra recta o entrelaçada, amb el duramen negre i l'albeca d'un color entre blanc grogós i gris rosat pàl·lid o marró vermellós pàl·lid, amb vetes clares, emprada principalment en la fabricació de talles, peces tornejades i instruments musicals

bossé clar *n m*

es bossé *n m*

es bossé blanco *n m*

es bosse claro *n m*

fr bossé *n m*

fr bossé clair *n m*

en bosse *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en guarea n

en scented guarea n

de Bossé n

Fusta procedent de l'Àfrica tropical, especialment de la Costa d'Ivori i Nigèria, que s'obté dels arbres *Guarea cedrata* i *Guarea laurentii* (família de les meliàcies), semipesant, semidura, de fibra recta o lleugerament entrelaçada i d'olor semblant a la del cedre, amb el duramen marró i l'albeca de color marró rosat, emprada principalment en ebenisteria, fusteria interior i exterior, i construcció naval i de vehicles.

bossé fosc n m

es bosse oscuro n m

es bossé oscuro n m

fr bossé foncé n m

en black guarea n

en guarea n

de Diambi n

Fusta procedent de l'Àfrica tropical, especialment de la Costa d'Ivori i Nigèria, que s'obté de l'arbre *Guarea thompsonii* (família de les meliàcies), semipesant o pesant, semidura, de fibra recta o lleugerament entrelaçada, amb el duramen marró i l'albeca de color marró ataronjat, emprada principalment en ebenisteria, fusteria interior i exterior, i construcció naval.

cabreüva n f

es cabreúva n f

es cabriuba n f

es cabriuva n f

es incienso n m

pt cabreúva n f

pt cabriúva n f

pt cabriúva-parda n f

en common sassafras n

en sassafras n

Fusta procedent de l'Amèrica subtropical que s'obté de l'arbre *Myrocarpus frondosus* i, menys sovint, de *Myrocarpus fastigiatus* (família de les fabàcies), pesant, dura, molt aromàtica, de fibra irregular, amb el duramen gris rogenc amb taques grogues i l'albeca de color groc ocre, emprada principalment en la fabricació de bigues, peces tornejades i mobles.

NOTA: La forma *cabreüva* també es fa servir, de vegades, per a designar la fusta d'algunes espècies del gènere *Myroxilon*, igualment de la família de les fabàcies.

caoba de Cuba *n f*

sin. compl. **caoba antillana** *n f*

sin. compl. **caoba vera** *n f*

es caoba cubana *n f*

es caoba de Cuba *n f*

es caoba española *n f*

es caoba verdadera *n f*

fr acajou de Cuba *n m*

en Cuban mahogany *n*

en Spanish mahogany *n*

en West Indies mahogany *n*

Fusta procedent de les Antilles i de Florida que s'obté de l'arbre *Swietenia mahagoni* (família de les meliàcies), pesant, semidura, de fibra lleugerament entrellaçada, amb el duramen de color rosat i l'albeca de color blanquinós o blanc groguenc, que presenta vetes molt marcades quan es talla radialment, emprada principalment en ebenisteria i fusteria interior, i en la fabricació de talles, peces tornejades i instruments musicals.

NOTA: 1. Atesa l'extrema escassetat de la caoba de Cuba autèntica, de vegades es comercialitza amb el mateix nom la fusta de *Swietenia macrophylla*, més abundosa i de característiques idèntiques però menys pesant i una mica més clara.

2. La caoba de Cuba obtinguda de l'enforcadura del tronc de l'arbre s'anomena, específicament, *palma de caoba*, ja que presenta unes vetes i un dibuix característics, amb aigües que mostren la figura d'una palma o d'un brollador en clarobscur. Va estar molt en voga en la fabricació de mobles durant els segles xviii i xix.

3. La caoba de Cuba que presenta petites clapes de to clar s'anomena, específicament, *caoba mallada*.

caoba mallada *n f*

es caoba veteada *n f*

fr acajou maillé *n m*

fr acajou veiné *n m*

en veined mahogany n

Caoba de Cuba que presenta petites clapes de to clar.

curupai *n m*

sin. compl. **angico** *n m*

sin. compl. **cebil** *n m*

es cebil n m

es cebil colorado n m

es colorado n m

es curupay n m

pt angico n m

pt angico-preto n m

en cebil n

en curupay n

Fusta procedent de l'Amèrica del Sud que s'obté de diverses espècies d'arbres dels gèneres *Anadenanthera* i *Parapiptadenia* (família de les fabàcies), principalment de les espècies *Anadenanthera colubrina* i *Parapiptadenia rigida*, pesant, dura, de fibra obliqua o entrellaçada, amb el duramen de color marró vermellós i l'albeca blanquinosa o grogosa, emprada principalment en construcció i en la fabricació de peces tornejades.

NOTA: 1. La fusta de l'espècie *Anadenanthera colubrina* presenta vetes fosques, mentre que la de l'espècie *Parapiptadenia rigida* presenta un color vermellós uniforme. Per aquest motiu, de vegades s'afegeixen a les denominacions corresponents qualificatius que precisen el tipus de fusta: *fosc*, *negre* o *ratllat*, per a la fusta de *Anadenanthera colubrina*, i *roig*, *vermell* o *vermellós*, per a la fusta de *Parapiptadenia rigida*.

2. La denominació *cebil* se sol aplicar, específicament, a la fusta de l'espècie *Anadenanthera colubrina*.

doradillo *n m*

sin. compl. **setí del Carib** *n m*

es aceitillo n m

es doradillo n m

es limoncillo de Indias n m

es satín n m

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en satinwood n

en West Indian satinwood n

Fusta procedent de les Antilles i Florida que s'obté de diverses espècies d'arbres del gènere *Zanthoxylum* (família de les rutàcies), principalment de l'espècie *Zanthoxylum flavum*, pesant, molt dura, de fibra entrelaçada i olor de coco, amb el duramen de color groc crema o daurat i l'albeca blanquinosa o de color groc clar, no gaire diferenciada, emprada principalment en ebenisteria i en la fabricació de raspalls i miralls de mà.

NOTA: L'arbre *Zanthoxylum flavum*, del qual s'ha extret tradicionalment aquesta fusta, està actualment en perill d'extinció.

gonçalo-alves *n m*

es gonçalo alves n m

es Gonzalo-Alvez n m

fr gonçalo alvez n m

pt gonçalo-alves n m

pt muiracoatiara n m

en goncalo alves n

en gonçalo alvez n

en kingwood n

en tigerwood n

en zebrawood n

de Gonçalo alvez n

Fusta procedent de l'Amèrica Central i del Sud, sobretot del Brasil, que s'obté de diverses espècies d'arbres del gènere *Astronium* (família de les anacardiàcies), principalment de les espècies *Astronium fraxinifolium* i *Astronium graveolens*, pesant, dura, de fibra recta i de vegades entrelaçada o ondulada, amb el duramen de color beix o marró daurat i l'albeca d'un color blanc grisós o rosat, amb vetes fosques, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades i talles, i en ebenisteria, fusteria interior i exterior i fusteria grossa.

granadilla africana *n f*

es granadilla n f

es granadillo n m

es granadillo de Àfrica n m

es granadillo negro n m

es grenadille africana n f

fr ébène du Mozambique n f

fr grenadille d'Afrique *n f*

pt pau-preto *n m*

en African blackwood *n*

en African granadillo *n*

en grenadilla *n*

en Senegal ebony *n*

de Grenadill *n f*

Fusta procedent de l'Àfrica tropical, fonamentalment de Tanzània i Moçambic, que s'obté de l'arbre *Dalbergia melanoxylon* (família de les fabàcies), molt pesant, molt dura, de fibra recta, tacte oliós i olor de roses, amb el duramen de color marró porpra fosc i l'albeca blanca o groga, amb vetes negres, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades, talles i instruments musicals.

guajaiví blanc *n m*

es guajayvi *n m*

es guayabí blanco *n m*

es guayaibí *n m*

es guayubira *n f*

es lanza blanca *n f*

pt guaiuvira *n f*

en guajayvi *n*

en guajuvira *n*

Fusta procedent de l'Amèrica del Sud que s'obté de l'arbre *Cordia americana* (família de les cordiàcies), semipesant, semidura, molt flexible, de fibra recta, amb el duramen de color de cafè i l'albeca diferenciada, amb vetes pronunciades, emprada principalment en la fabricació de mànecs d'eines, bats de beisbol, petges de mobles i instruments musicals de corda.

iroc *n m*

es iroco *n m*

es iroko *n m*

es teca africana *n f*

es teca americana *n f*

fr iroko *n m*

en African teak *n*

en iroko *n*

en kambala n

de Iroko n

Fusta procedent de l'Àfrica tropical que s'obté dels arbres *Milicia excelsa* i *Milicia regia* (família de les moràcies), semipesant, semidura, de fibra recta, amb el duramen de color marró grogós i l'albeca de color groc pàl·lid, emprada principalment en ebenisteria, construcció naval i fusteria grossa.

lenga *n f*

es cerezo de Chile n m

es lenga n f

es roble blanco n m

fr lenga n

en lenga n

de Lenga n

Fusta procedent de la costa occidental de l'Amèrica del Sud que s'obté de l'arbre *Nothofagus pumilio* (família de les notofagàcies), semipesant, semidura, de fibra recta, amb el duramen d'un color entre gris rosat clar i marró pàl·lid i l'albeca no diferenciada, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades i talles, fusteria interior i mobiliari.

llimoner de Ceilan *n m*

sin. compl. **setí de Ceilan** *n m*

es buruta n f

es caoba de la India n f

es caoba florida n f

es citrón n m

es citrón de Ceilán n m

es limoncillo n m

es limoncillo de Ceilán n m

es madera satinada de Ceilán n f

es satén n m

fr citronnier de Ceylan n m

en Ceylon satinwood n

en citron wood n

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en East Indian satinwood *n*

en satinwood *n*

Fusta procedent de Sri Lanka i de l'Índia que s'obté de l'arbre *Chloroxylon swietenia* (família de les rutàcies), pesant, molt dura, de fibra entrelaçada o ondulada, amb el duramen de color grogós o ataronjat i l'albeca generalment més pàl·lida però no sempre ben delimitada, amb vetes regulars i vistoses, clares i obscures, emprada principalment en ebenisteria i marqueteria, i en la fabricació de peces tornejades i instruments musicals.

NOTA: Segons la varietat dialectal del català, també és adequada la denominació *Ilimerà de Ceilan*.

longui *n m*

es longhi *n m*

es mukali *n m*

fr aniegre rouge *n*

fr longhi *n m*

fr longhi rouge *n m*

en longhi *n*

en mukali *n*

de Longhi *n*

Fusta procedent de l'Àfrica occidental i central que s'obté de diverses espècies d'arbres del gènere *Chrysophyllum* (família de les sapotàcies), principalment de les espècies *Chrysophyllum lacourtianum*, *Chrysophyllum subnudum* i *Chrysophyllum africanum*, pesant, semidura, de fibra lleugerament entrelaçada, amb el duramen d'un color entre marró rosat clar i marró groc i l'albeca poc diferenciada, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades, talles i paviments, i en ebenisteria.

NOTA: La forma *mukali*, que es documenta de vegades referida a aquesta fusta, és poc precisa, perquè també s'aplica a la fusta obtinguda d'alguns arbres del gènere *Pouteria* (és a dir, referida a l'aningre).

macoré *n m*

sin. compl. **douca** *n f*

es abaku *n m*

es babu *n m*

es baku *n m*

es caoba cerezo *n f*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es cerezo africano *n m*

es douka *n f*

es makore *n m*

es makoré *n m*

es ukola *n f*

fr douka *n m*

fr makoré *n m*

en makora *n*

en makoré *n*

en makori *n*

de Douka *n*

de Makoré *n n*

Fusta procedent de l'Àfrica occidental i central, principalment de Ghana i de la Costa d'Ivori, que s'obté dels arbres *Tieghemella africana* i *Tieghemella heckelii* (família de les sapotàcies), semipesant, semidura, de fibra recta, amb el duramen de color marró rosat i l'albeca entre blanquinosa i rosada, emprada principalment en la fabricació de talles i peces tornejades, ebenisteria, fusteria exterior i interior, construcció civil i construcció naval.

NOTA: Les denominacions *macoré* i *douca* (i les formes corresponents en cada llengua) tenen un abast diferent:

Pel que fa a *macoré* i formes similars, en català, i també en castellà, francès i anglès segons la norma UNE- EN 13556:2004, sol designar la fusta procedent de les espècies *Tieghemella heckelii* i *Tieghemella africana*. En canvi, en alemany, seguint la mateixa norma, *Makoré* designa només *Tieghemella heckelii*.

Pel que fa a *douca* i formes similars, en català, i també en castellà, francès, anglès i alemany (d'acord amb la mateixa norma UNE), només s'aplica a la fusta de l'espècie *Tieghemella africana*.

mahagua blava *n f*

sin. compl. **hibisc de Cuba** *n m*

es majagua *n f*

es majagua azul *n f*

fr mahot *n m*

en blue mahoe *n*

en mahoe *n*

en majagua *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Fusta procedent de les Antilles que s'obté de l'arbre *Hibiscus elatus* (família de les malvàcies), semipesant, molt dura, de fibra llarga i olor característica, amb el duramen de color molt variable, en general grisós o marró olivaci, i l'albeca de color groc pàl·lid, de vegades amb vetes verdes, blaves o liles, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades, mobles, talles, marqueteria i instruments musicals.

mansònia *n f*

sin. compl. **beté** *n m*

es mansonia n f

fr bété n m

fr mansonia n f

en bété n

en mansonia n

de Bété n

de Mansonia n

Fusta procedent de l'Àfrica occidental, especialment de la Costa d'Ivori, Ghana i Nigèria, que s'obté dels arbres del gènere *Mansonia* (família de les malvàcies), sobretot de l'espècie *Mansonia altissima*, semipesant, semidura, de fibra recta, amb el duramen d'un color entre marró grogós i marró gris violaci i l'albeca d'un color blanc o blanc rosat, emprada principalment en ebenisteria, fusteria exterior i interior, fabricació de parquets i construcció naval.

marmeler *n m*

sin. **viraró blanc** *n m*

es marmelero n m

es viraró n m

es virarú n m

en marmelero n m

Fusta procedent del centre de l'Amèrica del Sud que s'obté de l'arbre *Ruprechtia laxiflora* (família de les poligonàcies), moderadament pesant, semidura o dura, de fibra recta, amb el duramen de color marró o ocre i l'albeca grogosa, emprada principalment en fusteria i construcció i en la fabricació de mobles.

merbau *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es merbau *n m*

fr merbau *n m*

fr merbeau *n m*

en Malacca teak *n*

en merbau *n*

en merbeau *n*

en mirabow *n*

en Moluccan ironwood *n*

de Merbau *n*

Fusta procedent del sud-est asiàtic i d'Oceania, principalment de Papua Nova Guinea, que s'obté dels arbres *Intsia bijuga* i *Intsia palembanica* (família de les fabàcies), pesant, dura, de fibra recta o entrelaçada, de tacte oliós i olor característica, amb el duramen d'un color entre marró fosc i marró gris i l'albeca de color groc pàl·lid, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades i talles, ebenisteria, fusteria grossa i construcció naval i de ponts.

niangó *n m*

es niangon *n m*

es niangón *n m*

fr niangon *n m*

en angi *n*

en niangon *n*

en nyanwen *n*

en whismore *n*

de Angi *n*

de Niangon *n*

de Nyanwen *n*

de Wishmore *n*

Fusta procedent de l'Àfrica occidental i central que s'obté dels arbres *Heritiera utilis* i *Heritiera densiflora* (família de les malvàcies), semipesant, semidura, de fibra lleugerament entrelaçada, de tacte greixós i olor rància, amb el duramen d'un color entre marró rosat i marró vermellós i l'albeca blanca grisosa, emprada principalment en ebenisteria, fusteria interior i exterior i construcció naval.

NOTA: Segons algunes fonts, l'arbre *Heritiera densiflora* és una subespècie de *Heritiera utilis*.

ovengkol *n m*

sin. compl. **mongoi** *n m*

es amazakoue n m

es mongoy n m

es ovankol n m

fr amazakoue n m

fr ovengkol n m

en ovengkol n

de Ovéngkol n

Fusta procedent de l'Àfrica tropical que s'obté de l'arbre *Guibourtia ehie* (família de les fabàcies), pesant, dura, amb el duramen de color marró grogós i l'albeca de color grisós, amb vetes pronunciades de color negre o gris, emprada principalment en fusteria interior i exterior, ebenisteria i en la fabricació de peces tornejades i instruments musicals.

palissandre de Bahia *n m*

sin. compl. **palissandre rosa del Brasil** *n m*

es palisandro rosa n m

es palisandro rosa de Brasil n m

es palo de rosa n m

es palo de rosa de Bahia n m

fr bois de rose n m

fr palissandre de rose n m

pt cego-machado n m

pt pau-cravo n m

pt pau-rosa n m

pt sebastião de arruda n m

en Brazilian tulipwood n

en pinkwood n

en tulipwood n

de Bahia Rosenholz n n

de brasilianisches Königsholz n n

Fusta procedent de l'est del Brasil, concretament de Bahia i del nord de Minas Gerais, que s'obté de l'arbre *Dalbergia decipularis* (família de les fabàcies), pesant, dura, de fibra generalment recta i olor suau i fragant,

CVE-DOGC-A-19276031-2019

amb el duramen de color blanc o gris i l'albeca diferenciada, amb vetes pronunciades de color groc, taronja, rosa i vermell, emprada principalment en ebenisteria i en la fabricació de peces tornejades, instruments de percussió i parquets.

palissandre de l'Índia *n m**es jacaranda n f**es palisandro n m**es palisandro de India n m**es palisandro de India Oriental n m**es palisandro de la India n m**es palisandro rosa índico n m**es sonekeling n**fr palissandre de l'Inde n m**en Bombay blackwood n**en Indian rosewood n**en sonokeling n**de ostindischer Palisander n m*

Fusta procedent del sud d'Àsia que s'obté de l'arbre *Dalbergia latifolia* (família de les fabàcies), pesant, molt dura, de fibra ondulada, amb el duramen d'un color entre rosa fosc violaci i porpra marró, i l'albeca de color blanc grogós clar, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades, talles i instruments musicals.

palissandre de Madagascar *n m**es palisandro de Madagascar n m**fr palissandre de Madagascar n m**en Madagascar rosewood n**en palisander n*

Fusta procedent de Madagascar que s'obté de diverses espècies del gènere *Dalbergia* (família de les fabàcies), semipesant o pesant, dura, de fibra recta, amb el duramen d'un color entre groc marronós clar i taronja més fosc o marronós i l'albeca d'un groc pàl·lid, amb vetes fosques, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades, instruments musicals i talles, i en ebenisteria.

NOTA: Aquesta fusta s'obté principalment de les espècies *Dalbergia baronii*, *Dalbergia greveana*, *Dalbergia madagascariensis* i *Dalbergia monticola*, endèmiques de Madagascar.

palissandre sissu *n m*

es palo de rosa indio *n m*

es sissou *n m*

es sisu *n m*

en Indian rosewood *n*

en sheesham *n*

en sissou *n*

en sissu *n*

Fusta procedent de l'Índia, l'Iran i el Pakistan que s'obté de l'arbre *Dalbergia sissoo* (família de les fabàcies), pesant, dura, de fibra recta però de vegades força entrelaçada, amb el duramen d'un color entre daurat i marró fosc i l'albeca d'un marró molt més clar o blanquinosa, emprada principalment en ebenisteria, en la fabricació d'eines agrícoles, talles i instruments musicals de percussió, i en la construcció d'interiors i d'embarcacions.

palma de caoba *n f*

es palma de caoba *n f*

fr acajou ronceux *n m*

en crotch mahogany *n*

Caoba de Cuba obtinguda de l'enforcadura del tronc de l'arbre, que presenta unes vetes i un dibuix característics, amb algües que mostren la figura d'una palma o d'un brollador en clarobscur.

NOTA: La palma de caoba va estar molt en voga en la fabricació de mobles durant els segles xviii i xix.

panga-panga *n m*

es panga panga *n m*

fr panga panga *n m*

en panga panga *n*

en partridge wood *n*

de Panga Panga *n*

Fusta procedent de l'Àfrica oriental, molt semblant al wengé, que s'obté de l'arbre *Millettia stuhlmanii* (família de les fabàcies), pesant, molt dura, de fibra recta, amb el duramen de color marró fosc i l'albeca de clor groc pàl·lid, amb vetes negres, emprada principalment en fusteria i en la fabricació de talles, peces tornejades i

CVE-DOGC-A-19276031-2019

instruments musicals.

NOTA: El panga-panga s'assembla molt al wengué, però és menys fosc i menys pesant, i presenta força resina de color blanc grogós.

pau-amarelo *n m*

es boj brasileño *n m*

es pau amarello *n m*

es pau amarelo *n m*

es yellowheart *n m*

fr pau amarelo *n m*

pt amarelo-cetim *n m*

pt amaretao *n m*

pt muirata *n f*

pt muirataua *n f*

pt pau-amarelo *n m*

pt pau-cetim *n m*

pt pequia-cetim *n m*

en Brazilian satinwood *n*

en pau amarelo *n*

de Pau amarelo *n m*

Fusta procedent del Brasil que s'obté de l'arbre *Euxylophora paraensis* (família de les rutàcies), semipesant, semidura, de fibra recta, amb el duramen de color groc i l'albeca no diferenciada, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades i talles, ebenisteria, fusteria interior i exterior, fusteria grossa, construcció de ponts i obres hidràuliques.

petereví *n m*

es afata *n f*

es cordia americana *n f*

es laurel negro *n m*

es loro amarillo *n m*

es loro negro *n m*

es peterebí *n m*

es petereby *n m*

es peteribí *n m*

es petiribí *n m*

fr pardillo *n*

pt louro-pardo *n m*

pt pau-cacharro *n m*

pt peteribi *n m*

pt uruasinho *n m*

pt uruazeiro *n m*

en afata *n*

en American light cordia *n*

de Pardillo *n*

Fusta procedent de l'Amèrica Central i del Sud que s'obté de l'arbre *Cordia trichotoma* (família de les cordiàcies), lleugera, semidura, de fibra recta i de vegades lleugerament revirada, amb el duramen d'un color entre beix grisós i groc marró i l'albeca no clarament diferenciada, sovint amb vetes fosques, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades, barrils i raquetes, i en la construcció naval.

NOTA: Les denominacions *cordia americana* (castellà), *pardillo* (francès), *American light cordia* (anglès) i *Pardillo* (alemany) fan referència, segons la norma UNE-EN 13556, tant a la fusta obtinguda de *Cordia trichotoma* com a l'extreta de *Cordia alliodora*. Segons els especialistes consultats, però, les fustes d'aquestes dues espècies són diferents.

ramin *n m*

es ramin *n m*

es ramín *n m*

fr ramin *n m*

it ramin *n m*

en ramin *n*

de Ramin *n*

Fusta procedent del sud-est asiàtic, especialment d'Indonèsia i Malàisia, que s'obté de diverses espècies d'arbres del gènere *Gonystylus* (família de les timeleàcies), principalment de l'espècie *Gonystylus bancanus*, semipesant, semidura, de fibra recta, amb el duramen i l'albeca grogosos, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades, fusteria interior i exterior, i en ebenisteria.

roure blanc americà *n m*

es roble blanco *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es roble blanco americano n m

fr chêne blanc d'Amérique n m

en American white oak n

en white oak n

de amerikanische Weisseiche n f

Fusta procedent sobretot de la costa oriental de l'Amèrica del Nord que s'obté de diverses espècies d'arbres del gènere *Quercus* (família de les fagàcies), principalment de l'espècie *Quercus alba*, semipesant, semidura, de fibra recta, amb el duramen d'un color entre marró groc pà·lid i marró pà·lid o fosc, i l'albeca entre crema i marró clar, emprada principalment en ebenisteria, fusteria interior i fusteria grossa, i en la fabricació de barrils i mànecs d'eines.

roure del Japó n m

es roble japonés n m

fr chêne du Japon n m

en Japanese oak n

de japanische Eiche n f

Fusta procedent del Japó que s'obté de diverses espècies d'arbres del gènere *Quercus* (família de les fagàcies), principalment de l'espècie *Quercus mongolica*, semipesant, dura, de fibra recta, amb el duramen de color marró grogós i l'albeca de color blanc grisós, emprada principalment en ebenisteria, fusteria interior, construcció naval i fabricació de barrils.

NOTA: Aquesta fusta es diferencia de la resta de roures per l'absència de nusos.

roure roig americà n m

sin. compl. **roure roig n m pl**

es roble americano n m

es roble rojo n m

es roble rojo americano n m

es roble rojo del Norte n m

es roble rojo del Sur n m

fr chêne rouge n f

fr chêne rouge d'Amérique n m

en American red oak n

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en Northern red oak *n*

en red oak *n*

de americanische Roteiche *n f*

de Roteiche *n f*

Fusta procedent de la costa oriental de l'Amèrica del Nord que s'obté de diverses espècies d'arbres del gènere *Quercus*, de la família de les fagàcies, principalment de l'espècie *Quercus rubra*, semipesant, semidura, de fibra recta, amb el duramen d'un color entre rosat i vermell pàl·lid o marró clar, i l'albeca entre gris clar i vermell pàl·lid, emprada principalment en ebenisteria i fusteria interior.

sucupira *n f*

es sucupira *n f*

es sucupira preta *n f*

fr coeur dehors *n m*

fr sucupira *n f*

fr sucupira preta *n f*

pt cutiuba *n f*

pt macaniba *n*

pt paricarana *n f*

pt sapupira *n f*

pt sucupira *n f*

pt sucupira-preta *n f*

en sucupira *n*

de Sucupira *n*

Fusta procedent del nord de l'Amèrica del Sud que s'obté de diverses espècies d'arbres dels gèneres *Bowdichia* i *Diploptropis* (família de les fabàcies), principalment de les espècies *Bowdichia nitida* i *Diploptropis martiusii*, pesant, molt dura, de fibra recta o entrellaçada, amb el duramen d'un color entre marró fosc i marró vermellós i l'albeca de color blanc grisós o grogós, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades, ebenisteria, fusteria d'interior i exterior, fusteria grossa i construcció naval.

NOTA: La norma UNE-EN13556 esmenta també com a espècie productora d'aquesta fusta *Diploptropis mildbraedii*, que no es documenta, però, i és desconeguda també pels especialistes.

tell americà *n m*

sin. compl. **til·ler americà** *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es tilo americano *n m*

fr tilleul américaine *n m*

fr tilleul d'Amérique *n m*

en American limetree *n*

en basswood *n*

en linden *n*

de amerikanische Linde *n f*

Fusta procedent de l'Amèrica del Nord que s'obté de l'arbre *Tilia americana* (família de les malvàcies), lleugera, tova, de fibra recta, amb el duramen d'un color entre blanc crema i marró rosat clar i l'albeca blanca, crema o marró pàl·lid, emprada principalment en la fabricació de teclats de piano i embalatges d'aliments, ebenisteria i fusteria interior.

urundai *n m*

es urunday *n m*

es urundey *n m*

fr urunday *n m*

en urunday *n*

Fusta procedent de l'Argentina i el Paraguai que s'obté de l'arbre *Astronium balansae* (família de les anacardiàcies), molt pesant, molt dura, de fibra obliqua, amb el duramen de color marró fosc i l'albeca d'un color groc rosat, amb vetes pronunciades, emprada principalment per a fer fonaments, paviments i, en general, en la construcció.

vern europeu *n m*

sin. compl. **vern comú** *n m*

sin. compl. **vern negre** *n m*

es aliso *n m*

es aliso negro *n m*

fr aulne *n m*

fr aulne commun *n m*

fr aulne noire *n m*

fr aune *n m*

it ontano nero *n m*

en black alder *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en common alder n

en European alder n

de gemeine Erle n f

de Roterle n f

de Schwarzerle n f

Fusta procedent d'Europa que s'obté de l'arbre *Alnus glutinosa* (família de les betulàcies), semipesant, tova, de fibra recta, amb el duramen de color marró vermellós clar i l'albeca indiferenciada, amb vetes fosques, emprada principalment en la realització de peces tornejades, regles i escaires de dibuix, instruments musicals i joguines.

vern roig *n m*

sin. compl. **vern d'Oregon** *n m*

es alder n m

es aliso americano n m

es aliso de Oregón n m

es aliso del Oeste n m

es aliso del Pacífico n m

es aliso rojo n m

fr aulne d'Oregon n m

en American alder n

en Oregon alder n

en red alder n

en Western alder n

en Western red alder n

de amerikanische Roterle n f

Fusta procedent de la costa oest de l'Amèrica del Nord que s'obté de l'arbre *Alnus rubra* (família de les betulàcies), lleugera, tova, de fibra recta, amb el duramen d'un color entre groc pàl·lid i marró vermellós i l'albeca indiferenciada, emprada principalment en la realització de talles i peces tornejades i en ebenisteria.

wengué *n m*

es dikela n m

es kiboto n m

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es palisandro del Congo *n m*

es wenge *n m*

es wengé *n m*

es wengue *n m*

es wengué *n m*

fr wengé *n m*

en wenge *n*

en wengé *n*

de Wengé *n*

Fusta procedent de l'Àfrica equatorial, molt semblant al panga-panga, que s'obté de l'arbre *Millettia laurentii* (família de les fabàcies), pesant, dura o molt dura, de fibra recta, amb el duramen d'un color entre marró fosc i negre violaci i l'albeca blanquinosa o de color groc clar, amb vetes fines marrons, emprada principalment en ebenisteria i fabricació de parquets i instruments musicals.

NOTA: Algunes fonts inclouen també l'arbre *Millettia stuhlmannii* com a espècie productora d'aquesta fusta. La norma UNE-EN 13556 i altres fonts, però, associen *Millettia stuhlmannii* a una fusta diferent, el panga-panga.

zingana *n f*

sin. compl. **zebrà** *n m*

es zebrano *n m*

es zingana *n f*

fr zebrano *n m*

fr zingana *n m*

en zebrano *n*

en zingana *n*

de zebrano *n* nde Zingana *n*

Fusta procedent de l'Àfrica occidental i central, principalment del Camerun i Gabon, que s'obté dels arbres *Microberlinia bisulcata* i *Microberlinia brazzavillensis* (família de les fabàcies), pesant, semidura, de fibra lleument entrelaçada, amb el duramen de color marró grogós clar i l'albeca blanquinosa, amb vetes pronunciades de color marró fosc, emprada principalment en la fabricació de peces tornejades i mànecs d'eines, ebenisteria i fusteria interior.

Informàtica. TIC. Audiovisuals

atac BlackNurse *n m*

es ataque BlackNurse *n m*

fr attaque BlackNurse *n f*

en BlackNurse attack *n*

Ciberseguretat. Atac d'inundació ICMP en què els paquets que s'envien saturen els tallafocs i els encaminadors.

NOTA: 1. La forma *BlackNurse* de la denominació prové, segons diverses fonts, del nom del nom en anglès de les professions de les dues persones que van idear aquest atac, un ferrer (*blacksmith*) i un infermer (*nurse*).

2. Els paquets de dades ICMP que s'envien en l'atac BlackNurse són del tipus "destinació inaccessible", que habitualment informen sobre l'accessibilitat de determinats components a la xarxa, sobre problemes d'encaminament o sobre el bloqueig que exerceixen els tallafocs.

atac d'interferència *n m*

es interferencia intencionada *n f*

fr brouillage *n m*

fr brouillage intentionnel *n m*

en jamming attack *n*

Ciberseguretat. Atac de denegació de servei en què es provoquen interferències en el servidor o la xarxa per a saturar-los.

atac d'inundació *n m*

es ataque de inundación *n m*

fr attaque d'inondation *n f*

en flood attack *n*

en flooding attack *n*

Ciberseguretat. Atac de denegació de servei que consisteix a enviar una gran quantitat de dades a un servidor o a un sistema informàtic amb l'objectiu de saturar-lo.

NOTA: És un atac d'inundació l'atac d'inundació ICMP.

atac d'inundació ICMP *n m*

es ataque de inundación ICMP *n m*

fr attaque d'inondation ICMP *n f*

en ICMP flood attack *n*

en ICMP flooding attack *n*

Ciberseguretat. Atac d'inundació que es porta a terme mitjançant un enviament massiu de paquets de dades ICMP.

NOTA: És un atac d'inundació ICMP l'atac BlackNurse.

atac de denegació de servei *n m*

sin. compl. **atac DoS** *n m*

es ataque de denegación de servicio *n m*

es ataque DoS *n m*

fr attaque Dds *n f*

fr attaque DoS *n f*

fr attaque par déni de service *n f*

fr attaque par refus de service *n f*

en denial of service attack *n*

en denial-of-service attack *n*

en DoS attack *n*

Ciberseguretat. Atac consistent a deixar inoperatius un servidor web o una xarxa per als usuaris que hi volen accedir, sovint saturant els canals de comunicació amb l'enviament d'una gran quantitat de peticions falses alhora.

NOTA: 1. La forma *DoS* de la denominació *atac DoS* és una sigla corresponent a l'anglès *denial of service (attack)*.

2. També es pot produir un atac de denegació de servei mitjançant la inhabilitació de les aplicacions web, aprofitant-ne els punts vulnerable

atac de denegació de servei distribuït *n m*

sin. compl. **atac DDoS** *n m*

es ataque DDoS *n m*

es ataque de denegación de servicio distribuido *n m*

fr attaque DDoS *n f*

fr attaque par déni de service distribué *n f*

fr attaque par refus de service distribuée *n f*

en DDoS attack *n*

en distributed denial-of-service attack *n*

Ciberseguretat. Atac de denegació de servei en què s'envia una gran quantitat de peticions falses alhora a través de grups d'usuaris o de xarxes d'ordinadors zombi distribuïts per diferents zones geogràfiques.

NOTA: La forma *DDoS* de la denominació *atac DDoS* és una sigla corresponent a l'anglès *distributed denial of service (attack)*.

atac Sybil *n m*

es ataque Sybil *n m*

fr attaque Sybil *n f*

en Sybil attack *n*

Ciberseguretat. Atac a un sistema distribuït consistent a crear un gran nombre d'identitats diferents a la xarxa amb l'objectiu de tenir més influència i poder de decisió enfront dels competidors.

NOTA: 1. L'atac Sybil pren el nom del llibre *Sybil*, de Flora Rheta Schreiber, en el qual la protagonista, que dona nom al llibre, pateix un trastorn d'identitat dissociatiu.

2. L'atac Sybil es produeix sovint en les xarxes social.

bibliotuber | bibliotubera *n m, f*

es bibliotuber *n m, f*

es booktuber *n m, f*

es booktubero | booktubera *n m, f*

fr booktuber *n m, f*

fr booktubeur | booktubeuse *n m, f*

en booktuber *n*

en BookTuber *n*

Xarxes socials. Persona que publica vídeos a internet, especialment a Youtube, amb recomanacions de llibres.

catfishing [en] *n m*

sin. compl. **impostura** *n f*

es catfishing *n m*

es catphishing *n m*

fr catfishing *n m*

fr catphishing *n m*

en catfishing *n*

en catphishing *n*

Ciberseguretat. Pràctica consistent a establir relació amb una persona a través d'internet utilitzant una identitat falsa, ja sigui amb finalitats sentimentals, fraudulentos o de venjança.

ciberassetjament *n m*

es ciberacoso *n m*

fr cyber-harcèlement *n m*

fr cyberharcèlement *n m*

fr harcèlement électronique *n m*

fr harcèlement en ligne *n m*

en cyberstalking *n*

en Internet harassment *n*

en on-line harassment *n*

Ciberseguretat. Assetjament que es produeix a través d'internet, especialment per mitjà de les xarxes socials i de les aplicacions mòbils.

ciberassetjament pedòfil *n m*

es captación de menores *n f*

es captación sexual *n f*

es grooming *n m*

es seducción de niños *n f*

fr grooming *n m*

fr pédopiéage *n m*

fr séduction malintentionnée des enfants *n f*

en child grooming *n*

en grooming *n*

Ciberseguretat. Ciberassetjament en què un adult, valent-se d'una identitat falsa, estableix una relació afectiva amb un menor amb l'objectiu d'obtenir-ne imatges de contingut sexual o d'abusar-ne sexualment.

ciberseguretat *n f*

sin. compl. **seguretat informàtica** *n f*

es ciberseguridad *n f*

fr cybersécurité *n f*

fr sécurité informatique *n f*

en computer security *n*

en cybersecurity *n*

Ciberseguretat. Conjunt de mesures físiques, lògiques i administratives destinades a protegir la disponibilitat, la integritat i la confidencialitat de dades connectades en xarxa.

dada credencial *n f*

sin. compl. **credencial** *n f*

es credencial *n f*

es dato credencial *n m*

fr authentifiant *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

fr information d'identification *n f*

en credential *n*

Ciberseguretat. Cadascuna de les dades de control que permeten identificar i autenticar un usuari i donar-li accés als sistema d'acord amb els permisos que té assignats.

NOTA: Les dades credencials més habituals són la combinació de nom d'usuari i contrasenya.

de dia zero *adj*

es de día cero *adj*

fr jour zero *adj*

en 0-day *adj*

en zero-day *adj*

Ciberseguretat. Relatiu a la vulnerabilitat d'un dispositiu o sistema que encara és desconeguda pel fabricant, o que es coneix des de fa poc temps, i encara no té protecció ni s'ha fet pública als usuaris.

NOTA: Per exemple, un atac de dia zero, una amenaça de dia zero, un virus de dia zero, un forat de seguretat de dia zero o una protecció de dia zero.

efecte bala *n m*

es efecto bala *n m*

es efecto Matrix *n m*

es tiempo bala *n m*

fr bullet time *n m*

fr effet balle-temps *n m*

en bullet time *n*

Audiovisuals. Efecte especial que consisteix a reproduir a velocitat variable les imatges obtingudes disparant alhora, o gairebé alhora, múltiples càmeres fotogràfiques o de vídeo disposades al voltant d'un objecte o actor que es mou ràpidament, amb l'objectiu de simular que es mou molt a poc a poc o que resta aturat.

NOTA: Tot i que hi ha precedents, aquest efecte es va fer conegut sobretot arran de l'estrena de la pel·lícula *Matrix* (1999). Posteriorment s'ha fet servir en altres films i en diversos videojocs a partir d'imatges generades per ordinador. És molt usual aplicar-lo per visualitzar les trajectòries de les bales.

enginyeria social *n f*sin. **pirateria social** *n f**es* ingeniería social *n f**es* piratería social *n f**fr* fraude psychologique *n f**fr* ingénierie sociale *n f**fr* piratage psychologique *n m**fr* piratage social *n m**en* social engineering *n*

Ciberseguretat. Conjunt de tècniques basades en la manipulació psicològica i emocional que s'utilitzen per a aconseguir que usuaris autoritzats de la xarxa infringeixin els protocols de seguretat habituals i revelin informació confidencial, pròpia o aliena.

espòiler *n m**es* destripe *n m**es* espóiler *n m**fr* dévoileur *n m**fr* divulgâcheur *n m**fr* émécheur *n m**fr* rabat-joie *n m**it* spoiler *n m**pt* spoiler *n m**en* spoiler *n**de* Spoiler *n m*

Audiovisuals. Revelació anticipada d'una part decisiva de la trama argumental d'una obra literària o audiovisual, que trenca l'efecte sorpresa o el plaer de la descoberta i pot fer minvar l'interès per la resta de l'obra.

NOTA: En contextos informals, la forma *espòiler* pot substituir-se sovint per expressions pròpies com ara *esbotzada*, *rebutada* o *esguerro* (*del final*, *de l'argument*, *del joc*, etc., segons el cas).

fer espòiler [*de*] *v prep*

sin. **fer un espòiler** [*de*] *v prep*

es destripar *v tr*

es espoilear *v tr*

es hacer espoiler [*de*] *v prep*

es hacer un espoiler [*de*] *v prep*

es reventar *v tr*

fr divulgâcher *v tr*

fr gâcher le plaisir *v intr*

fr raconter *v tr*

fr spoiler *v tr*

it rivelare *v tr*

it spoilerare *v tr*

it svelare *v tr*

en spoil, to *v tr*

de ruinieren *v tr*

de spoilern *v tr*

de verderben *v tr*

Audiovisuals. Revelar anticipadament una part decisiva de la trama argumental d'una obra literària o audiovisual.

NOTA: En contextos informals, la forma *fer espòiler* pot substituir-se sovint per expressions pròpies, com ara *esbotzar*, *reventar* o *esguerrar* (el final d'una pel·lícula, l'argument d'un llibre, el joc, etc., segons el cas).

exploitador *n m*

es exploit *n m*

fr exploit *n m*

en exploit *n*

Ciberseguretat. Programari que aprofita la vulnerabilitat d'un dispositiu o sistema per a introduir-hi programari maliciós.

exploitador de dia zero *n m*

es exploit de día cero n m

fr exploit jour zéro n m

en 0-day exploit n

en zero-day exploit n

Ciberseguretat. Explotador que aprofita una vulnerabilitat del dispositiu o sistema que encara és desconeguda pel fabricant, o que es coneix des de fa poc temps, i encara no té protecció ni s'ha fet pública als usuaris.

extorsió sexual *n f*

sin. compl. **sextorsió** *n f*

es extorsión sexual n f

es sextorsión n f

fr extorsion sexuelle n f

fr sextorsion n f

en sextortion n

en sexual extortion n

Ciberseguretat. Xantatge que es fa a una persona sota l'amenaça de fer públics a la xarxa imatges o vídeos comprometedors, on apareix despullada o fent alguna activitat sexual.

NOTA: Sovint les imatges o els vídeos utilitzats en l'extorsió sexual han estat compartits prèviament per la persona afectada.

facebooker | **facebookera** *n m, f*

es facebooker n m, f

es facebookero | facebookera n m, f

fr facebooker | facebookeuse n m, f

en facebooker n

en Facebooker n

Xarxes socials. Persona que produeix i difon regularment continguts a la plataforma Facebook.

instagramer | instagramera *n m, f**es* instagramero | instagramera *n m, f**es* instagrammer *n m, f**fr* instagrammer *n m, f**fr* instagrammeur | instagrammeuse *n m, f**en* instagramer *n**en* instagrammer *n*

Xarxes socials. Persona que és usuària de la plataforma Instagram i hi penja fotografies o vídeos regularment.

NOTA: La forma *instagramer | instagramera* s'aplica especialment a les persones amb una certa popularitat i influència a Instagram.

intrusió per Bluetooth *n f**es* bluejacking *n m**fr* bluejacking *n m**en* bluejacking *n*

Ciberseguretat. Enviament anònim de missatges no sol·licitats a un dispositiu mòbil per mitjà de Bluetooth.

NOTA: El radi d'acció de la intrusió per Bluetooth oscil·la entre els 10 i els 100 metres.

oclusió ambiental *n f*sigla **OA** *n f**es* oclusión ambiental *n f**es* oclusión ambiente *n f**es* OA *n f**fr* occlusion ambiante *n f**fr* occultation ambiante *n f**fr* occultation de la lumière ambiante *n f**fr* OA *n f*

en ambient occlusion *n*

en AO *n*

Audiovisuals. Tècnica de renderització en 3D que permet estimar la il·luminació global d'una imatge sintètica i generar l'ombra corresponent mitjançant el càlcul local del grau d'exposició a la llum ambiental de cada punt de la imatge, segons com siguin els objectes circumdants.

oclusor *n m*

es oclusor *n m*

en occluder *n*

en oclusor *n*

Audiovisuals. Element gràfic que, en la tècnica d'oclusió ambiental, condiciona el grau d'exposició a la llum ambiental d'un punt determinat de l'escena.

pesca de credencials *n f*

es phishing *n m*

es suplantación de identidad *n f*

fr appâtage *n m*

fr hameçonnage *n m*

fr phishing *n m*

en e-mail phishing *n m*

en phishing *n*

Ciberseguretat. Pràctica consistent a enviar correus electrònics, generalment de manera indiscriminada, suplantant la identitat d'una entitat financera o d'una altra organització amb l'objectiu d'obtenir informació personal dels destinataris que pugui ser utilitzada posteriorment amb finalitats fraudulentament.

NOTA: Els correus electrònics insten sovint els destinataris a clicar sobre enllaços que, aparentment, menen a la pàgina web de l'entitat que se suplanta, però que en realitat porten a pàgines fraudulentament des d'on es poden robar noms d'usuari i contrasenyes, números de targetes de crèdit, etc.

pesca dirigida *n f*

es spear phishing *n m*

fr hameçonnage ciblé *n m*

fr harponnage *n m*

en spear phishing *n*

en spear-phishing *n*

Ciberseguretat. Pesca de credencials que es porta a terme mitjançant l'enviament de correus electrònics personalitzats, adreçats a un individu, una organització o un grup específic.

pesca per SMS *n f*

es phishing por SMS *n m*

fr hameçonnage par message texte *n m*

fr hameçonnage par SMS *n m*

fr hameçonnage par texto *n m*

en smishing *n*

en SMiShing . *n*

en SMS phishing *n*

Ciberseguretat. Pesca de credencials que es porta a terme mitjançant l'enviament de missatges SMS.

piulada *n f*

sin. **tuit** *n m*

sin. compl. **piulet** *n m*

es tuit *n m, f*

fr gazouillis *n m, f*

fr microbillet *n m*

fr micromessage *n m*

fr microtexte *n m*

fr tweet *n m*

it cinguettio *n m*

it tweet *n m*

en micropost *n*

en tweet *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Xarxes socials. Missatge curt, amb un nombre de caràcters limitat, que es publica a través de la plataforma Twitter.

piulador | **piuladora** *n m, f*

sin. **tuitier** | **tuitera** *n m, f*

es tuitero | tuitera *n m, f*

fr gazouilleur | gazouilleuse *n m, f*

fr tweeteur | tweeteuse *n m, f*

fr twitteur | twitteuse *n m, f*

it cinguettatore | cinguettatrice *n m, f*

it twittatore | twittatrice *n m, f*

en tweeter *n*

en twitterer *n*

Xarxes socials. Persona que és usuària de la plataforma Twitter i hi publica missatges regularment.

piular *v tr*

sin. **tuitar** *v tr*

es tuitear *v tr*

fr gazouiller *v tr*

fr microbloguer *v tr*

fr tweeter *v tr*

fr twitter *v tr*

it cinguettare *v tr*

it twittare *v tr*

en tweet, to *v tr*

en twitter, to *v tr*

Xarxes socials. Publicar un o més missatges, o una informació determinada, a la plataforma Twitter.

NOTA: Segons el context, poden ser preferibles, o més naturals, les formes *fer una piulada* (o *fer un tuit*) o *fer piulades* (o *fer tuits*).

pretèxting *n m**es pretexting n m**fr pretexting n m**en pretexting n**en blagging n**en bohoing n*

Ciberseguretat. Tècnica d'enginyeria social consistent a crear una situació fictícia o a inventar-se una excusa per a enganyar algú i obtenir-ne dades confidencials.

programari de segrest *n m**sin. compl. segrestador n m**es criptovirus n m**es malware secuestrador n m**es ransomware n m**es secuestrador n m**fr cryptorançongiciel n m**fr logiciel de rançon n m**fr rançongiciel n m**en ransomware n*

Ciberseguretat. Programari maliciós que restringeix totalment o parcialment l'accés als fitxers d'un dispositiu fins que no es paga una determinada quantitat de diners.

programari maliciós *n m**es programa malicioso n m**es programa maligno n m**es software malicioso n m**fr antiprogramme n m**fr logiciel malveillant n m*

fr maliciel *n m*

en malicious code *n*

en malicious software *n*

en malware *n*

Ciberseguretat. Programari concebut específicament per a prendre el control d'un sistema informàtic, interferir en el seu funcionament normal, desestabilitzar-lo o danyar-lo.

NOTA: Són exemples de programari maliciós els virus, els cucs, els troians, les bombes lògiques, els rootkits, el programari espia o el programari de publicitat.

protocol d'internet de missatges de control *n m*

sin. compl. **protocol ICMP** *n m*

sigla **ICMP** *n m*

es protocolo de mensajes de control de internet *n m*

es protocolo ICMP *n m*

es ICMP *n m*

fr protocole de message de contrôle Internet *n m*

fr protocole ICMP *n m*

fr ICMP *n m*

en ICMP protocol *n*

en Internet Control Message Protocol *n*

en ICMP *n*

Ciberseguretat. Protocol que permet diagnosticar l'estat de la xarxa i retornar paquets detallats d'error al node que ha iniciat una comunicació IP que no ha finalitzat amb èxit.

NOTA: La sigla *ICMP* correspon a la denominació anglesa *Internet Control Message Protocol*.

repiulada *n f*

sin. **retuit** *n m*

sin. compl. **repiulet** *n m*

es retuit *n m*

fr gazouillis partagé *n m*

fr retweet *n m*

it retweet *n m*

it ritweet *n m*

en retweet *n*

Xarxes socials. Piulada que un usuari publica procedent d'un altre usuari.

repiular *v tr*

sin. **retuitar** *v tr*

es retuitear *v tr*

fr partager un gazouillis *v intr*

fr retweeter *v tr*

it retwittare *v tr*

it ritwittare *v tr*

en retweet, to *v tr*

Xarxes socials. Publicar una piulada que un altre usuari ha publicat prèviament.

NOTA: Segons el context, poden ser preferibles, o més naturals, les formes *fer una repiulada* (o *fer un retuit*) o *fer repiulades* (o *fer retuits*).

reproducció en continu *n f*

sin. **reproducció en línia** *n f*

es emisión en continuo *n f*

es emisión en línea *n f*

es reproducción en continuo *n f*

es reproducción en línea *n f*

fr diffusion continue *n f*

fr diffusion en continu *n f*

fr diffusion en flux *n f*

fr diffusion en ligne *n f*

fr diffusion multimédia en continu *n f*

en multimedia streaming *n*

en streaming *n*

Audiovisuals. Tècnica que permet la reproducció de continguts audiovisuals a mesura que es van transferint, generalment a través d'internet.

NOTA: 1. La reproducció en continu permet difondre tant esdeveniments que tenen lloc al mateix temps que es reproduïxen (*reproducció en directe*) com esdeveniments o continguts prèviament enregistrats (*reproducció en diferit*).

2. La forma *reproducció en continu* s'utilitza en contextos tècnics, quan es vol fer referència a la tècnica de transmissió de les dades; la forma *reproducció en línia*, en canvi (i, igualment, els equivalents anàlegs en altres llengües), s'utilitza per a fer referència al mitjà a través del qual es transmeten les dades.

3. Quan no es fa referència a la reproducció de les dades sinó a la transmissió, s'utilitzen les formes *transmissió en continu* (o, segons el context, *retransmissió en continu* o *difusió en continu*) o *transmissió en línia* (o, segons el context, *retransmissió en línia* o *difusió en línia*).

robatori d'identitat *n m*

es robo de identidad *n m*

fr vol d'identité *n m*

en identity-theft *n*

Ciberseguretat. Ciberdelicte consistent a apropiari-se de les dades personals d'altri, com ara el nom, la data de naixement o el número de targeta de crèdit, per a cometre un frau.

rootkit [en] *n m*

sin. compl. **paquet d'intrusió** *n m*

es encubridor *n m*

es rootkit *n m*

fr dissimulateur d'activité *n m*

fr outils de dissimulation d'activité *n m pl*

fr programmes malveillants furtifs *n m pl*

fr rootkit *n m*

fr trousse administrateur pirate *n f*

en rootkit *n*

en root kit *n*

Ciberseguretat. Conjunt d'eines de programari que permeten a un pirata introduir-se en un sistema informàtic i aconseguir privilegis de superusuari sense deixar rastre.

sèxting *n m*

es sexting *n m*

fr sextage *n m*

fr sexting *n m*

fr textopornographie *n f*

en sex messaging *n*

en sex text messaging *n*

en sex texting *n*

en sext messaging *n*

en sexting *n*

Ciberseguretat. Acció de crear, descarregar o enviar missatges de contingut sexual, generalment imatges o vídeos propis, per mitjà d'un dispositiu electrònic, que pot comportar la difusió descontrolada i l'ús malintencionat de continguts íntims.

sistema distribuït *n m*

es sistema distribuido *n m*

fr système reparti *n m*

en distributed system *n*

Ciberseguretat. Sistema informàtic en què alguns components es reparteixen en servidors diferents connectats en xarxa i especialitzats en determinades tasques que són requerides pels clients o per altres servidors.

skimming [en] *n m*

sin. compl. còpia fraudulenta de targetes *n f*

es *skimming* *n*

fr *écrémage* *n m*

fr *skimming* *n m*

en *skimming* *n*

Ciberseguretat. Fraud que consisteix a fer còpies de dades de targetes de crèdit o de dèbit per mitjà d'un dispositiu electrònic instal·lat prèviament en un caixer automàtic.

NOTA: L'*skimming* també s'utilitza per al robatori d'identitat.

troià *n m*

sin. compl. **cavall de Troia** *n m*

es *caballo de Troya* *n m*

es *troyano* *n m*

fr *cheval de Troie* *n m*

fr *troyen* *n m*

it *cavallo di Troia* *n m*

it *troiano* *n m*

en *Trojan* *n*

en *Trojan horse* *n*

Ciberseguretat. Programa maliciós amb una funció aparentment útil però amb funcions addicionals amagades que faciliten l'accés no autoritzat a un sistema i el fan vulnerable.

trol *n m*

es *trol* *n m*

fr *troll* *n m*

it *troll* *n m*

pt *trol* *n m*

pt *troll* *n m*

en *troll* *n*

de *Troll* *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Xarxes socials. Persona que busca generar polèmica a internet mitjançant la publicació deliberada de continguts provocatius o controvertits, sovint en forma de missatges a les xarxes socials.

trol *n m*

es trol n m

fr troll n m

en troll n

Xarxes socials. Contingut deliberadament provocatiu o controvertit que un trol publica a internet, sovint en forma de missatges a les xarxes socials.

trolejar *v tr*

es trolejar v tr

fr troller v tr

en troll, to v tr

Xarxes socials. Atacar una persona, un organisme o un determinat contingut en línia mitjançant la publicació a internet de continguts deliberadament provocatius o controvertits, sovint en forma de missatges a les xarxes socials.

youtuber | **youtubera** *n m, f*

sin. compl. **tuber** | **tubera** *n m, f*

es youtuber n m, f

es youtubero | youtubera n m, f

es yutúber n m, f

fr youtuber n m, f

fr youtubeur | youtubeuse n m, f

en Tuber n

en YouTube n

Xarxes socials. Persona que produeix i difon regularment vídeos, en els quals sol aparèixer, a través de la plataforma YouTube.

NOTA: La forma *youtuber* / *youtubera* s'aplica especialment a les persones amb una certa popularitat i influència a YouTube.

Matemàtiques. Física. Química

filtre de Kalman *n m*

sigla **FK** *n m*

es filtro de Kalman *n m*

es FK *n m*

fr filtre de Kalman *n m*

fr FK *n m*

en Kalman filter *n*

en KF *n*

Matemàtiques. Algorisme que permet estimar el valor de senyals contaminats per sorolls i predir-ne el comportament, utilitzat en el càlcul de trajectòries de vehicles i de senyals de comunicacions.

NOTA: 1. El filtre de Kalman va ser desenvolupat pel científic nord-americà d'origen hongarès Rudolf Emil Kálmán (1930-2016).

2. Hi ha diferents variants del filtre de Kalman: el filtre de Kalman estès, el filtre de Kalman-Bucy i el filtre de Kalman desodorat.

filtre de Kalman desodorat *n m*

sigla **FKD** *n m*

es filtro de Kalman no perfumado *n m*

es filtro de Kalman sin perfume *n m*

fr filtre de Kalman inodore *n m*

fr filtre de Kalman non parfumé *n m*

fr filtre de Kalman sans parfum *n m*

en unscented Kalman filter *n*

en UKF n

Matemàtiques. Variant del filtre de Kalman aplicable a problemes altament no lineals i introduïda com a alternativa sense derivades al filtre de Kalman estès, que es basa en la propagació de la informació del model a través de la no linealitat mitjançant la tècnica de linealització estadística.

NOTA: El filtre de Kalman desodorat va ser desenvolupat pel científic nord-americà Jeffrey K. Uhlmann.

filtre de Kalman estès *n m*

sigla **FKE** *n m*

es filtro de Kalman extendido *n m*

es FKE *n m*

fr filtre de Kalman étendu *n m*

fr FKE *n m*

en extended Kalman filter *n*

en EKF *n*

Matemàtiques. Variant del filtre de Kalman aplicable a problemes no lineals que es basa en una aproximació de Taylor de primer ordre per a linealitzar les equacions del sistema.

filtre de Kalman-Bucy *n m*

sigla **FKB** *n m*

es filtro de Kalman-Bucy *n m*

es FKB *n m*

fr filtre de Kalman-Bucy *n m*

fr FKB *n m*

en Kalman-Bucy filter *n*

en KBF *n*

Matemàtiques. Variant en temps continu del filtre de Kalman, que habitualment es considera en temps discret.

NOTA: El filtre de Kalman-Bucy va ser desenvolupat l'any 1960 pels científics nord-americans Rudolf Emil Kálmán (1930-2016) i Richard Snowden Bucy (1935).

tennes *n m**es* teneso *n m**fr* tennesse *n m**it* tennesinio *n m**it* tennesso *n m**en* tennessee *n**sbl* Ts

Química. Element del grup 17, del període 7 i del bloc p de la taula periòdica dels elements, de nombre atòmic 117 i massa atòmica 294.

NOTA: Tots els isòtops coneguts del tennes són artificials i inestables.

material massiu *n m**es* material en masa *n m**es* material macroscópico *n m**es* material masivo *n m**es* material volúmico *n m**fr* matériau en masse *n m**fr* matériau volumique *n m**en* bulk *n**en* bulk material *n*

Física. Material, generalment sòlid, considerat en tal quantitat que les condicions de la superfície exerceixen un efecte negligible sobre les seves propietats, ja que presenta una relació baixa entre l'àrea superficial i el volum.

NOTA: 1. Per exemple, el ciment utilitzat en la fabricació de grans quantitats de formigó és un material massiu.

2. El material massiu se sol ubicar en l'escala macroscòpica.

Medi ambient

conservació *n f**es* conservación *n f**fr* conservation *n f**en* conservation *n*

Conjunt de polítiques, estratègies, plans o mesures específiques de gestió ambiental orientats a mantenir o restablir l'estat favorable del patrimoni natural i la biodiversitat.

NOTA: La conservació pot comportar actuacions diverses, que van des de la preservació fins a l'ús sostenible del patrimoni natural.

preservació *n f**es* preservación *n f**fr* préservation *n f**en* preservation *n*

Estratègia de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat consistent a protegir-ne les condicions d'una manera integral, evitant qualsevol activitat que les afecti directament, amb la finalitat que les dinàmiques naturals que hi tenen lloc segueixin el seu curs.

Meteorologia**aiguaneu** *n f**es* aguanieve *n f**es* cellisca *n f**es* agua nieve *n f**fr* giboulée *n f**en* sleet *n*

Aigua constituïda per neu a mig fondre o per una barreja de pluja i neu que cau en un episodi d'aiguaneu.

arcus *n m*

sin. compl. **arc fosc** *n m*

es arco oscuro n m

es arcus n m

fr arc sombre n m

fr arcus n m

en arcus n m

Complement de núvol en forma de rodet horitzontal arquejat, dens i fosc, amb el contorn esparracat, que se situa a la part frontal baixa d'un cúmulus o d'un cumulonimbus.

asperitas [la] *n m*

es asperatus n m

es asperitas n f

es undulatus asperatus n m

fr asperatus n m

fr asperatus undulatus n m

fr asperitas n m

en asperitas n

en undulatus asperatus n

Complement de núvol d'un estratocúmulus o un altocúmulus constituït per ondulacions localitzades a la base del núvol, llises o amb altres complements afegits més petits, que fan l'efecte de mar tempestuosa mirades de sota estant.

calamarsa (central) (nord-occidental) (septentrional) *n f*

sin. compl. **calabruix (balear) (nord-occidental) (valencià)** *n m*

sin. compl. **granís (valencià)** *n m*

sin. compl. **graníssol (valencià)** *n m*

es granizo n m

es granizo menudo n m

es gránulos de hielo *n m pl*

es hielo granulado *n m*

fr granules de glace *n m pl*

fr grésil *n m*

en grains of ice *n pl*

en ice pellets *n pl*

en small hail *n*

en [US] sleet *n*

Precipitació en forma de grans de glaç transparents o semitransparents, rodons, irregulars o, de vegades, cònics, amb un diàmetre màxim de 5 mm, formats per capes concèntriques de gruix variable, difícils d'aixafar, que reboten i no es trenquen quan cauen sobre un terreny dur, la qual té lloc en el decurs de les tempestes convectives.

NOTA: 1. La calamarsa resulta de la congelació de l'aigua continguda en un núvol de tempesta. Els grans de calamarsa transparents provenen de la congelació de gotes de pluja o de volves de neu mig foses; els semitransparents provenen o bé de grans de neu granulada recoberts per una fina capa de glaç que formen gotetes d'aigua que s'hi adhireixen i s'hi congelen o bé de grans de neu granulada la superfície dels quals es fon parcialment i es recongela.

2. També tenen ús, segons les zones, les formes *bruixó* (Noguera, Tremp), *granissa* (Alta Cerdanya, Rosselló, etc.) i *matacabra* (Rosselló, Vall d'Àneu, Plana Alta, etc.). En l'àmbit de la llengua general, aquest tipus de precipitació també s'anomena *pedra*, forma estesa per tot el territori lingüístic, si bé en llengua d'especialitat *pedra* és una precipitació de grans més grossos.

3. El conjunt dels grans de calamarsa que cauen també s'anomena *calamarsa*, *calabruix*, *granís* o *graníssol*, segons la zona. L'episodi de calamarsa, especialment si és intens, rep els noms de *calamarsada*, *calabruixada*, *granissada* o *granissolada*, segons la zona geogràfica i d'acord amb la distribució de les formes *calamarsa*, *calabruix*, *granís* i *graníssol*. La calamarsa formada per grans de menys de 2 mm de diàmetre s'anomena, igualment segons la zona, *calamarsó*, *calabruixó*, *graníssó* o *graníssol*.

4. Les formes angleses *grains of ice* i *sleet* s'apliquen, específicament, als grans de calamarsa transparents, i la forma *small hail*, als grans de calamarsa semitransparents. Fora dels Estats Units, la forma anglesa *sleet* s'aplica a la barreja de pluja i neu.

calamarsa (central) (nord-occidental) (septentrional) *n f*

sin. compl. **calabruix (balear) (nord-occidental) (valencià) *n m***

sin. compl. **granís (valencià) *n m***

sin. compl. **graníssol (valencià) *n m***

es granizo *n m*

es granizo menudo *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es gránulos de hielo *n m pl*

es hielo granulado *n m*

fr granules de glace *n m pl*

fr grésil *n m*

en grains of ice *n pl*

en ice pellets *n pl*

en small hail *n*

en [US] sleet *n*

Conjunt de grans de glaç que cauen durant un episodi de calamarsa.

NOTA: 1. També tenen ús, segons les zones, les formes *bruixó* (Noguera, Tremp), *granissa* (Alta Cerdanya, Rosselló, etc.) i *matacabra* (Rosselló, Vall d'Aneu, Plana Alta, etc.). En l'àmbit de la llengua general, aquest concepte també s'anomena *pedra*, forma estesa per tot el territori lingüístic.

2. Quan els grans fan menys de 2 mm de diàmetre la calamarsa s'anomena *calamarsó*, *calabruixó*, *granissó* o *granissol*, segons la zona geogràfica i d'acord amb la distribució de les formes *calamarsa*, *calabruix* i *granís*.

3. Les formes angleses *grains of ice* i *sleet* s'apliquen, específicament, als grans de calamarsa transparents, i la forma *small hail*, als grans de calamarsa semitransparents. Fora dels Estats Units, la forma anglesa *sleet* s'aplica a la barreja de pluja i neu.

calamarsada (central) (nord-occidental) (septentrional) n f

sin. compl. **calabruixada (balear) (nord-occidental) (valencià) n f**

sin. compl. **granissada (valencià) n f**

sin. compl. **granissolada (valencià) n f**

es granizada *n f*

fr averse de grésil *n f*

fr tempête de grésil *n f*

en ice pellets storm *n*

en small hail storm *n*

Episodi de calamarsa, especialment quan és intens.

calamarsó (central) (nord-occidental) (septentrional) n m

sin. compl. **calabruixó** (*balear*) (*nord-occidental*) (*valencià*) *n m*

sin. compl. **granissó** (*valencià*) *n m*

sin. compl. **granissol** (*valencià*) *n m*

Calamarsa formada per grans de glaç de menys de 2 mm de diàmetre.

calamarsó (*central*) (*nord-occidental*) (*septentrional*) *n m*

sin. compl. **calabruixó** (*balear*) (*nord-occidental*) (*valencià*) *n m*

sin. compl. **granissó** (*valencià*) *n m*

sin. compl. **granissol** (*valencià*) *n m*

Conjunt de grans de glaç que cauen durant un episodi de calamarsó.

castellanus [*la*] *adj*

sin. compl. **emmerletat -ada** *adj*

es castellanus *adj*

fr castellanus *adj*

en castellanus *adj*

Dit de l'espècie de cirrocúmulus, altocúmulus o estratocúmulus que té protuberàncies al cim.

NOTA: La forma *castellatus*, documentada en algunes fonts amb aquest sentit, va ser substituïda l'any 1951 per *castellanus*, considerada etimològicament preferible, pel Comitè per a l'Estudi dels Núvols i els Hidrometeors. És, doncs, una forma obsoleta.

cataractagenitus [*la*] *adj*

es cataractagenitus *adj*

fr cataractagenitus *adj*

en cataractagenitus *adj*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Dit del núvol especial que s'origina als grans salts d'aigua quan la trajectòria inicialment descendent de les gotes procedents dels esquitxos és compensada pel moviment d'aire localment ascendent.

cauda *n m*

sin. compl. **núvol de coa** (*balear*) (*valencià*) *n m*

sin. compl. **núvol de cua** (*central*) (*nord-occidental*) (*septentrional*) *n m*

es cauda n m

es nube de cola n f

fr cauda n m

fr nuage-queue n m

en cauda n

en tail cloud n

Complement de núvol d'una supercèl·lula cumulonimbus que té la forma d'una cua que s'estén a un nivell baix des de la regió de precipitació principal fins al murus.

cavum [la] *n m*

sin. compl. **cavitat de núvol** *n f*

es cavum n m

es skypunch n

fr cavum n m

fr trou de virga n m

en cavum n

en cloud canal n

en cloud hole n

en fallstreak hole n

en fallstreak hole cloud n

en hole punch cloud n

en punch hole cloud n

en skypunch n

Complement de núvol d'un altocúmulus, un cirrocúmulus o, més rarament, un estratocúmulus, que consisteix en un forat ben definit, generalment circular, que es va eixamplant sobre una fina capa de núvols de gotetes

CVE-DOGC-A-19276031-2019

d'aigua superrefredada, del centre del qual cauen una virga o filaments de cirrus.

complement de núvol *n m*

sin. **particularitat suplementària** *n f*

es particularidad suplementaria *n f*

es rasgo complementario *n m*

fr particularité supplémentaire *n f*

en supplementary cloud feature *n*

en supplementary feature *n*

Cadascuna de les parts accessòries, de característiques i formes diverses, que pot presentar un núvol.

NOTA: Els complements de núvol establerts actualment per l'Organització Meteorològica Internacional són onze: arcus, incus, mamma, praecipitatio, tuba, virga, asperitas, cauda, cavum, fluctus i murus.

congestus [la] *adj*

sin. compl. **de coliflor** *adj*

sin. compl. **de cotó fluix** *adj*

es congestus *adj*

fr bourgeonnant -ante *adj*

fr congestus *adj*

en congestus *adj*

en towering *adj*

Dit de l'espècie de cúmulus que té una dimensió vertical gran i moltes protuberàncies al cim.

espècie de núvol *n f*

es especie de nube *n f*

fr espèce de nuage *n f*

en species of cloud *n*

Cadascuna de les categories en què poden dividir-se els gèneres de núvols, basades en la forma, les dimensions, l'estructura interna o el procés de formació.

NOTA: Les espècies de núvols establertes actualment per l'Organització Meteorològica Internacional són quinze: *calvus*, *capillatus*, *castellanus*, *congestus*, *fibratus*, *floccus*, *fractus*, *humilis*, *nebulosus*, *lenticularis*, *mediocris*, *spissatus*, *stratiformis*, *uncinus* i *volutus*.

fibratus *adj*

sin. compl. **fibrat -ada** *adj*

es fibratus adj

fr fibratus adj

en fibratus adj

Dit de l'espècie de cirrus o cirroestratus que apareix aïllada o en forma de vel prim constituït per filaments no acabats en ganxo.

flammagenitus [la] *adj*

sin. compl. **de foc** *adj*

es de fuego adj

es flammagenitus adj

fr de feu adj

fr flammagenitus adj

en fire adj

en flammagenitus adj

Dit del núvol especial que s'origina com a conseqüència de fonts de calor naturals localitzades, com ara incendis forestals o activitat volcànica.

NOTA: El cúmulus flammagenitus es coneix també amb les formes *pirocúmulus* o *pirocúmul*, i el cumulonimbus flammagenitus, amb la forma *pirocumulonimbus*.

fluctus *n m*

sin. compl. **ones de Kelvin-Helmholtz** *n f pl*

es fluctus n m

es ondas de Kelvin-Helmholtz n f pl

fr fluctus n m

fr ondas de Kelvin-Helmholtz n f pl

en fluctus n

en Kelvin-Helmholtz billows n pl

en Kelvin-Helmholtz cloud n

en Kelvin-Helmholtz wave cloud n

en Kelvin-Helmholtz waves n pl

Complement de núvol d'un cirrus, un altocúmulus, un estratocúmulus, un estratus o, ocasionalment, un cúmulus que té forma de rínxols o d'onades rompents.

NOTA: 1. El fluctus apareix generalment a la superfície superior del núvol.

2. La denominació *ones de Kelvin-Helmholtz* prové del fet que aquest tipus de complements de núvol solen ser conseqüència d'una inestabilitat de Kelvin-Helmholtz.

flumen *n m*

sin. compl. **coa de castor (balear) (valencià)** *n f*

sin. compl. **cua de castor (central) (nord-occidental) (septentrional)** *n f*

es cola de castor n f

es flumen n m

fr flumen n m

fr queue de castor n f

en beaver's tail n

en flumen n

Núvol accessori en forma de bandes baixes associades a una supercèl·lula cumulonimbus, les quals estan disposades paral·lelament als vents de poca altitud i es desplacen cap a la supercèl·lula o pel seu interior.

NOTA: Les denominacions *cua de castor* o *coa de castor* (en català), *cola de castor* (en castellà), *queue de castor* (en francès) i *beaver's tail* s'apliquen quan el flumen és relativament ample i pla.

front de ratxa *n m*sin. compl. **front de ràfega** *n m**es* frente con vientos racheados *n m**es* frente de racha *n m**es* frente de ráfaga *n m**fr* front de rafale *n m**it* fronte di raffica *n m**it* fronte di raffiche *n m**pt* frente de rajada *n m**en* gust front *n*

Front de sortida de l'aire fred procedent d'una tempesta, que es manifesta per una baixada de la temperatura i un augment sobtat i transitori de la velocitat del vent.

NOTA: Un front de ratxa comporta una torbonada.

homogenitus [**la**] *adj*sin. compl. **antropogènic -a** *adj**es* homogenitus *adj**fr* homogenitus *adj**en* anthropogenic *adj**en* artificial *adj**en* homogenitus *adj*

Dit del núvol especial que s'origina com a conseqüència de l'activitat humana.

NOTA: 1. Són exemples de núvols homogenitus els generats pels deixants dels avions o pels corrents tèrmics ascendents que produeixen les torres de refredament de les centrals elèctriques.

2. El núvol homogenitus també es coneix amb les formes *antroponúvol* (en català); *antroponube* (en castellà); *anthroponuage* (en francès) i *anthropocloud* (en anglès).

homomutatus *adj**es homomutatus adj**fr homomutatus adj**en homomutatus adj*

Dit del núvol homogenitus, generalment causat pel deixant d'un avió, que, sota l'acció persistent de vents alts forts, creix i s'escampa progressivament pel cel fins a experimentar una transformació interna en virtut de la qual adquireix l'aparença d'un núvol cirriforme natural.

humilis [la] *adj**sin. compl. de bon temps adj**es de buen tiempo adj**es humilis adj**fr de beau temps adj**fr humilis adj**en fair-weather adj**en humilis adj*

Dit de l'espècie de cúmulus que té poca extensió vertical i una aparença plana.

lenticularis *adj**sin. compl. lenticular adj**es lenticular adj**es lenticularis adj**fr lenticulaire adj**fr lenticularis adj**en lenticular adj**en lenticularis adj*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Dit de l'espècie de cirrocúmulus, altocúmulus o estratocúmulus que té forma de lletia o d'ametlla.

mànega *n f*

sin. **tornado** *n m*

sin. compl. **cap de fibló (balear)** *n m*

sin. compl. **fibló (balear)** *n m*

sin. compl. **tromba** *n f*

es tornado *n m*

fr tornade *n f*

fr trombe *n f*

en landspout *n*

en tornado *n*

en [US] twister *n*

Remolí de vent amb un diàmetre màxim generalment d'uns centenars de metres, un gran descens de la pressió atmosfèrica a l'interior, un intens corrent vertical de succió, una velocitat tangencial màxima de 500 km/h i una velocitat de translació normalment inferior a 50 km/h, que penja d'un núvol cumuliforme, sovint un cumulonimbus, i està en contacte amb la superfície terrestre o aquàtica, el qual és visible generalment pel núvol en forma de con que genera o la pols, els objectes o l'aigua que aixeca al seu pas.

NOTA: 1. Les mànegues es classifiquen, seguint l'escala de Fujita millorada, en sis categories, segons els danys que provoquen en les construccions i en la vegetació.

2. La denominació *mànega* s'utilitza especialment quan el fenomen té lloc sobre la superfície del mar, que és la situació més habitual a la zona mediterrània. La denominació *tornado* se sol utilitzar quan el remolí de vent és especialment violent i provoca danys. La forma *tromba*, si bé té ús amb aquest sentit genèric, s'utilitza més habitualment referida de manera específica a les mànegues que tenen lloc sobre el mar, amb la forma *tromba marina*.

3. L'equivalent anglès *landspout* no té un valor genèric, sinó que s'aplica a mànegues terrestres més aviat febles o, segons algunes fonts, no associades a un mesocicló.

mànega marina *n f*

sin. **tromba marina** *n f*

es manga marina *n f*

es tromba marina *n f*

fr trombe n f

fr trombe marine n f

en spout n

en waterspout n

Mànega que es forma sobre la superfície del mar, visible generalment pel núvol en forma de con que genera i l'aigua que aixeca al seu pas.

NOTA: En contextos en què la superfície d'aigua no correspongui al mar, s'utilitzen les denominacions *mànega aquàtica* o *tromba aquàtica*.

minihuracà mediterrani *n m*

sin. compl. **medicà** *n m*

es ciclón tropical mediterráneo n m

es huracán mediterráneo n m

es medicán n m

es medicane n m

es mini-huracán n m

es miniciclón n m

fr medicane n m

fr ouragan méditerranéen n m

it ciclone mediterraneo n m

it ciclone tropicale mediterraneo n m

it medicane n m

en hurricane-like cyclone n

en medicane n

en Mediterranean cyclone n

en Mediterranean hurricane n

en Mediterranean tropical-like cyclone n

Pertorbació ciclònica de morfologia semblant a la dels ciclons tropicals però de menor intensitat i de dimensions més reduïdes que es produeix sobre el mar Mediterrani, la qual afecta ocasionalment les zones litorals.

murus *n m*

sin. compl. **núvol de paret** *n m*

es murus n m

es nube de muro n f

fr mur de nuages n m

fr murus n m

fr nuage-mur n m

en murus n

en pedestal cloud n

en wall cloud n

Complement d'un cumulonimbus en forma de paret produït pel descens localitzat, persistent i sovint abrupte de massa nuvol ar des de la base, a partir del qual, si mostra una rotació significativa i un moviment vertical, es pot arribar a formar la tuba.

NOTA: Un murus pot arribar a formar una tuba si presenta una rotació significativa i un moviment vertical.

neu granulada *n f*

sin. compl. **neu redona** (*balear*) (*nord-occidental*) (*valencià*) *n f*

sin. compl. **neu rodona** (*central*) (*septentrional*) *n f*

es granizo blando n m

es granizo suave n m

es graupel n m

es nieve granulada n f

fr neige roulée n f

en graupel n

en snow pellets n pl

en soft hail n

en tapioca snow n

Precipitació en forma de grans de glaç blancs i opacs, rodons o cònics, amb un diàmetre màxim de 5 mm, formats per capes concèntriques de gruix variable, fàcils d'aixafar, que reboten i generalment es trenquen quan cauen sobre un terreny dur, la qual té lloc principalment quan la temperatura és al voltant dels 0°C, sovint abans d'una nevada o durant la nevada.

CVE-DOGC-A-19276031-2019

NOTA: 1. La neu granulada resulta de l'acumulació de gotetes d'aigua en estat de subfusió sobre cristalls de neu.

2. La denominació *neu rodona* (o *neu redona*, segons la variant) se sol utilitzar quan els grans són especialment petits.

3. El conjunt dels grans de glaç que cauen també s'anomena *neu granulada* o *neu rodona* (o *neu redona*, segons la variant).

neu granulada *n f*

sin. compl. **neu redona** (*balear*) (*nord-occidental*) (*valencià*) *n f*

sin. compl. **neu rodona** (*central*) (*septentrional*) *n f*

es granizo blando *n m*

es granizo suave *n m*

es graupel *n m*

es nieve granulada *n f*

fr neige roulée *n f*

en graupel *n*

en snow pellets *n pl*

en soft hail *n*

en tapioca snow *n*

Conjunt de grans de glaç que cauen durant un episodi de neu granulada.

NOTA: La denominació *neu rodona* (o *neu redona*, segons la variant) se sol utilitzar quan els grans són especialment petits.

núvol accessori *n m*

es nube accesoria *n f*

es nube aneja *n f*

es nube anexa *n f*

fr nuage annexe *n m*

en accessory cloud *n*

Núvol que acompanya un altre núvol més gran.

NOTA: Els núvols accessoris establerts actualment per l'Organització Meteorològica Internacional són quatre: pileus, velum, pannus i flumen.

núvol especial *n m*

es nube especial *n f*

fr nuage spécial *n m*

en special cloud *n*

Núvol que es forma com a conseqüència d'un factor concret, sovint localitzat, ja sigui natural o resultat de l'activitat humana.

NOTA: Els núvols especials establerts actualment per l'Organització Meteorològica Internacional són cinc: cataractagenitus, flammagenitus, homogenitus, homomutatus i silvagenitus.

pedra *n f*

es granizo *n m*

es pedrisco *n m*

fr grêle *n f*

en hail *n*

Precipitació en forma de grans de glaç rodons, aïllats o soldats entre si, o de trossets de glaç irregulars, amb un diàmetre superior als 5 mm, sovint formats per capes concèntriques alternativament opaques i transparents de gruix variable, difícils d'aixafar, que reboten i no es trenquen quan cauen sobre un terreny dur, la qual té lloc en el decurs de les tempestes convectives fortes i gairebé sempre acompanyades d'una intensa activitat elèctrica.

NOTA: 1. La pedra resulta de la congelació de l'aigua continguda dins d'un núvol de tempesta. Les capes opaques corresponen a fases de ràpida congelació de petites gotes subfoses d'aigua interceptades pel grànul de glaç. Les capes transparents es produeixen per la lenta congelació d'aigua líquida que embolcalla el grànul en el seu ascens cap a zones amb temperatura inferior a 0 °C.

2. També s'anomena *pedra* el conjunt de grans d'aquestes característiques que cauen i cadascun dels grans. L'episodi de pedra, especialment si és intens, rep el nom de *pedregada*. La pedra formada per grans de glaç de més de 2 cm de diàmetre s'anomena generalment *pedra grossa*.

3. En l'àmbit de la llengua general, la forma *pedra* s'utilitza d'una manera genèrica per a designar tant aquest tipus de precipitació com la calamarsa, en què els grans són més petits.

pedra *n f**es granizo n m**es pedrisco n m**fr grêle n f**en hail n*

Conjunt de grans de glaç que cauen durant un episodi de pedra.

pedra *n f**es bola de granizo n f**es pedrisco n m**fr grêlon n m**en hailstone n*

Cadascun dels grans de glaç que cauen durant un episodi de pedra.

pedra grossa *n f**es granizo grueso n m**es pedrisca n f**es pedrisco n m*

Precipitació de pedra en què els grans superen els 2 cm de diàmetre.

pedra grossa *n f**es granizo grueso n m**es pedrisca n f**es pedrisco n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Conjunt de grans de glaç que cauen durant un episodi de pedra grossa.

pedra grossa *n f*

es granizo grueso n m

es pedrisca n f

es pedrisco n m

Cadascun dels grans de glaç que cauen durant un episodi de pedra grossa.

pedregada *n f*

es granizada n f

es pedrea n f

es pedrisco n m

fr averse de grêle n f

fr tempête de grêle n f

en hailstorm n

Episodi de pedra, especialment quan és intens.

pileus [la] *n m*

sin. compl. **núvol de capell** *n m*

sin. compl. **núvol de caputxa** *n m*

sin. compl. **píleu** *n m*

es pil n m

es pileus n m

fr nuage en capuchon n m

fr pileus n m

en cap cloud n

en pileus n

en scarf cloud n

Núvol accessori que té forma de barret, de poca extensió horitzontal, que se situa per sobre del cim d'un cúmulus o d'un cumulonimbus.

remolí de foc *n m*

sin. compl. **revolí de foc** (*nord-occidental*) *n m*

sin. compl. **terbolí de foc** (*balear*) *n m*

es remolino de fuego *n m*

es torbellino de fuego *n m*

es tornado de fuego *n m*

fr tornade de feu *n f*

fr tourbillon de feu *n m*

en fire devil *n*

en fire tornado *n*

en fire whirl *n*

en firenado *n*

Remolí consistent en una columna de flames ascendent que s'origina per sobre d'un gran incendi, a causa de la diferència entre la temperatura de l'interior de l'incendi i la temperatura de l'aire que l'envolta.

NOTA: Altres formes locals possibles, d'acord amb les variants del genèric *remolí*, serien *tartalló de foc* (en xipella) i *torb de foc* o *torbera de foc* (en zones del septentrional).

remolí de pols *n m*

sin. compl. **bufarut** (*central*) *n m*

sin. compl. **follet** (*nord-occidental*) (*septentrional*) *n m*

sin. compl. **revolí de pols** (*nord-occidental*) *n m*

sin. compl. **terbolí de pols** (*balear*) *n m*

es remolino de arena *n m*

es remolino de polvo *n m*

es tolvanera *n f*

fr tourbillon de poussière *n m*

fr tourbillon de sable *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en dust devil n

en dust whirl n

en sand whirl n

Remolí de vent fort i sobtat amb algunes desenes de metres d'alçada, poc diàmetre i eix quasi vertical, propi de dies càlids d'estiu, afavorit per un escalfament localitzat del terreny, que avança en aire clar i es fa visible a causa de la pols, les fulles o la sorra que aixeca o del moviment de les herbes dels camps que travessa.

NOTA: En català central també té ús, localment, la forma *barrufet*. Altres formes locals possibles, d'acord amb les variants del genèric *remolí*, serien *tartalló de pols* (en xipella) i *torb de pols* o *torbera de pols* (en zones del septentrional).

silvagenitus [la] adj

es silvagenitus adj

fr silvagenitus adj

en silvagenitus adj

Dit del núvol especial que s'origina localment com a conseqüència de l'augment de la humitat que produeixen l'evaporació i l'evapotranspiració del dosser arbori d'un bosc.

temps advers n m

es tiempo adverso n m

en adverse weather n

Estat atmosfèric associat a un fenomen meteorològic d'una intensitat, freqüència o extensió que supera els límits que es consideren habituals en unes condicions climàtiques concretes.

temps violent n m

es tiempo extremo n m

es tiempo peligroso n m

es tiempo severo n m

es tiempo violento n m

fr temps violent n m

en severe weather n

Estat atmosfèric associat a un o diversos fenòmens meteorològics de caràcter convectiu que poden causar danys materials o posar en risc la vida de les persones.

NOTA: En la meteorologia europea el concepte de temps perillós abasta un espectre de fenòmens ampli que inclou, entre d'altres, les precipitacions torrencials, els tornados, les mànegues, les torbonades, els esclafits, la pedra, les onades de calor i de fred, les nevades intenses, les boires persistents o els vents forts. En la meteorologia nord-americana, en canvi, el concepte se sol restringir bàsicament als tornados, les mànegues, les torbonades i la pedra.

tuba *n f*

sin. compl. **núvol d'embut** *n m*

es nube de embudo *n f*

es nube-embudo *n f*

es tuba *n f*

fr nuage en entonnoire *n m*

fr tub *n m*

fr tuba *n m*

en funnel cloud *n*

en pendant cloud *n*

en tornado cloud *n*

en tub *n*

en tuba *n*

Complement de núvol d'un cumulonimbus o d'un cúmulus, en forma de columna o a vegades de con invertit, que sobresurt de la base d'un núvol com a manifestació d'una rotació.

NOTA: Quan una tuba toca la superfície terrestre o aquàtica es produeix una mànega.

volutus *adj*

sin. compl. **de corró** *adj*

sin. compl. **enrotllat -ada** *adj*

es enrollado -da *adj*

es volutus adj

fr en rouleau adj

fr volutus adj

en roll adj

en volutus adj

Dit de l'espècie d'estratocúmulus o altocúmulus que té forma de tub i sovint sembla que roda lentament sobre un eix horitzontal.

vòrtex de ratxa *n m*

sin. compl. **vòrtex de ràfega** *n m*

es gustnado n m

es vórtice de racha n m

fr tornade de front de rafales n f

pt gustnado n m

en gustnado n

Remolí de vent més aviat feble i de poca durada, amb una alçada de fins a cent metres, un diàmetre màxim d'unes desenes de metres i eix vertical, que es forma al front de ratxa d'una tempesta sense estar connectat amb la rotació de base de cap núvol, visible generalment per la pols i els

NOTA: El vòrtex de ratxa no es pot considerar estrictament un tipus de mànega, perquè no penja d'un núvol.

Sexualitat. Erotisme

agressió profilàctica *n f*

es stealthing n m

fr retrait furtif du préservatif n m

fr stealthing n m

en non-consensual condom removal n

en stealthing n

Agressió sexual consistent a treure's el preservatiu durant la penetració, o just abans, sense el consentiment

de l'altra persona.

anarquia relacional *n f*

sigla **AR** *n f*

es anarquía relacional *n f*

es anarquismo relacional *n m*

es AR *n m/f*

fr anarchie relationnelle *n f*

en relationship anarchy *n*

en RA *n*

Pràctica consistent a establir relacions afectives o sexuals sense categoritzar-les ni sotmetre-les a jerarquies o regles preestablertes, excepte que siguin consentides per tots els membres que en formen part.

antisexe *adj*

es antisexo *adj*

es antisexual *adj*

es sexonegativo -va *adj*

fr antisexe *adj*

fr sexe-négatif -ive *adj*

en sex-negative *adj*

Que té o que promou una actitud repressora, negativa o intolerant envers el sexe i la sexualitat.

asseguda a la cara *n f*

es facesitting *n m*

es sentarse en la cara *n m*

fr facesitting *n m*

en facesitting *n*

Pràctica sexual en què un dels membres de la parella s'asseu, frega o acosta repetidament la zona genital

sobre la cara de l'altre.

BDSM *n m*

es BDSM *n m*

fr BDSM *n m*

en BDSM *n*

Conjunt de pràctiques sexuals i de relacions constituït pel bondage, la disciplina, la dominació i submissió i el sadomasoquisme.

NOTA: La sigla *BDSM* prové de la unió de *BD* (bondage i disciplina), *DS* (dominació i submissió) i *SM* (sadomasoquisme).

bondage [en] *n m*

sin. compl. **lligament** *n m*

es bondage *n m*

fr bondage *n m*

en bondage *n*

Pràctica sexual pròpia del BDSM consistent a immobilitzar totalment o parcialment una persona lligant-la amb cordes, cintes, corretges o similars, que té com a objectiu l'obtenció de plaer a través de l'estètica visual i l'exercici dels rols de submissió i dominació.

brollada *n f*

sin. **ejaculació femenina a raig** *n f*

es eyaculación a chorro *n f*

es squirting *n m*

fr femme fontaine *n f*

fr squirting *n m*

en squirting *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Ejaculació femenina en què s'expulsa de cop una gran quantitat de líquid ejaculatori.

control de l'orgasme *n m*

es control del orgasmo *n m*

es peaking *n m*

fr contrôle de l'orgasme *n m*

en edging *n*

en erotic sexual denial *n*

en orgasm control *n*

en peaking *n*

en surfing *n*

Tècnica sexual consistent a mantenir un alt nivell d'excitació sexual durant un període prolongat de temps sense arribar a l'orgasme.

fetitxisme del menjar *n m*

sin. **sitofília** *n f*

es sitofilia *n f*

fr sitophilie *n f*

en food fetish *n*

en food play *n*

en sitophilia *n*

Fetitxisme en què s'utilitzen aliments per a obtenir o augmentar el plaer sexual.

gola vibrant *n f*

es humming *n m*

fr humming *n*

en humming *n*

en sex-humming *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Pràctica de sexe oral consistent a emetre un so gutural suau i continuat al mateix temps que s'estimulen amb la boca els genitals de la parella, amb l'objectiu d'intensificar l'excitació.

intercanvi complet *n m**es full swap n m**es full swing n m**es intercambio completo n m**es intercambio total n m**fr échangeisme complet n m**fr échangeisme total n m**en full swap n m**en full swing n**en full swinging n*

Intercanvi de parella en què es permet la penetració.

intercanvi de parella *n m**es intercambio de pareja n m**fr échangeisme n m**en partner swapping n**en swinging n*

Pràctica sexual consistent a intercanviar puntualment la parella pròpia amb la d'una altra persona en una trobada consentida i acordada per tots els implicats.

intercanvi dona-dona *n m**es blizz n m**fr blizz n m**en girl-girl only n*

Pràctica sexual acordada entre dues parelles d'home i dona consistent a tenir sexe les dues dones davant dels homes, els quals hi participen únicament com a espectadors.

intercanvi parcial *n m*

sin. compl. **intercanvi no coital** *n m*

es soft swing *n m*

fr échangeisme doux *n m*

fr mélangisme *n m*

en soft swap *n*

en soft swapping *n*

en soft swing *n*

en soft swinging *n*

Intercanvi de parella en què no es permet la penetració.

kokigami *n m*

es kokigami *n m*

fr kokigami *n m*

en kokigami *n*

Joc eròtic d'origen japonès que consisteix a embolicar el penis amb una disfressa de paper.

orgasme cerebral *n m*

sin. compl. **resposta sensorial meridiana autònoma** *n f*

sigla **RSMA** *n f*

es orgasmo cerebral *n m*

es respuesta sensorial meridiana autónoma *n f*

es RSMA *n m*

fr orgasme cérébral *n m*

fr ASMR *n m*

en autonomous sensory meridian response *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en brain orgasm n

en braingasm n

en ASMR n

Conjunt de sensacions plaents que s'experimenten com a conseqüència d'una estimulació suau.

NOTA: Les sensacions plaents poden consistir en pessigolleig, relaxació, serenor, endormiscament, etc., i els estímuls poden ser xiuxiueigs, sospirs, un to de veu suau, música ambiental, imatges de vida quotidiana, etc.

orgasme esportiu *n m*

es abdorgasmo n m

fr abdorgasme n m

en coregasm n

en exercise induced orgasm n

en EIO n

Orgasme femení que es produeix mentre es fa exercici físic.

parlar brut *n m*

es hablar sucio en la cama n m

fr mots cochons n m pl

fr mots crus n m pl

fr mots osés n m pl

fr parler coquin n m

fr parler sale n m

en dirty talk n

en dirty talk play n

Tècnica eròtica consistent a parlar conscientment d'una manera obscena durant l'intercanvi sexual, amb l'objectiu d'intensificar l'excitació.

NOTA: En contextos generals, també poden ser adequades en català les formes *dir marranades* o *dir porcades*.

pèting *n m*

es juegos preliminares *n m pl*

es magreo *n m*

es petting *n m*

fr pelotage *n m*

en foreplay *n*

en making out *n*

en petting *n*

Conjunt de pràctiques sexuals sense penetració, que poden incloure des de petons, carícies i abraçades fins a la masturbació o el sexe oral.

poliamor *n m*

es poliamor *n m*

fr amour plural *n m*

fr amour-camaraderie *n m*

fr pluriamour *n m*

fr polyamour *n m*

en polyamory *n*

Pràctica consistent a mantenir relacions afectives i sexuals amb més d'una persona, amb el coneixement i l'acord de totes les persones implicades, les quals poden tenir relacions afectivosexuals entre elles o no tenir-ne.

porno *n m*

es porno *n m*

fr porno *n m*

en porn *n*

Gènere audiovisual, especialment cinematogràfic, basat en la pornografia.

porno alternatiu *n m*

es altporn n m

es porno alternativo n m

fr altporn n m

fr porno alternatif n m

fr alt-porn n m

en alternative porn n

en altporn n

en independent porn n

en indie porn n

Porno allunyat dels corrents pornogràfics majoritaris i de les grans productores que mostra en els films protagonistes d'edats i tipologies corporals diferents, i de diferents subcultures.

NOTA: En el porno alternatiu es presenten, per exemple, models d'estètica rockera, gòtica, emo o punk, amb personatges tatuats, amb pírcings, esscarificacions, els cabells acolorits, etc.

porno feminista *n m*

es porno feminista n m

fr porno féministe n m

en feminist porn n

Corrent cinematogràfic vinculat al postporno en què es qüestiona la visió predominantment masculina i heteronormativa de la indústria pornogràfica tradicional i es presenta un relat d'una sexualitat diversa, basada en la inclusió i en la igualtat entre home i dona.

pornografia *n f*

sin. compl. **porno** *n m*

es porno n m

es pornografía n f

fr porno n m

fr pornographie n f

en porn n

en porno n

en pornography n

Representació explícita de caràcter sexual, en format escrit, visual o sonor, que té com a finalitat excitar sexualment.

pornogràfic -a *adj*

sin. compl. **porno** *adj*

es porno adj

es pornográfico -ca adj

fr porno adj

fr pornographique adj

en porn adj

en pornographic adj

Relatiu a la pornografia.

postporno *n m*

es postporno n m

es postporno n m

fr postporno n m

fr post-porno n m

en post-porn n

Porno reivindicatiu d'influència postmoderna, sorgit als Estats Units a mitjan anys vuitanta, en què es qüestiona la visió del sexe de la indústria pornogràfica tradicional des d'un punt de vista feminista, inclúsiu i prosexe, i en què es busca el protagonisme de les dones, els dissidents sexuals, les persones discapacitades o, en general, de minories fins aleshores ignorades.

prosexe *adj*

es prosexo adj

es prosexual adj

es sexopositivo -va adj

fr pro-sexe adj

fr sexe-positif -ive *adj*

en sex-positive *adj*

Que té o que promou una actitud oberta, positiva i tolerant envers el sexe i la sexualitat.

NOTA: Les entitats prosexe promouen l'educació sexual, el consentiment, la responsabilitat, les pràctiques més segures, l'autoconeixement, l'acceptació i l'afirmació corporal, l'autoestima i la inclusió de totes les orientacions sexuals, formes d'expressió personal i preferències sexuals.

ressaca sexual *n f*

es bangover *n m*

es resaca sexual *n f*

fr bangover *n m*

fr gueule de bois sexuelle *n f*

en bangover *n*

Conjunt de seqüeles físiques i emocionals, com ara dolor muscular, dolor genital, mal de cap o somnolència, que s'experimenten després de tenir relacions sexuals intenses.

ruptura a la francesa *n f*

es bomba de humo *n f*

es bomba de humo virtual *n f*

es despedida a la francesa *n f*

es fantasmeo *n m*

es ghosting *n m*

fr fantomisation *n f*

fr ghosting *n m*

fr rupture à l'anglaise *n f*

fr spectrification *n f*

en ghosting *n*

Ruptura d'una relació sexual o afectiva, sovint per internet, en què un dels integrants de la relació interromp la comunicació amb l'altra persona d'una manera inesperada, sense avisar-la ni donar-li cap mena d'explicació.

NOTA: Segons el context, també pot ser adequada en català la forma *marxa a la francesa*.

sexe casual *n m*

sin. compl. **pim-pam** *n m*

es aquí te pillo, aquí te mato *n m*

fr plan cul *n m*

en booty call *n*

en touch and go *n*

Pràctica sexual consistent a mantenir relacions sexuals sense compromís de manera puntual.

NOTA: Segons el context, també poden ser adequades en català les formes *dit-i-fet* o *passa-que-t'he vist*, entre d'altres.

sexe conscient *n m*

es mindfulness sexual *n m*

es mindfulex *n m*

fr sexe en pleine conscience *n m*

fr sexualité consciente *n f*

en mindful sex *n*

en sexfulness *n*

Tècnica sexual consistent a focalitzar l'atenció i la consciència únicament en les emocions, les sensacions i els pensaments que es produeixen durant l'intercanvi sexual, prescindint de les expectatives i sense deixar-se influir per pressions externes.

sexe químic *n m*

es chemsex *n m*

es sexo químico *n m*

fr chemsex *n m*

en chemsex *n*

en party and play *n*

en party 'n' play *n*

en PnP n

Sexe que es practica en grup durant moltes hores seguides sota la influència de drogues de síntesi.

NOTA: El sexe químic és una pràctica sexual d'alt risc.

sexe vainilla *n m*

es sexo convencional n m

es sexo vainilla n m

fr sexe vanille n m

en conventional sex n

en vanilla sex n

Conjunt de pràctiques sexuals considerades convencionals o dins la normativa, en què no tenen cabuda elements propis del BDSM o del fetitxisme, ni altres comportaments alternatius.

NOTA: La forma *sexe vainilla* s'utilitza de vegades amb un sentit pejoratiu, especialment entre els practicants del BDSM.

swinger [en] *n m, f*

es liberal n m, f

fr échangiste n m, f

en swinger n

Persona que practica l'intercanvi de parella.

vegà sexual | vegana sexual *n m, f*

es sexetariano | sexetariana n m, f

es sextariano | sextariana n m, f

es vegasexual n m, f

fr vegasexuel | vegasexuelle n m, f

en vegansexual n

Persona vegana que manté relacions sexuals exclusivament amb altres vegans.

veganisme sexual *n m*

es sexetarianismo *n m*

es sexo vegano *n m*

es vegansexualismo *n m*

fr vegasexualité *n f*

en vegansexualism *n*

en vegansexuality *n*

Corrent dins el veganisme consistent a mantenir relacions sexuals exclusivament amb altres vegans.

NOTA: Les persones que practiquen el veganisme sexual són els vegans sexuals.

zentai *n m*

es zentai *n m*

fr zentai *n m*

en zentai *n*

en zentai suit *n*

Mallot molt ajustat de fibra sintètica, sovint d'elastà, que cobreix el cos sencer, generalment incloent-hi el cap, els peus i les mans, que s'utilitza com a fetitxe en determinades pràctiques sexuals.

NOTA: De vegades, la forma *zentai* s'utilitza també, per extensió, per a designar la pràctica sexual en què s'utilitza un zentai (*fer zentai*) o, fins i tot, la persona que es vesteix amb aquest tipus de mallot (*un zentai*, *una zentai*).

Sistemes d'informació

diagrama de caixa *n m*

es diagrama de caja *n m*
es diagrama de cajas y bigotes *n m*
fr diagramme à deux dimensions *n m*
fr diagramme à surfaces *n m*
fr diagramme de quartiles *n m*
fr tracé en rectangle et moustaches *n m*
en box and whisker plot *n*
en box plot *n*
en box-and-whisker diagram *n*
en box-and-whisker plot *n*

Gràfic de distribució d'una variable en què la distribució dels valors de cada categoria adopta la forma d'un rectangle amb un segment de prolongació en cada extrem, que permet mostrar els valors atípics, la mediana i els quartils.

diagrama de Sankey *n m*

es diagrama de Sankey *n m*
fr diagramme de Sankey *n m*
fr diagramme Sankey *n m*
en Sankey diagram *n*

Diagrama de flux que permet representar el canvi de valor d'una variable en el pas per diferents categories o estats per mitjà de fletxes o franges d'amplada variable i proporcional a la quantitat de flux representada.

NOTA: 1. Els fluxos d'un diagrama de Sankey poden representar energia, materials, aigua, costos, etc.

2. El sintagma *de Sankey* fa referència a l'enginyer irlandès Matthew Henry Phineas Riall Sankey (1853-1926), que va utilitzar per primera vegada aquest diagrama en una publicació sobre l'eficiència energètica de la màquina de vapor.

diagrama de xarxa *n m*

sin. gràfic de nodes i arestes *n m*

es diagrama de nodo-enlace *n m*
es diagrama de red *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

fr diagramme de réseau *n m*

en network diagram *n*

en node-link diagram *n*

Diagrama que representa la relació entre diferents elements per mitjà de línies que els connecten entre si.

NOTA: 1. En el diagrama de xarxa els diferents elements representats (anomenats *nodes*) solen tenir forma de punt o de bola. Les línies que els connecten s'anomenen *arestes*.

2. En matemàtiques, el resultat de connectar diferents nodes per mitjà d'arestes s'anomena *graf*.

enllaç i marcatge *n m*

es enlace y marcado *n m*

fr lien interactif et brossage *n m*

en linking and brushing *n*

Tècnica d'interacció entre dos o més formats de visualització d'una mateixa informació consistent a connectar els diferents formats entre si, de manera que els canvis de paràmetres, les seleccions o els marcatges de dades que es fan en un format afecten també, d'una manera sincrònica, la representació en la resta de formats.

gràfic d'aranya *n m*

sin. **gràfic de radar** *n m*

sin. **gràfic polar** *n m*

es gráfico de araña *n m*

es gráfico de radar *n m*

es gráfico polar *n m*

fr diagramme de Kiviat *n m*

fr diagramme en étoile *n m*

fr diagramme en radar *n m*

fr diagramme en toile d'araignée *n m*

fr graphique en toile d'araignée *n m*

en polar chart *n*

en radar chart *n*

en radar graph *n*

en spider chart n

en spider graph n

Gràfic de comparació que mostra d'una manera circular un conjunt d'eixos que comencen en un mateix punt, cadascun dels quals representa una de les variables del conjunt de dades que s'analitzen, i en el qual els punts que indiquen el valor de cada variable s'uneixen amb una línia que dona com a resultat un polígon.

gràfic d'intensitat de colors *n m*

es gráfico de intensidad de colores n m

es mapa de calor n m

fr carte de chaleur n f

fr carte thermique n m

en heatmap n

en heat map n

Gràfic de comparació en què els valors de les variables es representen mitjançant diferents tons d'una gamma de colors.

gràfic de barres *n m*

es gráfico de barras n m

fr diagramme à bandes n m

fr diagramme à barres n m

fr graphique à bandes n m

fr graphique à barres n m

en bar chart n

en bar diagram n

en bar graph n

Gràfic de comparació constituït per un eix quantitatiu i un eix textual en què es representa el valor de diverses categories de dades per mitjà de barres horitzontals o verticals de longitud variable segons el valor.

gràfic de barres agrupades *n m*

es gráfico de barras agrupadas n m

es gráfico de barras yuxtapuestas n m

fr graphique à barres groupées n m

fr graphique à barres juxtaposées n m

en clustered bar chart n

en clustered bar graph n

en juxtaposed bar graph n

en juxtaposed bar graph n

Gràfic de barres en què cada categoria de dades es representa mitjançant diverses barres relatives a diferents elements d'aquella categoria, les quals se situen en l'eix textual l'una al costat de l'altra, formant un bloc separat respecte de les barres de la categoria següent, que permet comparar el valor dels diferents elements de cada categoria i, en general, de les diferents categories.

gràfic de barres apilades n m

es gráfico de barras apiladas n m

fr graphe à barres empilées n m

fr graphique à barres empilées n m

en component bar part chart n

en stacked bar chart n

en stacked bar graph n

Gràfic de barres en què cada barra es divideix en diferents segments constitutius de la categoria que representa, que permet comparar, a banda del total de cada barra, el valor de cada segment dins la seva barra i respecte del mateix segment de les altres.

gràfic de bombolles n m

es gráfico de burbujas n m

fr graphique à bulles n m

en bubble chart n

en bubble graph n

Gràfic de dispersió en què es representen més de dues variables utilitzant cercles, en comptes de punts, de mida i color diferents segons el valor de les variables addicionals.

gràfic de bombolles animat n m

es gráfico animado n m

es gráfico en movimiento n m

fr graphique à bulles animé n m

fr graphique à bulles dynamique n m

fr graphique à bulles interactif n m

en motion chart n

Gràfic de bombolles dinàmic, en què els cercles canvien de posició, de color i de mida d'acord amb els canvis que experimenten els diferents elements al llarg del temps.

gràfic de coordenades paral·leles *n m*

es gráfico de coordenadas paralelas n m

fr tracé en coordonnées parallèles n m

en parallel coordinates plot n

Gràfic de correlació en què es mostren les relacions entre diferents variables per a un conjunt d'elements, per mitjà de la representació de les variables en eixos verticals paral·lels, un per a cada variable, i de la unió amb una línia dels punts que indiquen el valor de cada variable per a cadascun dels elements.

gràfic de corona *n m*

sin. compl. **gràfic d'anell** *n m*

es gráfico de anillo n m

es gráfico de donut n m

fr diagramme en anneau n m

fr graphique en anneau n m

en donut chart n

en donut graph n

en doughnut chart n

Gràfic de sectors amb l'àrea central buida.

gràfic de dispersió *n m*

sin. compl. **núvol de punts** *n m*

es diagrama de difusión *n m*

es diagrama de dispersión *n m*

es diagrama de puntos *n m*

es gráfico de dispersión *n m*

es gráfico de puntos *n m*

es gráfico XY *n m*

es parcela XY *n f*

fr diagramme de dispersion *n m*

fr essaim de points *n m*

fr nuage de points *n m*

en dot chart *n*

en dot diagram *n*

en point graph *n*

en scatter chart *n*

en scatter diagram *n*

en scatter graph *n*

en scatter plot *n*

en X-Y plot *n*

en scatterplot *n*

Gràfic de correlació que representa la relació entre dues variables quantitatives per mitjà d'uns eixos de coordenades ortogonals i una sèrie de punts, representatius de cadascun dels elements analitzats, que se situen en l'espai en funció del valor que tenen en cadascun dels eixos.

gràfic de línies *n m*

es gráfico de líneas *n m*

fr diagramme à ligne brisée *n m*

fr graphique en courbes *n m*

fr graphique linéaire *n m*

en line chart *n*

en line graph *n*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Gràfic de tendència constituït per dos eixos en què es representa la relació entre dues variables mitjançant una sèrie de punts connectats amb una línia.

NOTA: 1. En el gràfic de línies, l'eix de les abscisses sol representar una variable temporal o contínua, i l'eix de les ordenades, una variable quantitativa.

2. Els gràfics de línies poden tenir una sola línia, quan es vol mostrar una única sèrie de dades, o bé diverses, quan es vol comparar el comportament de diferents sèries de dades.

gràfic de marques *n f*

es gráfico de bala n m

es gráfico de viñetas n m

en bullet chart n

en bullet graph n

Gràfic de barres en què cada barra té una marca associada, mesurada en el mateix eix, que permet comparar altres valors que els expressats per la barra.

gràfic de pendents *n m*

es gráfico de pendientes n m

en slope chart n

en slopegraph n

en slope graph n

Gràfic de línies en què es connecten només dos punts, que permet representar el canvi de valor que experimenta una variable entre dos límits concrets, sovint entre dos moments temporals.

NOTA: El gràfic de pendents conté generalment més d'una línia, cadascuna relativa a categories diferents, de manera que permet comparar els canvis de valors de les diferents categories.

gràfic de pictogrames *n m*

sin. compl. **pictograma** *n m*

es gráfico de pictograma n m

es gráfico de unidades ilustradas *n m*

es pictograma *n m*

fr pictogramme *n m*

en pictogram *n*

en pictogram chart *n*

en pictograph *n*

en pictograph chart *n*

en pictorial chart *n*

en pictorial graph *n*

en pictorial unit chart *n*

en picture graph *n*

en unit chart *n*

Gràfic en què les quantitats es representen amb un nombre de símbols proporcional o amb símbols d'una grandària proporcional al valor expressat.

NOTA: El símbol utilitzat en aquest tipus de gràfics també s'anomena *pictograma*.

gràfic de sectors *n m*

sin. compl. **gràfic circular** *n m*

sin. compl. **gràfic de formatge** *n m*

sin. compl. **gràfic de pastís** *n m*

es gráfico circular *n m*

es gráfico de pastel *n m*

es gráfico de sectores *n m*

es gráfico de tarta *n m*

fr diagramme circulaire *n m*

fr diagramme en secteurs *n m*

fr graphique à secteurs *n m*

fr graphique circulaire *n m*

en circular chart *n*

en circular diagram *n*

en pie chart *n*

en pie graph *n*

en sector chart *n*

en sector graph n

Gràfic en què es representen parts d'un total per mitjà d'un cercle dividit en sectors proporcionals als valors de cadascuna de les categories representades.

gràfic múltiple *n m*

sin. **multigràfic** *n m*

es múltiplos pequeños n m pl

fr petits multiples n m pl

en small multiple chart n

en small multiple graph n

en small multiples n pl

Gràfic de comparació constituït per diversos gràfics petits del mateix tipus i la mateixa escala situats l'un al costat de l'altre, en els mateixos eixos de coordenades.

NOTA: El gràfic múltiple s'utilitza especialment quan es disposa de moltes dades d'una categoria i la representació en un únic gràfic resulta massa complexa. També són habituals per a la representació de dades en diferents moments temporals.

mapa d'arbre *n m*

es mapa de árbol n m

fr carte à cases n f

fr carte proportionnelle n f

en tree map chart n

en treemap n

Gràfic en què es representen parts d'un total amb una agrupació jeràrquica de valors per mitjà d'un rectangle dividit en parts de color i mida diferents segons el valor.

mapa de símbols proporcionals *n m*

es mapa de símbolos proporcionales n m

fr carte à symboles proportionnels *n f*

en proportional symbol map *n*

Mapa temàtic en què es representa una variable quantitativa mitjançant icones o símbols, sovint cercles, que adopten una mida més gran o més petita segons el valor que pren la variable en cadascuna de les zones del mapa en què apareix.

minigràfic *n m*

es minigráfico de línea *n m*

es sparkline *n m*

fr graphique sparkline *n m*

fr sparkline *n m*

en sparkline *n*

Gràfic de petites dimensions, generalment de línies però sense eixos ni coordenades, que representa l'evolució d'una variable, sovint dins una taula o dins la cel·la d'un full de càlcul.

NOTA: Inicialment, els minigràfics eren gràfics de línies, però actualment també n'hi ha de barres i d'altres tipus.

narrativa per desplaçament *n f*

es scrollytelling *n m*

fr scrollytelling *n m*

en scrollytelling *n*

Tècnica de narració consistent a comunicar una història mitjançant una seqüència d'elements audiovisuals que van apareixent a la pantalla a mesura que l'usuari es desplaça per la pàgina i hi interactua.

NOTA: Els elements audiovisuals poden ser gràfics, vídeos, animacions, fotografies, text, etc.

Zoologia

acrocefàlids *n m pl*

nc Acrocephalidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

baza africà *n m*

es baza africano *n m*

fr baza coucou *n m*

en African cuckoo-hawk *n*

de Kuckucksweih *n m*

nc *Aviceda cuculoides*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Aviceda

baza australià *n m*

es baza australiano *n m*

fr baza huppé *n m*

en Pacific baza *n*

de Papuaweih *n m*

nc *Aviceda subcristata*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Aviceda

baza de Jerdon *n m*

es baza oriental *n m*

fr baza de Jerdon *n m*

en Jerdon's baza *n*

de Hinduweih *n m*

nc *Aviceda jerdoni*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Aviceda

baza de Madagascar *n m*

es baza malgache *n m*

fr baza malgache *n m*

en Madagascar cuckoo-hawk *n*

de Lemurenweih *n m*

nc *Aviceda madagascariensis*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Aviceda

baza negre *n m*

es baza negro *n m*

fr baza huppard *n m*

en black baza *n*

de Dreifarbenweih *n m*

nc *Aviceda leuphotes*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Aviceda

bernièrids *n m pl*

nc *Bernieridae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

brunzidora ala-roja *n f*

es cigarra sangrienta *n f*

fr cigale rouge *n f*

nc *Tibicina haematodes*

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Tibicinins > Tibicina

brunzidora cotonosa *n f*

fr cigale cotonneuse *n f*

fr cigalon *n m*

nc *Tibicina tomentosa*

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Tibicinins > Tibicina

brunzidora d'Occitània *n f*

fr cigale de Fairmaire *n f*

fr cigale des cistes *n f*

nc *Tibicina corsica fairmairei*

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Tibicinins > Tibicina

brunzidora de Còrsega *n f*

fr cigale corse *n f*

nc *Tibicina corsica corsica*

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Tibicinins > Tibicina

brunzidora de garriga *n f*

fr cigale des garrigues *n f*

fr cigale du garric *n f*

nc *Tibicina garricola*

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Tibicinins > Tibicina

brunzidora sigil·lada *n f**fr* cigale quadri-signée *n f**fr* cigale quatre-fois-signée *n f**fr* cigale quatre fois signée *n f**nc* *Tibicina quadrisignata*Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Tibicinins > Tibicina**calcàrids** *n m pl**nc* *Calcariidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

caliptofilids *n m pl**nc* *Calyptophillidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

caliptomènids *n m pl**nc* *Calyptomenidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

cigala *n f*sin. compl. **fet-fet** (**nord-occidental**) *n f*sin. compl. **xitxarra** (**valencià**) *n f*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es cigarra n f

fr cigale n f

en cicada n

de Singzikade n f

Insectes. Insecte de la família dels cicàdids, de cos robust, amb el cap ample i les antenes molt curtes, d'ales grosses, brillants i pràcticament transparents, que emet un so estrident característic.

NOTA: 1. Les denominacions catalanes *cigala* i *xitxarra* s'apliquen també, especialment, a les espècies de cicàdids de la subfamília dels cicadins. Les espècies de la subfamília dels cicadetins s'anomenen, específicament, amb les formes *cigalella* o *xitxarreta*, i les de la subfamília dels tibicinins, amb la forma *brunzidora*.

2. La denominació *fet-fet* és pròpia dels parlars de la Franja de Ponent.

cigala de l'olivera n f

sin. compl. **xitxarra de l'olivera (valencià) n f**

es cigarra del olivo n f

es cigarra magrebina n f

es cigarra meridional n f

fr cigale mauresque n f

nc Cicada barbara

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadins > Cicada

cigala del pi n f

sin. compl. **xitxarra del pi (valencià) n f**

es cigarra del fresno n f

es cigarra mediterránea n f

fr cacan n m

fr cigale de l'orne n f

fr cigale du fêne n f

fr cigale grise n f

CVE-DOGC-A-19276031-2019

fr cigale ornée *n f*

fr cigale panachée *n f*

en ash cicada *n*

nc *Cicada orni*

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadins > Cicada

cigala grossa *n f*

sin. compl. **xitxarra grossa (valencià)** *n f*

es cigarra plebeya *n f*

fr cigale commune *n f*

fr cigale plébéienne *n f*

fr grand cigale commune *n f*

nc *Lyristes plebejus*

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadins > Lyristes

cigala negra *n f*

sin. compl. **xitxarra negra (valencià)** *n f*

fr cigale noire *n f*

nc *Cicadatra atra*

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadins > Cicadatra

cigalella alacurta *n f*

sin. compl. **xitxarreta alacurta (valencià)** *n f*

fr cigale des collines *n f*

fr cigale du littoral *n f*

nc Cicadetta brevipennis

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadetins > Cicadetta

cigalella alacurta oriental *n f*

sin. compl. **xitxarreta alacurta oriental (valencià)** *n f*

nc Cicadetta brevipennis brevipennis

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadetins > Cicadetta

cigalella argentada *n f*

sin. compl. **xitxarreta argentada (valencià)** *n f*

fr cigale argentée n f

fr cigalette argentée n f

nc Tettigettalna argentata

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadetins > Tettigettalna

cigalella costanera *n f*

sin. compl. **xitxarreta costanera (valencià)** *n f*

nc Cicadetta brevipennis litoralis

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadetins > Cicadetta

cigalella culprima *n f*

sin. compl. **xitxarreta culprima (valencià)** *n f*

nc Euryphara dubia

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadetins > Euryphara

cigalella europea occidental *n f*

sin. compl. **xitxarreta europea occidental (valencià)** *n f*

fr cigale des collines n f

fr cigalette à ailes courtes n f

nc Cicadetta petryi

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadetins > Cicadetta

cigalella menuda *n f*

sin. compl. **xitxarreta menuda (valencià)** *n f*

fr cigale pygmée n f

fr cigalette pygmée n f

nc Tettigettula pygmea

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadetins > Tettigettula

cigalella pirinenca *n f*

sin. compl. **xitxarreta pirinenca (valencià)** *n f*

fr cigale cerdanne n f

fr cigale du Capcir n f

nc Cicadetta cerdaniensis

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadetins > Cicadetta

cigalella vespa *n f*

sin. **xitxarreta vespa (valencià)** *n f*

nc Hilaphura varipes

Insectes. Taxonomia: Hemípters > Cicàdids > Cicadetins > Hilaphura

cinclosomàtids *n m pl*

nc Cinclosomatidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

cnemofilids *n m pl*

nc Cnemophilidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

colibrí àngel de Clarisse *n m*

es colibrí de Clarissa n m

fr héliange de Clarisse n m

en Longuemare's sunangel n

de Longuemare-Sonnennympe n f

nc Heliangelus clarisse

Ornitologia. Taxonomia: Caprimulgiformes > Troquíllids > Heliangelus

NOTA: El nom específic *de Clarisse* fa referència a Clarisse Parzudaki, esposa del naturalista i col·leccionista francès Charles Parzudaki (1806-1889).

colibrí calçat d'Isabella *n m*

es calzadito del Pinche n m

fr érione d'Isabella n f

en gorgeted puffleg n

de Schmuckkehl-Höschenkolibri n m

nc Eriocnemis isabellae

Ornitologia. Taxonomia: Caprimulgiformes > Troquílids > Eriocnemis

NOTA: El nom específic *d'Isabella* fa referència a Isabella Cortés, filla d'Alexander Cortés Diago, ornitòleg colombià nascut el 1968.

colibrí cuallarg de Letizia *n m*

es rabudito cobrizo n m

fr coquette de Letizia n f

en coppery thorn tail n

de Kupferfadenelfe n f

nc Discosura letitiae

Ornitologia. Taxonomia: Caprimulgiformes > Troquílids > Discosura

NOTA: El nom específic *de Letizia* fa referència a Letizia del Gallo (nascuda el 1850), neta del príncep Carles Bonaparte.

colibrí d'Alice *n m*

es colibrí de Alicia n m

fr colibri d'Alice n m

en purple-backed sunbeam n

de Weißbrust-Andenkolibri n m

nc Aglaeactis aliciae

Ornitologia. Taxonomia: Caprimulgiformes > Troquílids > Aglaeactis

NOTA: El nom específic *d'Alice* fa referència a Anita Alice Mathilde Robinson (nascuda el 1860), muller del coronel Wirt Robinson, explorador nord-americà i col·leccionista.

colibrí d'Eliza *n m*

es colibrí de Elisa *n m*

fr colibri d'Eliza *n m*

en Mexican sheartail *n*

de Rosenkehl-Sternkolibri *n m*

nc *Doricha eliza*

Ornitologia. Taxonomia: Caprimulgiformes > Troquílids > Doricha

NOTA: El nom específic *d'Eliza* fa referència a Eliza Lefèvre, muller d'Amédée Lefèvre (1798-1869), professor de Biologia a Rochefort (França).

colibrí de Julie *n m*

es colibrí de Julia *n m*

fr colibri de Julie *n m*

en violet-bellied hummingbird *n*

de Juliakolibri *n m*

nc *Juliomyia julie*

nc *Damophila julie*

Ornitologia. Taxonomia: Caprimulgiformes > Troquílids > Juliomyia

NOTA: El nom específic *de Julie* fa referència a Anne-Julie Roncheval, muller del naturalista francès Martial Étienne Mulsant (1797-1880).

colom de Jane *n m*

es paloma perdiz isleña *n f*

fr gallicolombe de Jane *n f*

en Eastern bronze ground-dove *n*

de Östliche Graubrusttaube *n f*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

nc Alopecoenas johannae

nc Gallicolumba beccarii johannae

Ornitologia. Taxonomia: Columbiformes > Colúmbids > Alopecoenas

NOTA: El nom específic *de Jane* fa referència a Jane Anne Eliza Sclater (1836-1915), muller de l'ornitòleg anglès Philip Lutley Sclater, que va descriure aquesta espècie l'any 1877.

colom imperial de Charlotte *n m*

es dúcula de Carlota n f

fr carpophage charlotte n m

en spotted imperial-pigeon n

de Hufeisen-Fruchttaube n f

nc Ducula carola

Ornitologia. Taxonomia: Columbiformes > Colúmbids > Ducula

NOTA: El nom específic *de Charlotte* fa referència a Charlotte Bonaparte, comtessa de Primoli di Foglia (1832-1891), filla del príncep Carles Bonaparte, ornitòleg.

corcoràcids *n m pl*

nc Corcoracidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

cucut xikra *n m*

es cuco chikra n m

fr coucou shikra n m

en common hawk-cuckoo n

de Wechselkuckuck n m

nc Hierococcyx varius

nc Cuculus varius

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Hyerococcyx

donacòbids *n m pl*

nc Donacobiidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

elacúrids *n m pl*

nc Elachuridae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

elani *n m*

es elanio n m

fr élanion n m

en kite n

Ornitologia. Cadascuna de les espècies d'ocells dels gèneres *Elanus*, *Ictinia*, *Chelictinia* i *Gampsonyx*, de la família dels accipítrids, de l'ordre dels accipitriformes, amb les ales llargues i estretes i la cua sovint bifurcada, que es distribueixen pels cinc continents.

NOTA: La denominació anglesa *kite* és més àmplia i engloba, en general, els ocells de les subfamílies *Milvinae*, *Elaninae* i *Perninae*.

elani australià *n m*

es elanio australiano n m

es elanio de hombros negros n m

es milano australiano n m

fr élanion d'Australie n m

en Australian black-shouldered kite n

en Australian kite *n*
en black-shouldered kite *n*
en black-winged kite *n*
en white-tailed kite *n*
de Australien-Gleitaar *n m*
de Australischer Gleitaar *n m*
de Gleitaar *n m*
nc *Elanus axillaris*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Elanus

elani comú *n m*

sin. compl. **esparver d'espattes negres** *n m*

es elanio común *n m*
fr élanion blanc *n m*
en black-winged kite *n*
de Gleitaar *n m*
nc *Elanus caeruleus*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Elanus

elani cuablanc *n m*

es elanio maromero *n m*
fr élanion à queue blanche *n m*
en white-tailed kite *n*
de Weißschwanzhaar *n m*
nc *Elanus leucurus*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Elanus

elani cuaforcat *n m*

es elanio golondrina *n m*
fr élanion naucier *n m*
en scissor-tailed kite *n*
de Schwalbenschwanzaar *n m*
nc *Chelictinia riocourii*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Chelictinia

elani del Mississipí *n m*

es elanio del Mississipí *n m*
fr milan du Mississippi *n m*
en Mississippi kite *n*
de Mississipiweih *n m*
nc *Ictinia mississippiensis*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Ictinia

elani marcat *n m*

es elanio escrito *n m*
fr élanion lettré *n m*
en letter-winged kite *n*
de Schwarzachselaar *n m*
nc *Elanus scriptus*

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Elanus

NOTA: El nom específic *marcat* fa referència a la franja de color negre, en forma de lletra M, que presenten les plomes d'aquesta espècie a la part interna de les ales.

elani perlat *n m*

es elanio enano *n m*

fr élanion perle n m

en pearl kite n

de Perlaar n m

nc Gampsonyx swainsonii

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Gampsonyx

NOTA: El nom específic *perlat* fa referència al color predominantment blanc del plomatge del pit i el ventre d'aquesta espècie.

elani plumbi *n m*

es elanio plumizo n m

fr milan bleuâtre n m

en plumbeous kite n

de Schwebeweih n m

nc Ictinia plumbea

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Ictinia

NOTA: El nom específic *plumbi* fa referència al color gris de bona part del plomatge d'aquesta espècie.

escotocèrcids *n m pl*

nc Scotocercidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

esparver xikra *n m*

es gavilán chikra n m

fr épervier shikra n m

en shikra n

de Schikrasperber n m

nc Accipiter badius

Ornitologia. Taxonomia: Accipitriformes > Accipítrids > Accipiter

espindàlids *n m pl*

nc Spindalidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

estenostírids *n m pl*

nc Stenostiridae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

eulacestòmids *n m pl*

nc Eulacestomidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

falcó sacre *n m*

es halcón sacre n m

fr faucon sacre n m

en saker falcon n

de Würgfalke n m

nc Falco cherrug

Ornitologia. Taxonomia: Falconiformes > Falcònids > Falco

falcuncúlids *n m pl*

nc Falcunculidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

fenicofilids *n m pl*

nc Phaenicophilidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

fil·loscòpids *n m pl*

nc Phylloscopidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

gral·làrids *n m pl*

nc Grallariidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

hiliòtids *n m pl*

nc Hyliotidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

hilocitreids *n m pl*

nc Hylocitreidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

ifritids *n m pl*

nc Ifritidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

kaka de l'illa de Norfolk *n m*

es kaka de Norfolk *n m*

fr nector de Norfolk *n m*

en Norfolk kaka *n*

de Dünnschnabelnector *n m*

nc *Nestor productus*

Ornitologia. Taxonomia: Psitaciformes > Estrigòpids > Nestor

NOTA: El kaka de l'illa de Norfolk és una espècie extinta.

kaka de Nova Zelanda *n m*

es kaka *n m*

fr nector superbe *n m*

en New Zealand kaka *n m*

de Kaka *n m*

nc *Nestor meridionalis*

Ornitologia. Taxonomia: Psitaciformes > Estrigòpids > Nestor

kàkapo *n m*

es kakapo *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

fr strigops kakapo *n m*

en kakapo *n*

de Kakapo *n m*

nc *Strigops habroptila*

nc *Strigops habroptilus*

Ornitologia. Taxonomia: Caprimulgiformes > Troquíllids > Strigops

leiotríquids *n m pl*

nc *Leiotrichidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

locustèl·lids *n m pl*

nc *Locustellidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

lori de Josephine *n m*

es lori de Josefina *n m*

fr lori de Josephine *n m*

en Josephine's lorikeet *n*

de Josefinenlori *n m*

nc *Charmosyna josefinae*

Ornitologia. Taxonomia: Psitaciformes > Psitàcids > Charmosyna

NOTA: El nom específic *de Josephine* fa referència a Josephine Finsch, primera esposa de l'ornitòleg alemany Friedrich Hermann Otto Finsch (1839-1917).

macrosfènids *n m pl*

nc Macrosphenidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

malcoha *n m*

es malcoha n m

fr malcoha n m

it malcoa n f

en malcoha n

en malkoha n

Ornitologia. Cadascuna de les espècies d'ocells dels gèneres *Phaenicophaeus*, *Ceuthmochares*, *Lepidogrammus*, *Taccocua*, *Zanlostomus*, *Dasylophus*, *Rhinortha* i *Rhamphococcyx*, de l'ordre dels cuculiformes, de la família dels cucúlids, amb la cua llarga, el bec robust i punxegut, la pell del voltant dels ulls nua i el plomatge gris fosc o marró, pròpies de l'Àsia meridional.

malcoha africà occidental *n m*

es malcoha africano occidental n m

fr malcoha à bec jaune n m

en chattering yellowbill n

de Westerkuckuck n m

nc Ceuthmochares aereus

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Ceuthmochares

malcoha africà oriental *n m*

es malcoha africano oriental n m

fr malcoha austral n m

en whistling yellowbill n

de Osterzkuckuck n m

nc Ceuthmochares australis

nc Ceuthmochares aereus australis

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Ceuthmochares

malcoha bec de coral *n m*

es malcoha sirkir n m

fr malcoha sirkir n m

en sirkeer malkoha n

de Sirkarkuckuck n m

nc Taccocua leschenaultii

nc Phaenicophaeus leschenaultii

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Taccocua

NOTA: El nom específic *bec de coral* fa referència al color vermell més o menys viu del bec d'aquest ocell, semblant al color del coral.

malcoha cara-rogenc *n m*

es malcoha carirrojo n m

fr malcoha à face rouge n m

en red-faced malkoha n

de Nackstirnkuuckuck n m

nc Phaenicophaeus pyrrhocephalus

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Phaenicophaeus

malcoha cresta-roig *n m*

es malcoha crestirrojo n m

fr malcoha à sourcils rouges n m

en rough-crested malkoha n

de Rotbrauenkuuckuck n m

nc Dasylophus superciliosus

nc Phaenicophaeus superciliosus

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Phaenicophaeus

malcoha de les Mentawai *n m*

es malcoha de Mentawai n m

fr malcoha des Mentawai n m

en Mentawai malkoha n

de Mentawai-Schimmerkuckuck n m

nc Phaenicophaeus oeneicaudus

nc Phaenicophaeus curvirostris oeneicaudus

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Phaenicophaeus

NOTA: El nom específic *de les Mentawai* fa referència a Mentawai, arxipèlag situat a l'oest de l'illa indonèsia de Sumatra on habita aquesta espècie.

malcoha de Raffles *n m*

es malcoha de Raffles n m

fr malcoha de Raffles n m

en Raffles's malkoha n

de Bubukuckuck n m

nc Rhinortha chlorophaea

nc Phaenicophaeus chlorophaeus

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Rhinortha

NOTA: El nom específic *de Raffles* fa referència al naturalista anglès Thomas Stamford Raffles (1781-1826).

malcoha de Sulawesi *n m*

es malcoha de Célebes n m

fr malcoha à bec peint n m

en yellow-billed malkoha *n*

de Buntschnabelkuckuck *n m*

nc *Rhamphococcyx calyorhynchus*

nc *Phaenicophaeus calyorhynchus*

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Rhamphococcyx

NOTA: El nom específic *de Sulawesi* fa referència a Sulawesi, illa d'Indonèsia d'on és endèmica aquesta espècie, abans anomenada *Cèlebes*.

malcoha frisat *n m*

es malcoha frisado *n m*

fr malcoha frisé *n m*

en scale-feathered malkoha *n*

de Schuppenhalskuckuck *n m*

nc *Lepidogrammus cumingi*

nc *Phaenicophaeus cumingi*

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Lepidogrammus

NOTA: El nom específic *frisat* fa referència al plomatge eriçat característic d'aquesta espècie.

malcoha fumat *n m*

es malcoha sombrío *n m*

fr malcoha sombre *n m*

en green-billed malkoha *n*

de Großer Grünschnabelkuckuck *n m*

nc *Phaenicophaeus tristis*

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Phaenicophaeus

NOTA: El nom específic *fumat* fa referència a la coloració grisenca del plomatge d'aquesta espècie.

malcoha gorja-roig *n m*

es malcoha piquirrojo n m

fr malcoha javanais n m

en red-billed malkoha n

de Kastanienbauchkuckuck n m

nc Zanclostomus javanicus

nc Phaenicophaeus javanicus

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Zanclostomus

malcoha pitbrú *n m*

es malcoha pechicastaño n m

fr malcoha rouverdin n m

en chestnut-breasted malkoha n

de Schimmerkuckuck n m

nc Phaenicophaeus curvirostris

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Phaenicophaeus

malcoha ullblau *n m*

es malcoha cariazul n m

fr malcoha à bec vert n m

en blue-faced malkoha n

de Kleiner Grünschnabelkuckuck n m

nc Phaenicophaeus viridirostris

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Phaenicophaeus

malcoha ventre-roig *n m*

es malcoha ventrirrojo n m

CVE-DOGC-A-19276031-2019

fr malcoha à ventre roux *n m*
en chestnut-bellied malkoha *n*
de Rotbauchkuckuck *n m*
nc *Phaenicophaeus sumatranus*

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Phaenicophaeus

malcoha ventrenegre *n m*

es malcoha ventrinegro *n m*
fr malcoha de Diard *n m*
en black-bellied malkoha *n*
de Diardkuckuck *n m*
nc *Phaenicophaeus diardi*

Ornitologia. Taxonomia: Cuculiformes > Cucúlids > Phaenicophaeus

maquerirínquids *n m pl*

nc *Machaerirhynchidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

melampítids *n m pl*

nc *Melampittidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

melanopareids *n m pl*

nc *Melanopareiidae*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

mitrospíngids *n m pl*

nc Mitrospingidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

modulatrícids *n m pl*

nc Modulatricidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

mohoids *n m pl*

nc Mohoidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

mohòvids *n m pl*

nc Mohouidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

nesospíngids *n m pl*

nc Nesospingidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

nicatòrids *n m pl*

nc Nicatoridae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

nínox *n m*

es nínox n m

fr ninixe n f

de Buschkauz n m

Ornitologia. Cadascuna de les espècies d'ocells dels gèneres *Ninox*, *Uroglaux* i *Sceloglaux*, de la família dels estrígids, de l'ordre dels estrigiformes, de cap arrodonit, peus forts i ales llargues, pròpies de l'Àsia i Oceania.

nínox australià *n m*

es nínox australiano n m

fr ninixe d'Australie n f

en Southern boobook n

de Boobookkauz n m

nc Ninox boobook

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox boreal *n m*

es nínox japonés n m

fr ninixe boréale n f

en Northern boobook n

de Japankauz n m

nc Ninox japonica

nc Ninox scutulata japonica

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox bru *n m*

es nínox pardo *n m*

fr ninoxe hirsute *n f*

en brown hawk-owl *n*

de Falkenkauz *n m*

nc *Ninox scutulata*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox canyella *n m*

es nínox bermejo *n m*

fr ninoxe rouilleuse *n f*

en Cinnabar boobook *n*

de Zinnoberkauz *n m*

nc *Ninox ios*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox cridaner *n m*

es nínox ladrador *n m*

fr ninoxe aboyeuse *n f*

en barking owl *n*

de Kläfferkauz *n m*

nc *Ninox connivens*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox de Buru *n m*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

es nínox de la Buru n m
fr ninuxe de Buru n f
en Buru boobook n
de Burukauz n m
nc Ninox hantu
nc Ninox squamipila hantu

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Buru* fa referència a Buru, illa de l'arxipèlag de les Moluques, a Indonèsia, on habita aquesta espècie.

nínox de Camiguín n m

es nínox de Camiguín n m
fr ninuxe de Camiguin n f
en Camiguin hawk-owl n
de Camiguinkauz n m
nc Ninox leventisi

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Camiguín* fa referència a Camiguín, província insular de les Filipines, formada per l'illa de Camiguín i dos petits illots adjacents, on habita aquesta espècie.

nínox de Cebu n m

es nínox de Cebú n m
fr ninuxe de Cebu n f
en Cebu hawk-owl n
de Cebukauz n m
nc Ninox rumseyi

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Cebu* fa referència a Cebu, illa de l'arxipèlag de les Visayas Centrals, a les Filipines, on habita aquesta espècie.

nínox de Christmas *n m*

es nínox de la Christmas n m

fr ninexe de Christmas n f

en Christmas hawk-owl n

de Weihnachtskauz n m

nc Ninox natalis

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Christmas* fa referència a Christmas, illa australiana de l'oceà Índic on habita aquesta espècie.

nínox de Guadalcanal *n m*

es nínox de Guadalcanal n m

fr ninexe de Guadalcanal n f

en Guadalcanal boobook n

de Guadalcanalkauz n m

nc Ninox granti

nc Ninox jacquiniti granti

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Guadalcanal* fa referència a Guadalcanal, illa de l'arxipèlag de les Salomó on habita aquesta espècies.

nínox de Halmahera *n m*

es nínox de Halmahera n m

fr ninexe d'Halmahera n f

en Halmahera boobook n

de Halmaherakauz n m

nc Ninox hypogramma

nc Ninox squamipila hypogramma

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Halmahera* fa referència a Halmahera, illa de l'arxipèlag de les Moluques, a Indonèsia, on habita aquesta espècie.

nínox de Jacquinot *n m*

es nínox de las Solomón occidentales *n m*

fr ninexe de Jacquinot *n f*

en West Solomons boobook *n*

de Salomonenkauz *n m*

nc Ninox *jacquinoti*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Jacquinot* fa referència al militar i explorador francès Charles Hector Jacquinot (1796-1879).

nínox de les Andaman *n m*

es nínox de Andamán *n m*

fr ninexe des Andaman *n f*

en Andaman hawk-owl *n*

de Andamanenkauz *n m*

nc Ninox *affinis*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de les Andaman* fa referència a Andaman, arxipèlag de l'oceà Índic on habita aquesta espècie.

nínox de les Bismarck *n m*

es nínox de las Bismarck *n m*

fr ninexe bariolée *n f*

en Bismarck hawk-owl *n*

de Bismarckkauz *n m*

nc *Ninox variegata*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de les Bismarck* fa referència a Bismarck, arxipèlag de Papua Nova Guinea on habita aquesta espècie.

nínox de les Sulu *n m*

es nínox de las Sulu *n m*

fr ninixe des Sulu *n f*

en Sulu boobook *n*

de Sulukauz *n m*

nc *Ninox reyi*

nc *Ninox philippensis reyi*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de les Sulu* fa referència a Sulu, arxipèlag del sud-oest de les Filipines on habita aquesta espècie.

nínox de les Tanimbar *n m*

es nínox de las Tanimbar *n m*

fr ninixe des Tanimbar *n f*

en Tanimbar boobook *n*

de Tanimbarkauz *n m*

nc *Ninox forbesi*

nc *Ninox squamipila forbesi*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de les Tanimbar* fa referència a Tanimbar, arxipèlag d'Indonèsia on habita aquesta espècie.

nínox de les Togian *n m*

es nínox de las Togian n m

fr ninuxe de Burhan n f

en Togian hawk-owl n

de Togiankauz n m

nc Ninox burhani

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de les Togian* fa referència a Togian, arxipèlag d'Indonèsia, al golf de Tomini, on habita aquesta espècie.

nínox de Luzon *n m*

es nínox de Luzón n m

fr ninuxe des Philippines n f

en Philippine boobook n

de Luzonkauz n m

nc Ninox philippensis

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Luzon* fa referència a Luzon, illa de les Filipines on habita aquesta espècie.

nínox de Makira *n m*

es nínox de San Cristóbal n m

fr ninuxe de Makira n f

en Makira boobook n

de Makirakauz n m

nc Ninox roseoaxillaris

nc Ninox jacquiniti roseoaxillaris

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Makira* fa referència a Makira, illa de l'arxipèlag de les Salomó on habita aquesta espècie.

nínox de Malaita *n m*

es nínox de Malaita *n m*

fr ninuxe de Malaita *n f*

en Malaita boobook *n*

de Malaitakauz *n m*

nc *Ninox malitae*

nc *Ninox jacquinoti malitae*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Malaita* fa referència a Malaita, illa de l'arxipèlag de les Salomó on habita aquesta espècie.

nínox de Manus *n m*

es nínox de la Manus *n m*

fr ninuxe de l'Amirauté *n f*

en Manus hawk-owl *n*

de Manuskauz *n m*

nc *Ninox meeki*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Manus* fa referència a Manus, illa de Papua Nova Guinea on habita aquesta espècie.

nínox de Mindanao *n m*

es nínox de Mindanao *n m*

fr ninuxe de Mindanao *n f*

CVE-DOGC-A-19276031-2019

en Mindanao boobook *n*
de Mindanaokauz *n m*
nc *Ninox spilocephala*
nc *Ninox philippensis spilocephala*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Mindanao* fa referència a Mindanao, illa de les Filipines on habita aquesta espècie.

nínox de Mindoro *n m*

es nínox de Mindoro *n m*
fr ninuxe de Mindoro *n f*
en Mindoro boobook *n*
de Mindorokauz *n m*
nc *Ninox mindorensis*
nc *Ninox philippensis mindorensis*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Mindoro* fa referència a Mindoro, illa de les Filipines on habita aquesta espècie.

nínox de Nova Bretanya *n m*

es nínox de Nueva Bretaña *n m*
fr ninuxe odieuse *n f*
en New Britain hawk-owl *n*
de Neubritannienkauz *n m*
nc *Ninox odiosa*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Nova Bretanya* fa referència a Nova Bretanya, illa de Papua Nova Guinea on habita aquesta espècie.

nínox de Nova Guinea *n m*

es nínox papú *n m*

fr ninixe brune *n f*

en jungle hawk-owl *n*

de Einfarbkauz *n m*

nc *Ninox theomacha*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox de Nova Zelanda *n m*

es nínox maorí *n m*

fr ninixe boubouk *n f*

en morepork *n*

de Kuckuckskauz *n m*

nc *Ninox novaeseelandiae*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox de Rand *n m*

es nínox chocolate *n m*

fr ninixe de Rand *n f*

en chocolate boobook *n*

de Schokoladenkauz *n m*

nc *Ninox randi*

nc *Ninox scutulata randi*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Rand* fa referència a l'ornitòleg canadenc Austin Llomer Rand (1905-1982).

nínox de Romblon *n m*

es nínox de Romblón *n m*

fr ninixe du Romblon *n f*

en Romblon boobook *n*

de Romblonkautz *n m*

nc *Ninox spilonotus*

nc *Ninox philippensis spilonotus*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Romblon* fa referència a Romblon, província insular de les Filipines, formada per l'illa de Romblon i altres illes adjacents, on habita aquesta espècie.

nínox de Seram *n m*

es nínox de Seram *n m*

fr ninixe des Moluques *n f*

en Seram boobook *n*

de Molukkenkautz *n m*

nc *Ninox squamipila*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Seram* fa referència a Seram, illa de l'arxipèlag de les Moluques, a Indonèsia, on habita aquesta espècie.

nínox de Sumba gros *n m*

es nínox de Sumba grande *n m*

fr ninixe de Sumba *n f*

en Sumba boobook *n*

de Sumbakautz *n m*

nc *Ninox rudolfi*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

CVE-DOGC-A-19276031-2019

NOTA: El nom específic *de Sumba* fa referència a Sumba, una de les illes Petites de la Sonda, a Indonèsia, on habita aquesta espècie.

nínox de Sumba menut *n m*

es nínox de Sumba chico *n m*

fr ninoxe mineure *n f*

en little Sumba hawk-owl *n*

de Graugesicht-Sumbakauz *n m*

nc *Ninox sumbaensis*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *de Sumba* fa referència a Sumba, una de les illes Petites de la Sonda, a Indonèsia, on habita aquesta espècie.

nínox de Tasmània *n m*

es nínox tasmano *n m*

fr ninoxe de Tasmanie *n f*

en Tasmanian boobook *n*

de Tasmankuckuckskauz *n m*

nc *Ninox leucopsis*

nc *Ninox novaeseelandiae leucopsis*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox falcó *n m*

es nínox halcón *n m*

fr ninoxe papoue *n f*

en Papuan hawk-owl *n*

de Rundflügelkauz *n m*

nc *Uroglaux dimorpha*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Uroglaux

nínox fosc *n m*

es nínox oscuro *n m*

fr ninixe de Hume *n f*

en Hume's boobook *n*

de Dunkelkauz *n m*

nc *Ninox obscura*

nc *Ninox scutulata obscura*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox gros *n m*

es lechuza gabilana poderosa *n f*

es nínox robusto *n m*

fr chouette géante *n f*

fr ninixe puissante *n f*

it civetta reale australiana *n f*

it gufastore possente *n m*

pt Coruja-gavião poderosa *n f*

en eagle owl *n*

en great hawk owl *n*

en powerful boobook *n*

en powerful owl *n*

de Riesenkauz *n m*

nc *Ninox strenua*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox ocraci *n m*

es nínox ocráceo *n m*

fr ninuxe ocrée *n f*
en ochre-bellied hawk-owl *n*
de Ockerbauchkauz *n m*
nc *Ninox ochracea*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

nínox puntejat *n m*

es nínox punteado *n m*
fr ninuxe pointillée *n f*
en speckled hawk-owl *n*
de Püñktchenkauz *n m*
nc *Ninox punctulata*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

NOTA: El nom específic *puntejat* fa referència a les petites taques blanques que presenta el plomatge d'aquesta espècie.

nínox rialler *n m*

es nínox reidor *n m*
fr ninuxe rieuse *n f*
en laughing owl *n*
de Lachkauz *n m*
nc *Sceloglaux albifacies*

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Sceloglaux

nínox rogenic *n m*

es nínox rojizo *n m*
fr ninuxe rousse *n f*
en rufous owl *n*
de Rostkauz *n m*

nc Ninox rufa

Ornitologia. Taxonomia: Estrigiformes > Estrígids> Ninox

oreoícids *n m pl*

nc Oreoicidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

panúrids *n m pl*

nc Panuridae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

passerèl·lids *n m pl*

nc Passerellidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

pel·lorneids *n m pl*

nc Pellorneidae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

picot escapulat de Guatemala *n m*

es carpintero escapulario guatemalteco n m

fr pic du Guatemala n m

en Guatemalan flicker *n*
de Guatemalagoldspecht *n m*
nc *Colaptes mexicanoides*
nc *Colaptes auratus mexicanoides*

Ornitologia. Taxonomia: Piciformes > Pícids > Colaptes

picot escapulat occidental *n m*

es carpintero escapulario rojizo *n m*
fr pic rosé *n m*
en red-shafted flicker *n*
de Westgoldspecht *n m*
nc *Colaptes cafer*
nc *Colaptes auratus cafer*

Ornitologia. Taxonomia: Piciformes > Pícids > Colaptes

picot escapulat oriental *n m*

es carpintero escapulario dorado *n m*
fr pic doré *n m*
en yellow-shafted flicker *n*
de Ostgoldspecht *n m*
nc *Colaptes auratus*

Ornitologia. Taxonomia: Piciformes > Pícids > Colaptes

platilòfids *n m pl*

nc *Platylophidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

pnoepígids *n m pl**nc Pnoepygidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

psofòdids *n m pl**nc Psophodidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

quetòpids *n m pl**nc Chaetopidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

ragològids *n m pl**nc Rhagologidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

rascló weka *n m**es rascón weka n m**fr râle wéka n m**en weka n**de Wekaralle n f**nc Gallirallus australis*

Ornitologia. Taxonomia: Gruiformes > Ràl·lids > Gallirallus

rodinocílids *n m pl**nc Rhodinocichlidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

sapayoids *n m pl**nc Sapayoidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

NOTA: El nom científic *Sapayoidae* prové de Sapayo Grande, nom d'un riu de l'Equador.

takahé de l'illa del Nord *n m**es calamón takahe n m**fr talève mohoau n f**en North Island takahe n**de Takahe n f**nc Porphyrio mantelli*

Ornitologia. Taxonomia: Gruiformes > Ràl·lids > Porphyrio

takahé de l'illa del Sud *n m**es calamón takahe n m**fr takahé du Sud n m**en South Island takahe n**de Takahe n f**nc Porphyrio hochstetteri**nc Porphyrio mantelli hochstetteri*

Ornitologia. Taxonomia: Gruiformes > Ràl·lids > Porphyrio

teretístrids *n m pl*

nc Teretistridae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

títirids *n m pl*

nc Tityridae

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

todi becample *n m*

es barrancolí picogrueso n m

fr todier à bec large n m

en broad-billed tody n

de Breitschnabeltodi n m

nc Todus subulatus

Ornitologia. Taxonomia: Coracifomes > Tòdids > Todus

todi becfí *n m*

es barrancolí picofino n m

fr todier à bec étroit n m

en narrow-billed tody n

de Schmalschnabeltodi n m

nc Todus angustirostris

Ornitologia. Taxonomia: Coracifomes > Tòdids > Todus

toti de Cuba *n m*

es barrancolí cubano *n m*

fr todier de Cuba *n m*

en Cuban tody *n*

de Vielfarbentodi *n m*

nc *Todus multicolor*

Ornitologia. Taxonomia: Coracifomes > Tòdids > Todus

toti de Jamaica *n m*

es barrancolí jamaicano *n m*

fr todier de la Jamaïque *n m*

en Jamaican tody *n*

de Grüntodi *n m*

nc *Todus todus*

Ornitologia. Taxonomia: Coracifomes > Tòdids > Todus

toti de Puerto Rico *n m*

es barrancolí puertorriqueño *n m*

fr todier de Porto Rico *n m*

en Puerto Rican tody *n*

de Gelbflankentodi *n m*

nc *Todus mexicanus*

Ornitologia. Taxonomia: Coracifomes > Tòdids > Todus

tórtora terrestre de Cécile *n f*

es palomita cascabelita *n f*
fr colombe de Cécile *n f*
en bare-faced ground-dove *n*
de Nacktgesichttäubchen *n n*
nc *Metriopelia ceciliae*

Ornitologia. Taxonomia: Columbiformes > Colúmbids > Metriopelia

NOTA: El nom específic *de Cécile* fa referència a Cécile-Estelle-Atala Gautrau (1819-1845), filla del naturalista francès René Primavère Lesson.

urocincràmids *n m pl*

nc *Urocynchramidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

zeledònids *n m pl*

nc *Zeledoniidae*

Ornitologia. Família d'ocells de l'ordre dels passeriformes.

Llista d'abreviacions utilitzades

Categories lèxiques

n nom

n m nom masculí

n m pl nom masculí plural

n f nom femení

n f pl nom femení plural

n m, f nom masculí i femení

n m/f nom masculí o femení

n n nom neutre

n pl nom plural

adj adjectiu

v tr verb transitiu

v intr verb intransitiu

v intr pron verb intransitiu pronominal

v prep verb preposicional

Llengües

es castellà

fr francès

it italià

pt portuguès

en anglès

de alemany

ja japonès

zh xinès

nc nom científic

sbl símbol

Remissions

sin. sinònim absolut

sin. compl. sinònim complementari

(19.276.031)